3. 4. 125 / 1

3 E 4

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

CAROLI
DE AQUINO

SOCIETATIS JESU

CARMINUM

Tomus I.

ROMÆ, MDCCI.
Ex Typographia Antonii de Rubeis
in Platea Cerenſi.

Superiorum Permiſſu.

Digitized by Google

THYRSUS GONZALEZ

Præpoſitus Generalis Societatis Jeſu.

CUM librum, cui titulus: *Carminum Tomus Primus*, à P. Carolo de Aquino Societatis noſtræ Sacerdote compoſitum, aliquot ejuſdem Societatis Religioſi recognoverint, & in lucem edi poſſe probaverint, facultatem facimus, ut typis mandetur, ſi iis, ad quos pertinet ita videbitur: cujus rei gratiâ has literas manu noſtrâ ſubſcriptas, & ſigillo noſtro munitas dedimus. Romæ 14. Decembris 1700.

Thyrſus Gonzalez.

Imprimatur,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Magiſtro Sacr. Pal. Apoſtolici.

Dominicus Belliſar. de Bellis Epiſc. Melphicten. Viceſg.

Imprimatur.

Fr. Paulinus Bernardinus Ord. Præd. Sac. Pal. Apoſt. Magiſt.

Hoc

Hoc I. Tomo continentur

Epigrammatum Libri IV.
Miſcellaneorum Liber I.
Anacreon recantatus.

Digitized by Google

EPIGRAMMATUM LIBER I.

AD PUERUM JESUM

Verbum abbreviatum.

Epigramma I.

INgenioſa vocant Vates Epigrammata, ludunt
  Candida quæ brevibus carmina culta modis.
Humanos, Divine Puer, collectus in artus
  Tu quoque dum magni ludis amoris opus,
Annue (namq; habeant tibi ſolùm inſcripta nitorem)
  Ante tuos properent Carmina noſtra pedes.
Argutos à te luſus concludere diſcent:
  Pulchrior adſtricto clauſula nulla Deo.

AD TUMULUM JOANNIS III. *POLONIÆ REGIS.*

Epigramma II.

ADde novos cineri flores; venerare jacentem,
  Qua pugnante ſtetit celſa Vienna, manum;
Quæ ſi ceſſaſſet; Getici fortaſſe Tyranni
  Tu quoque jam ferres, qui legis iſta, jugum.

JULIUS CÆSAR,
Amputato Pompeji capite inſpecto, lacrymas fundit.

EPIGRAMMA III.

NOn Cilicum meſſes, nec odoris balſama ſuccis
Æternant Cineres, Magne ſuperbe, tuos:
Balſama Cæſarei ſunt immortalia luctus;
Ille liquor totâ plus valet Arabiâ;
Seù verax, ſeù ficta fluat tibi lacryma, CÆSAR,
Extinctum fletus laudat uterque Ducem;
Lacryma namque novos verax teſtatur amores;
Teſtatur veteres lacryma ficta metus.

ALIUD

EPIGRAMMA IV.

EFfuſis quamvis, CÆSAR, tibi fletibus undent
Pectora, fata tamen non ſatis illa gemis.
Tunc dignè fleres hæc funera; tradere poſſet
In lacrymas oculos ſi tibi ROMA ſuos:
Verum ROMA oculos meliores ſervat in uſus;
Nimirum cladem cernat ut illa tuam.

ALIUD

ALIUD EPIGRAMMA V.

IN lacrymas CÆSAR ſolvit ſua lumina, Magni
Avulſum Phario dum videt enſe caput.
O quantum humani Pharſalia ſanguinis hauſit,
Has tandem ut poſſet fundere CÆSAR aquas!

AD MARTINUM LUTHERUM EPIGRAMMA VI.

FOedanti tibi cuncta, lutum cognomina; nomen
Omnia turbanti Mars tibi ritè dedit.

AD CHRISTI DOMINI

In Cruce pendentis effigiem ſcriptorio calamo punctim expreſſam.

EPIGRAMMA VII.

NOn elephas, NUMEN, tua funera ſectus adumbrat;
Succina nec lento cortice gutta fluens;

Lucida non ſimulant pretioſæ frigora rupis;
Imo quæque rubet virga reſecta mari:
Pagina ſola refert, ictu quæ ſaucia crebro
Atras Dedaleæ cuſpidis hauſit aquas:
Sed, ſi ſola tuum componunt vulnera corpus,
Hæc primæ effigies nomina laudis habet:
Nam, Calamo punctim ſemper feriente papyrum,
Hoc etiam ſolo vulnere conſtat opus.

PERTARITUS LONGOBARDORUM REX *armatos hoſtes declinat, dum pelle ab Urſo detracta contectus, ipſe Urſum aſſimilat.*

EPIGRAMMA VIII.

INduis Urſinis, PRINCEPS, dum corpora ſetis,
Hoſtiles rara decipis arte manus.
Hæc pellis Cœlum, non Parrahaſis Urſa teneret;
Illic ſi poſſet fraudibus eſſe locus.
Felix, ne properæ ſentiret frigora mortis,
Quæ texit Dominum pellis amica ſuum.

ALIUD

EPIGRAMMA IX.

FOrtunam accuſes, quod bellua contegat horrens,
Cui veſtis Serum ſtamine texta fuit.

Sed

Sed PERTARITUM bene ſi perpendis utrumque,
Plus fœdo incluſus vellere lucis habet:
Nunc ſaltem ſpoliis diſcit clarere ferarum;
Vermiculi exuviis ante ſuperbus erat.

AD CRISPINUM

Noctu per vias, amatorias cantilenas modulantem.

EPIGRAMMA X.

CUm, CRISPINE, meam prętergraderere feneſtram;
Mollia concubiâ carmina nocte canens,
Tu mihi ſuccenſes; nimias effuderit undas
Peluis in immeritum quod jaculata caput:
Ignes audieram clamantem, incendia, flammas;
Uſtum neſcio quâ teque perire face:
Quid facerẽ? ad ſubitum ut mos eſt clamãtibus ignem;
Adduxi promptas commiſeratus aquas.

Vulcani Statua in Fonte.

EPIGRAMMA XI.

VULCANUM, Ætnæo dum ſudat anhelus in antro,
Urebat longo parta labore ſitis:
Ad fontem properat; totumque in pectore condit;
Aruit abſorpto nuda liquore ſilex;

Nais

Nais aquæ cuſtos, fumoſo irata Magiſtro,
Redde, ait, ereptas, improbe, fontis opes.
Jamque fugam parat ille; fugam natura negabat;
Arcanoque pedes diriguere gelu.
Grandia marmorea dureſcunt membra figura:
Mutato rident Numine Najades.
Ore, ſinu, latices fundens, quas gutture vaſto
Suſtulit, æterno fœnore reddit aquas.

AD LINUM, *qui malum librum Authoris cenſuræ ſubjecerat.*

EPIGRAMMA XII.

OMnes mi unguiculi periſtis, omnes;
Sacer vos malè perdidit libellus,
Nugarum ſatur, atque ineptiarum,
Poſſet, ut juga Caucaſi nivalis,
Thermas reddere qui Neronianas.
Tractu perpete morſiuncularum
Malas dum foditis, rudes tabellas,
Iratas Venerique, Gratiiſque;
Ægri ſomnia; Tethyoſque tantùm
Dignas, aut Amathuntidos Marito;
Omnes mi unguiculi periſtis, omnes.
Sed tu ſic iterum inquinare chartas
Si pergis, LINE; Cum libido mentem
Afflarit mala; ſi ſapis, Britannos
Cenſores tibi comparabis Urſos,

CIMO-

CIMONEM *captivum Filia lacte clam paſcit.*

EPIGRAMMA XIII.

UBeribus natæ innexum, colloque reclivem
Ut Pietas celſo vidit ab axe Patrem,
Erubuit, demiſſa genas; ſua pectora & anceps
Admota explorat terque, quaterque manu.
Furtivo Patrem reficit quæ lacte Puellam,
Ubera namque ſibi ſurripuiſſe timet.

ALIUD

EPIGRAMMA XIV.

DUm lacti lacrymas miſceret nata Parenti,
Has dolor; hoc, dixit, ſed tibi fundit amor.
Ille refert; lac dulce licèt ſit, Filia; in iſtis
Neſcio quid lacrymis dulcius eſſe puto.
Ritè probas lacrymis te natam; lacte parentem;
Quæ ſimul es miſero nata, parenſque Patri.

AD

AD

P. SYLVESTRUM MAURUM
in Theologicis diſciplinis Præceptorem meum Ariſtotelis opera Periphraſi nitidiſſima illuſtrantem.

EPIGRAMMA XV.

EXponis nitidè, veluti caligine ſacra
  Quod prius obductum, MAURE, latebat opus.
Candidus Eloquio non hæres anxius uſquam;
  Et ſalebra æquatum nulla retardat iter.
Acceſſiſſe juvat: Nimirum hoc fonte recepta,
  Clara Stagiræi Solis Imago nitet.

ALIUD
EPIGRAMMA XVI.

UNum ſubſequeris, præcellis & omnibus unus;
  Exemplum, exemplar tuque ſecutus, eris.
Tene ſequi metuat Ductorem cœtera turba,
  Ipſum qui certa dirigis arte Ducem?

AD COSMUM III. MAGNUM ETRURIÆ DUCEM,

Cum LAURETANÆ VIRGINIS *Ædiculam de genu verreret.*

EPIGRAMMA XVII.

EXpiet ut vitæ ſordes, animumque nocentem,
VIRGINIS Hoſpitium plurimus Hoſpes adit:
Sed qui purum animum ſacras inducit in Ædes,
Marmora, quæ ſolum tergere poſſit, habet.

ALIUD

EPIGRAMMA XVIII.

CUm Reges animo ſuperes; ditione laceſſas,
Quod deſunt, querimur, Regia ſceptra tibi:
Sed, quo VIRGINEÆ mundas ſacraria cellæ,
Verriculo invideant Regia ſceptra tuo.

ALIUD

EPIGRAMMA XIX.

GRande pavimentum ſatures Gangetide gaza;
Luceat Eoo lectus in Orbe lapis;

Purius

Purius haud facies; nam longe eſt clarius illi,
A tanta detur quod nituiſſe manu.
Te quoque fuſa humeris licet auro ſutilis ornet,
Et rigeat multo dives Hydaſpe chlamys;
Splendidius radiare tamen nunc incipit illa,
Pulvere VIRGINEÆ nobilitata Domus.

ALIUD

EPIGRAMMA XX.

DUm tua pulveream manus excitat aëre nubem,
Relligioſa refert præmia digna manus:
Divini propius videas ut lumina Solis,
Ipſa oculos acuit pulveris umbra tuos.

AD XERSEM PERSARUM REGEM,
Cum Atho monte perforato, & contabulato Helleſponto, vaneſceret.

EPIGRAMMA XXI.

QUid miſcere juvat, XERSES, terraſque, ſalumque?
Per modo calcatas victus abibis aquas.
Durus Athos, fateor; ſed Græcia durior illo:
Æquoris eſt fallax unda; ſed illa magis.

LYSI-

LYSIMACHUS *frigidæ hauſtu Regnum vendit.*

EPIGRAMMA XXII.

LYSIMACHUS lymphæ vulgaria munera Regno
  Vendidit: hæc nimis eſt ambitioſa ſitis.
Quos æſtus pariet regali in pectore, qui nunc
  Venalis ſedat guttura ſicca latex?
Non opus eſt ſævis diffringere clauſtra procellis;
  Nec tremat emoto concita terra ſinu:
Ferali ut videas abſorpta voragine Regna,
  Inſidiantis aquæ ſufficit urna brevis.

Ad Poſthumum Medicum: De Priſco ægrotante.

EPIGRAMMA XXIII.

SAnguineas ageret PRISCUS cum naribus undas;
  Et domitus nulla ſiſteret arte cruor;
Accitus properè languentem, POSTHUME, viſis;
  Et vultu, quo non fædior alter, ades.
Subſtitit extemplo vis improba ſanguinis, illum
  Corripuit tetro tantus ab ore timor.
Non alius morbos abigit te doctior: ægris
  Tu non es Medicus, ſed medicina tuis.

AD

AD GALLAM, *cum velo undiq́ue pellucente humeros tegeret.*

EPIGRAMMA XXIV.

INcuſtodito dum tu pellucida collo,
Templa frequens tumida fronte, viaſq́ue teris;
Vis dicam? Miſerum bis perdis, GALLA, pudorem;
Veſtibus, & membris exulat ille tuis.
Quid dicam; vultus, & colla procacia conde:
O pudor! ipſa petunt jam tegumenta tegi.

ALIUD

EPIGRAMMA XXV.

NOlo mamillare, aëreo quod tenuia ductu
Licia texuerint: craſſa Minerva mea eſt.

ALIUD

EPIGRAMMA XXVI.

SAt credis tali frontem prætexere velo:
Quidni? Juro equidem: Nil mihi frontis habes.

AD

AD CAROLUM V. CÆSAREM
Horologium in annulo geſtantem.
EPIGRAMMA XXVII.

INclyta bis ſeptem tibi ſervit Iberia Regnis;
Et latè domitis Rhænus, & Iſter aquis.
Te flavus colit Eridanus; te Scylla, tuetur
Littora quæ multo diſſociata cane.
Cum propè jam videat tua ſplendidus omnia Titan;
Seu revehat feſſum, ſeu ferat ille diem.
O mirum! negat hoc ſolum tua jura vereri,
Quod tua captivum dextera, tempus, habet.

ALIUD
EPIGRAMMA XXVIII.

NOn tibi chryſolitis; tibi non incenſa pyropis;
Geſtat Erythræi dextera furta maris:
Baccarum nec rore nitet; nec jaſpide fulva;
Nec ſpoliis Arabum Sardonycata tumet.
Annulus articulum decorat, qui divite gyro
Incluſum aurato carcere tempus habet:
Pace tua, Ganges; gemmâ pretioſior iſtâ
Cæſareâ poterat nulla nitere manu.

 ALIUD

ALIUD

EPIGRAMMA XXIX.

TEmpora dñ numerãs tibi fulgurat annulus auro,
Tu Dominus gaudes illius; ille tuus.

AD FRANCISCUM PHILELPHUM

Timothei Grammatiſtæ Græci barbam vellentem, quam, de unius ſyllabæ natura certantes, mutua ſponſione oppigneraverant.

EPIGRAMMA XXX.

ROmanæ columen, decuſque linguæ,
Grajarumque, PHILELPHE, litterarum;
Ut verum ingenueque, candideque,
Et palpo procul, auliciſque fucis,
Imis, ut latet, extraham medullis;
Nec pulchrum ſatis, & parum decorum
Pelaſgam fuit amputare barbam,
Quam nec Cinyphius gerit Maritus,
Te Senem rigidum, gravem, ſeverum,
Et ſupercilio Catoniano,
Et qui plus ſapis Atticis Salinis.
Namque, ut prætercam, bono ſodali
Tot cultam malè Sylvulam per annos,

Et

Digitized by Google

Et tantum periiſſe dignitatis:
Ut nec commemorem, manus cruentas
Non Muſis hominem, jociſque natum,
Nec virum decuiſſe liberalem:
Illud præcipuè reor ſiniſtrnm,
Nec famæ tibi commodum futurum;
Viris Poſteritas verenda Doctis
Quod te, cætera maximum Virórum,
Romanæ columen, decuſque linguæ,
Grajarumque, PHILELPHE, litterarum,
Scriptores feret expilaſſe Græcos.

DIVÆ TERESIÆ

Pectus ab Angelo telo transfigitur.

EPIGRAMMA XXXI.

HIſpana Puer æthereus ſe Virgine vinci
  Non tulit, & flammis æmula corda ſuis.
Ergo petens validis pectus rivale ſagittis,
  Trajecto DIVÆ corde ſuperbus ovat.
Ne plaudas tibi, blande Puer; tu victus arena
  Diſcedis; palmam, quæ jacet, illa tulit.
Neſcis, quas habeat leges certamen amoris?
  Hic, qui plura refert vulnera, victor abit.

ALIUD

EPIGRAMMA XXXII.

VIrgo, quod tantæ vivas poſt cuſpidis ictum,
Non ego prodigium, parce, fuiſſe, puto.
Non habuit vires, queis pectora lædere poſſet,
Flammis in cineres verſa ſagitta tuis.

LYCURGUS *Thraciæ vites jubet excindi.*

EPIGRAMMA XXXIII.

PAmpineo vites cernens de Colle LYCURGUS,
O Socii, Nobis bella parantur, ait:
Procumbat duris exciſa bipennibus arbos,
Non ullus Patriæ ſævior hoſtis erit.
Hebro ſat cautum eſt, pubes ne Threſſa ſitiret
Sed fallor; Thraci eſt ſanguinis una ſitis.

ALIUD

EPIGRAMMA XXXIV.

INdomiti Thraces bello, & regnata Gradivo
Littora Bacchæo nectare rite carent;
Quid faceret multo venas perfuſa Lyæo,
Sobria ſi tantum turba furoris habet?

ALIUD

Digitized by Google

ALIUD
EPIGRAMMA XXXV.

IMmemor adductis Bromium qui frâgere Nimphis,
Excindi vites, germina blanda, jubet;
Conjeciſſe mihi quantum licet; ebrius ille
Te mage, quem tendit pellere, Bacche, fuit.

AD FLORADILLUM BIBLIOPOLAM;

Cum peteret ab Authore, cur obſoletos libros, & minùs bellè compáctos præ venuſtioribus emere ſoleret.

EPIGRAMMA XXXVI.

SI memini, plures, ò FLORADILLE, libelli
Sunt tibi, quos miſerè pellis ovilla tegit:
Sunt etiam culta quos pictiùs arte politos
Dives inaurato margine pellis obit.
Sæpè rogas, auro cur tecta volumina multùm
Non morer: impensè cur malè ſarta ſequar:
Dicam equidem; arcanum ſed quod tibi grande revelo,
Tu patulo caveas effluat ore tibi.
Intus habent aurum, malè quæ pecus arida veſtit;
Intus habent auro tecta frequenter ovem.

Ad NERONEM, *ardente Roma, Haloſin Ilii decantantem.*

EPIGRAMMA XXXVII.

IMperii canis Iliaci lacrymabile fatum
Dum ſternit Latios improba flamma lares:
Trojam Roma, Tybris Xanthum, Simoëntaq; reddit;
Et Capitolinum Pergama celſa jugum.
Tam benè Dardanios referant; cum cætera caſus
Qui Priamum mactet, dic mihi, Pyrrhus ubi eſt?

Möiſes marmoreus in fonte aquæ Felicis.

EPIGRAMMA XXXVIII.

ROmanum ſtupeo ad Fontem, qui Cærula nutu
Flexi; cum Pharias mergeret unda rates.
Clarius at decus hoc: Fonti ſervire Latino
Nam præſtat; vaſto quam dare jura mari.

ALIUD

EPIGRAMMA XXXIX.

PErbibe ſecuros latices, Romana Juventus;
Nomine nam Felix lympha nocere nequit:

Ad-

Adſtat & excelſo cuſtos tibi vertice Ductor
Iſacides, pelagi vel metuendus aquis.

GODEFRIDUS A TURRE, LEONE, *quem Serpente illigatum ſolverat, Palæſtini Belli ſocio utitur.*

EPIGRAMMA XL.

TErribili nuper quam ſolverat angue revinctam,
Miles habet ſociam ſæva per arma feram.
Hæſerat ut colubro, lateri ſic militis hæret;
Sed non his ſolvi nexibus illa velit.
Cum Domino pugnat; gladium ille, hęc exerit ungues;
Ille haſtam dextra concutit; iſta jubas.
Altera lux Domino; lux altera figitur hoſti;
Et pavet, & terret; ſævit, amatque ſimul.
Monſtriferam merito te dicimus, Africa; Monſtrum
Eſſet & humano in pectore tantus amor.

Idem Leo prohibitus Domini navim inſcendere, dum per undas ad illum tendit, emoritur.

EPIGRAMMA XLI.

NAuta vetat dum vela ſequi fugitiva LEONEM,
Fraudatus votis & jacet ille ſuis:

Littoris inviſi gemit indignatus arenas;
Et ſocium medias ſe jacit inter aquas.
Pectore curvato ſe per vada ſalſa carinat,
Vellera pro velis explicat aura frequens:
Ille ſuum, Delphin ceu factus, Ariona quærit;
Quamque ratis tenuit, ſulcat & ipſe viam.
Rugituſque ciet, ponto nova murmura; euntem
Atque anima Dominum deficiente vocat.
Jam perit hauſtus aquis; oculis tamen ille requirit,
Quæ rapiunt Dominum candida vela ſuum.
Bellua quod periit, ſuperis ignoſco; perire
Sed non infido debuit illa mari.
Quamvis, quæ tantum terris oſtendit amorem,
Debuit & Pelagi monſtra docere fidem.

AD FABULLUM POETAM *mendicum.*

EPIGRAMMA XLII.

SÆpè, FABULLE, mihi narras, pretioſior auro,
Purior argento quod tibi vena fluat.
Aſſerit à lacero cur non centone Poëtam
Argenti, atque auri copia tanta? fluit.

FULVIA
MARCI ANTONII UXOR;
Extincti CICERONIS *linguam acu pungit.*

EPIGRAMMA XLIII.

AH ſuge: non tutum eſt ſævas tractare ſagittas;
Exitiale manu, FULVIA, fulmen habes.
Si dubitas, miſero potius tu crede marito:
Conjugis hoc periit fulmine fama tui.
Vanum eſt, exigua proſcindere cuſpide linguam;
Quam nulla ærata tempora falce petant.
Lingua hæc occiderat: dum livida percutis illam;
Longius illa tuâ vivet ab invidiâ.

ALIUD

EPIGRAMMA XLIV.

QUid linguam rabioſa petis, qua Cecropis Urbe
Nulla fuit, Latio nulla priorque foro?
Ipſa, reor, centum ſibi fama revelleret ora,
Arpini ſolo poſſet ut ore loqui.
FULVIA, lingua ſilet, quam torques; ſcripta loquuntur
Arpinatis; acu, ſi potes, illa pete.

ALIUD

EPIGRAMMA XLV.

THermodoontiacas ſileat jam fama Puellas,
Antevolat palmas FULVIA Amazonias.
Poſcitis, invictæ quæ ſint miracula dextræ?
Extincti linguam FULVIA pungit acu.

ALEXANDER FARNESIUS,

Dum obſidet Aldenardam, exploſa in tentorium, ubi prandebat, hoſtili bombarda, ab hauriendo Vini poculo non deterretur.

EPIGRAMMA XLVI.

EVomit inſani dum fulminis æmula moles
Sulphure vulnificas diſſiliente faces;
Elatum manibus cyathum FARNESIUS haurit;
Debilitat fortem nulla ruina manum.
Cor Ducis obſeſſa degebat in Urbe; timere
Hinc ille in Caſtris nulla pericla poteſt.

DIVUS

Digitized by Google

DIVUS GREGORIUS THAUMATURGUS

Vocis imperio montem movet.

EPIGRAMMA XLVII.

IMmites Alpes medicato ſolvit aceto
  Annibal, Alpinis durior ipſe jugis:
Velificatus Athos: ſed inhoſpita ſaxa receptis
  Dura ſeges chalybum pervia fecit aquis:
Torrida ſi paulum ceſſaret flamma, moveret
  Non formidatum Trinacris Æthna latus:
Nec lato fluerent Simplegades æquore; ſi non
  Irati ſcopulos tunderet unda maris.
Non ferrum; non acre merum; non unda, nec ignis;
  Vox tibi ſed montes vincere ſola poteſt.

GISCA

Hæreticorum in Boëmia ductor ex detracta ſibi pelle tympanum confici ſupremis tabulis jubet.

EPIGRAMMA XLVIII.

NOn pulli Arcadici, nec duri tergore tauri;
  GISCÆ pelliculâ tympana tenta vides:
Man-

Mandavit moriens ceris hoc ille ſupemis;
Atque ſuam juſſit belligerare cutim;
Amplius ac juſſit factum eſt: nam tympana pellem
Deſuper; & cerebrum militis intus habent.

AD DYONISIUM
SYRACUSARUM TYRANNUM,
Cum Platonem Hoſpitem quadrigis albis exciperet.

EPIGRAMMA XLIX.

FRæna Siracuſios qui ſtringere dura docebas;
Mitia quadrijugos ducere fræna doces:
Da populis, PRINCEPS, ſunt quæ modò fræna ferarum;
Quæque hominum fuerant vincula, redde feris.

ALIUD
EPIGRAMMA L.

O Utinam, vecto cum ſolves Hoſpite currum,
Oppreſſam diſcas ſolvere Trinacriam.
Quàm bonus in ſtabulo es; malè tã dominaris in aula;
Loraque tu melius, quam tua ſceptra geris.
Cenſorem obſequio credis mulcere; nitenti
Et pompa Actæum fallere forte ſenem.
Albos

Albos jungis equos: capis hac non arte Platonem;
  Namque tuos mores exprobrat ille color.
Auriga Aurigæ occurris; tu doctus equorum
  Infrænos animos noſcere; & ille tuos.

OTHO IMPERATOR

Ad prælium iturus ſpeculum geſtat.

EPIGRAMMA LI.

IN Clypeis ſpeculum geſtat Mavortia pubes:
  Projice, ſola dedit quæ Venus arma tibi.
Fortè times, merito ne fias fœmina; vultus
  Conſulis hinc, vitro Judice, ſæpè tuos.

Turris à NEMBROT *extructa linguarum diſcordia dilabitur.*

EPIGRAMMA LII.

PEne manu NEMBROT tangebat ſidera; nunquam
  Et tamen à Cœlo tam procul ille fuit.
Inſanis lapidum non ardua Turris acervis
  Nutavit; ſcelerum pondere preſſa ruit.
Si tantam linguæ evertit diſcordia molem,
  Diſcordes ſtupeas ſternere Regna manus?

Ad LUPERCUM *Funambulum ad Furcam adactum.*

EPIGRAMMA LIII.

MÆandro tua colla quod jocoſo
Cingat funiculus, leveſque circum
Cervicem ſaliens agat choræas;
Hos dum te didicit docente ludos,
Non eſt, quod doleas, reor, LUPERCE.
Quod nodo premat arctius, jocoque
Elidat jugulum licentiori;
Circo plauſibus adſtrepente, longos
Illum preſſeris ipſe cum per annos;
Non eſt, quod doleas, reor, LUPERCE.
Quod Funambulus ille ſit parumper;
Tu loco patiaris eſſe funis;
Non eſt, quod doleas, reor, LUPERCE.

ALIUD

EPIGRAMMA LIV.

ROſtratam retulit victor de puppe coronam;
Gloria ſervati Civica Civis erat.
Palladias meruit, qui vicit Olympia, frondes:
Belligeras ornant laurea ſerta comas.
Ne tenſi funis victori præmia deſint,
Funis ſit collo digna corona tuo.

Ad

Ad Excellentiſſimos Dominos

DOMINICUM, & NICOLAUM ROSPIGLIOSOS

ZAGAROLI DUCIS FILIOS,

Cum in conſeſſu Arcadum elegantiſſimum Carmen Bucolicum recitarent, poſt reditum à venatione Maccarenſi.

EPIGRAMMA LV.

MAccarios ſaltus, operum ſtudioſa Dianæ,
  Cingebat jaculis ROSPILIOSA phalanx:
Tela feras poſcunt, arcus exoſa morantes,
  Et fremit emiſſo conſcia ſylva Cane.
Ille fugam leporis meditato intercipit ictu;
  Ille reluctantem cuſpide figit aprum.
Quid facerent Pueri grandes, quibus aſpera ferro
  Non potis eſt gracilis tendere tela manus?
Exanimare feras ſed ſi non annuit ætas;
  Sors iter ad prædam monſtrat amica novam.
Territus errabat per devia Sylvivagus Pan,
  Dum pulſant reſonum cornua rauca nemus.
Dum fugit, effuſoque gradu per luſtra vagatur,
  Fiſtula commotis decidit ex humeris:
Arripiunt Pueri calamos; prædaque potiri
  Non poterant teneræ nobiliore manus,

Ad Juvenem Cyprio pulvere conſperſum.

EPIGRAMMA LVI.

ORe niger; CYPRIO conſperſus pulvere crines,
Tu mihi cõmemoras: Pulvis, & umbra ſumus.

De frigidiſſimis Cellis Vinariis in Monte Doliolo.

EPIGRAMMA LVII.

CLivus ubi aggeſtis teſtarum ſurgit acervis,
Bacchi lautitiis algida ſervit hyems.
Iſaciæ fuerant olim miracula virgæ,
Ducere de ſicco pumice fontis aquas.
Arida quod cautes ſed nunc Lenæïa promat
Munera; ROMA, tuæ ſunt nova monſtra gulæ.

De eodem Monte Urnarum fragminibus extructo.

EPIGRAMMA LVIII.

TUrba ſepulchrales quò Romula trãſtulit Urnas,
Doliola æſtivus nunc ſua Bacchus habet.
Tam gelidas cellas mirari parce; ſepulchri
Frigidior glacies marmore nulla riget.

ALIUD

ALIUD

Epigramma LIX.

URnarum teſtis collis qui crevit, amica
Teſtis conciliat frigora, Bacche, tuis.
Ebrietas quo victa cadat medicamine, mentes
Si temeto inſanas vel Libitina facit?

ALIUD

Epigramma LX.

O Romæ facinus! ſupremi frigora ſaxi,
Funereumque gelu non timet illa; bibit.

Ad malos Dæmones, cum Div. Ignatium Lojolam *verberibus afficerent.*

Epigramma LXI.

QUod cæſus Lojola tuos irrideat ictus,
Miraris Stygiæ turba bicornis aquæ.
Non tibi ſunt vires ſolitæ; non integra virtus;
Quem cædis, malè te contudit ille prius:
Nunc quoque, dum placido tolerat tua verbera vultu,
Verbere, non ſentis? te graviore petit.

BEATUS ALOYSIUS GONZAGA
Ferreis calcaribus latera adſtringit.

EPIGRAMMA LXII.

STellatos lateri Mantous ſtringeret Heros
Cum ſtimulos; ſegnes queis agitantur equi:
Adſtitit ardenti Puero delapſus Olympo,
Divus & hæc placida fronte locutus Amor.
Arma, Puer, lateri quid nectis inania? curſus
Quid fruſtra nitens extimulaſque tuos?
Ferrea, que geſtas, calcaria projice; ad aſtra
O pennis ſolum tendere digne meis.

De PHARAONE *in Erythręo mari cum Exercitu Ægyptiorum ſubmerſo.*

EPIGRAMMA LXIII.

ÆRe gravem, ſcelerum graviorē pondere vindex
Merſit ubi Pharium marmoris unda Ducem,
Fama eſt ingentes ſcopulos, Syrteſque minantes
In præceps imo deſiliiſſe mari.
Non Siculi apparet populatrix Virgo profundi;
Non vorat Jonias rauca Malæa rates:
Prætereunt lætæ violenta Ceraunia puppes;
Exercent nullos Nauplia ſaxa dolos.

Tunc

Tunc Nereus: ſcopuli quò quò diſceditis? inquit,
Quò fugitis Regni gloria prima mei?
Reſpondent: longis ſatis hic regnavimus annis;
Nunc tibi pro ſcopulis cor Pharaonis erit.

Ad Cleanthem Zenonis præcepta in Cadaverum oſſibus ſcribentem.

Epigramma LXIV.

QUæ ſcribis, quamvis doceant te plurima; mores
Inſtituet melius pagina nuda tuos.
Quam calamo ſulcas, etiam non ſcripta juvabit
Pagina; Zenone eſt doctior illa tuo.
Quilibet, haud fallor, doctas ſuperaret Athænas,
Si tumuli nobis Bibliotheca forent.

De potione Sinenſi, vulgò Tè.

Epigramma LXV.

VIlis ab Auroræ glebis, & Gange remoto
Vellicet ut noſtram navigat herba ſitim.
Vera gulæ Proceres, quibus eſt & docta ſaliva,
Si memorant; pretium frondis inane putes:
Nam paleæ, fœnive refert tepefacta ſaporem,
Par odor eſt illi; par & utrique color.
Non color, olfactuſve, ſapor non eminet herbæ:
Vilibus in foliis India ſola placet.

Ad Ruſpum languidi Poëmatis Authorem.

EPIGRAMMA LXVI.

CUm legerem iratâ tua carmina ſcripta Minervâ,
Projeci in medios, RUSPE, cremanda focos.
Quid factum rogitas? extinxit protinus ignes
Frigidior Geticâ pagina jacta nive.

Divi ALEXII *interitus Campano ære ſponte reſonante detegitur.*

EPIGRAMMA LXVII.

SUmmo victa gelu Sponſus cum lumina clauſit
Et procul à tecto, nec procul ille ſuo:
Caſtus Amor ſacræ victor faſtigia turris
Occupat; & tenerâ concutit æra manu:
Qui primùm ſponſæ velavit, & ora Parentis;
Hæc ne progeniem noſceret, illa virum;
Ferrea nunc Chalybum Puer ora reſolvit; ALEXIN
Et jubet extinctum dura metalla loqui.

IN

IN FUNERE CHRISTINÆ ALEXANDRÆ *Suëcorum, Gothorum, & Vandalorum Reginæ.*

Epigramma LXVIII.

CHristinæ tumulum colens, Viator,
Non tu purpureoſque, candidoſque
Fundas triſtior, ingeraſque flores,
Auguſtæ rudis æſtimator urnæ.
Non mollis roſa; non tenellus Ajax,
Prati non humilis breves Alumni,
Pictæ munera nec caduca Floræ
Hos ornent cineres: Pudica Pallas
Favens Cynthius, & novem ſorores,
Quin & Relligio, Fideſque veſtit
Quos vernantibus hinc, & inde lauris:
Hæc te florida ſerta, adoreaſque
Bis, ter ſollicito rigare fletu,
Fato pervia ſi forent, juberem;

Democritus ut commodius philoſophetur ſibi oculos eruit ; Galilæus invenit Teleſcopium.

EPIGRAMMA LXIX.

ABderita oculos vacua de fronte revellit,
Penſet ut amiſſum mens oculata diem :
Ethruſcus tubulata ſtruit chryſtalla, revelent
Lumina ſidereas ut geminata vias.
Æquè naturam lædit, niſi fallor, uterque ;
Dum videt ille nihil ; dum videt iſte nimis.

Cinegirus, abſciſſa utraque manu, hoſtilem navim retinet, & pugnam proſequitur.

EPIGRAMMA LXX.

DUm tenet hoſtilem CINEGIRI dextera puppim,
Secta cruentatâ cuſpide dextra cadit.
Suppletura vices ſtringit manus altera pinum ;
Altera ſed parili vulnere ſciſſa manus.
Arreptam tamen ille, invito Marte, Carinam
Detinet, & palmam brachia trunca gerunt.
Quid tantum, Roma, Ethruſca fornace ſuperbis?
Dimidium tantæ, Scevola, laudis habes.

Dex-

Dextra perit flammis tibi ſola; impendit utraſque
Et Patriæ, & Famæ fortior iſte manus.

Ad Loquacem Philoſophum.

Epigramma LXXI.

In labiis Socrates tibi plurimus, & Theophraſtus;
In labiis garrit multa Stagira tuis.
Semper Ariſtippum loqueris, Zenona, Cleanthem,
Democritum ſemper, Crantora, Anaxagoram:
Cætera tam bene dum calles; quæ ſola ſuperſunt,
Dogmata diſce etiam Pythagoræa: tace.

De Acipenſere ſæpiùs redonato.

Epigramma LXXII.

Romulidum ſalit auratas Acipenser in ædes,
Littore Tyrrheno qui modo præda fuit.
Erravit totam regalis ſquama per Urbem,
Dum ſex huc illuc mittitur uſque dies.
Tabidus at demum Tiberinis mergitur undis,
Funere non, miſerum! mortuus ille ſuo.
Æquore qui natus, fluviali conditus urna,
Tibridis hæc mediis dicere viſus aquis:
Sobria cum tantum ſtupeat tibi, Roma, palatum;
Inque oculis ſolum ſit gula tota tibi;
Depictum poteras me circumferre per aulas;
Et vivum patrio deſeruiſſe mari.

De Centurione poſt CHRISTI DOMINI *obitum reſipiſcente.*

EPIGRAMMA LXXIII.

QUi modo, dum triſtis penderet robore trunci,
Numinis immiſſo foderat enſe latus;
Dum vultus ſubita condit ferrugine Titan,
Convolat ad fixi Numinis ipſe ſinus.
Felix, cui tribuit languens Natura vigorem;
Ipſa ſalutarem cui parit umbra diem.

De Luxu Viridariorum.

EPIGRAMMA LXXIV.

JAm nec frigidulo levis ſuſurro,
Natus pumice fons ſalit vetuſto;
Muſco nec recidit virente pictus:
Mentitus Siculis Cyclops tabernis
Sed quæ fulmina mittit, Arcticoſque
Miſtæ grandinis æmulatus imbres,
Torvo ſidera territat tonitru,
Raucos ſtridulus & laceſſit Auſtros.
Silva nec temere, leves per auras,
Fuſos porrigit, explicatque ramos;
Sed coërcita ſubdit immerentes
Ferro vindice tonſilis capillos.
Myrtus, Idaliæ decus parentis,

Quæ

Quæque olim fuerat novellus ardor,
Nunc, Titan, tua ſed corona, Daphne,
Vultus ſectilium gerunt ferarum.
Quæ fulvæ fuerant prius, virere
Maſſyli videas jubas Leonis:
Et nunc ipſe recens vireſcit arbor,
Olim qui fuit arborum ſatelles,
Cuſtoſque Heſperidum, ſuperbus anguis.
Nullas monſtriferis vacare formis
Frondes videris: huc ſuperſtes omni
Ceſſit Aphrica belluoſa partu.
Quò Tempe mera? Mœnali receſſus
Quò gratæ Patribus migraſtis Umbræ?
Illis ò utinam frui liceret
Hortis! deliciæ, Remi Nepotes,
Egent Herculo, Theſeoque veſtræ.

De Grammaticis.

EPIGRAMMA LXXV.

ROmanæ decus Hiſtoriæ Saluſtius inquit;
Diſcors haud dubiè labitur Imperium.
GRAMMATICOS ſed enim ſecernere debuit, augent
Diſcordes odiis qui ſita Regna ſuis.

MAR-

MARCHIO AMBROSIUS SPINULA, *Dum ſe Friſiam invaſurum evulgat, & Hollandi fraudem interpretati reliquas Provincias communiunt, neglectam Friſiam occupat.*

EPIGRAMMA LXXVI.

BElla palam Friſiis dum SPINULA nunciat, hoſtes
Fraude putant Ligurem non caruiſſe Ducem.
Protinus Hiſpanas Zutfania, Gheldria turmas
Expectat: Friſii ſuſpicione vacant.
Ficta Ducis credunt dum verba minantia; vero
Cervicem Friſii ſuppoſuere jugo.
Proditur ars nova fallendi, non fallere; fraudes
Et ſuperat Batavas Itala ſimplicitas.

ARCHIMEDES *locatis ad Solem Speculis Romanam Claſſem incendit.*

EPIGRAMMA LXXVII.

JUppiter ignavam, rubris nec ſueta lacertis
Tela miniſtrantem ſollicitabat avem.
Dic, age, cur Siculis ceſſant incudibus ignes?
Flammea cur ſudat parcior arma Cyclops?

Atto-

Digitized by Google

Attollens Regale Caput Regina volucrum,
Jam non fulmineo reddidit iſta Jovi.
Deſperare potes poſthac Cyclopea tela;
Otia ſemper ages; ſi petis inde faces.
Littore nam Siculo meliorem experta Tonantem,
Tota Syracuſio militat Æthna Fabro.

In illum Juvenalis vecſiculum

Et divina opici rodebant carmina mures.

EPIGRAMMA LXXVIII.

RODebant Opici Græcorum carmina mures;
Atque ipſam in primis ſuſpicor Iliada.
Pangere quid prodeſt immenſa volumina; libros
Perdere ſi tantos Syllaba ſola poteſt?

DIVA MARIA MAGDALENA

Ad ceream CHRISTI DOMINI *effigiem orat*.

EPIGRAMMA LXXIX.

CUm Domini ſimulacra ſui complexa teneret
Anxia per noctes MAGDALA, perque dies:
Ceratam effigiem fletu manante reſolvit;
Cordis & ad lentas fluxit Imago faces.

Illa

Illa ubi fuſa videt ceris ſimulacra ſolutis,
Queis nec forma vetus, nec decor ullus erat;
Quam veniam ſperent, dixit, mea crimina; noſter
Numine deleto ſi quoque peccat amor?

ALIUD

EPIGRAMMA LXXX.

POne modum, cæſiſque genis, laceriſque capillis,
Lætior & lachrymis, MAGDALA, pone modum.
Quem cerâ ſtantem mirâ colis arte Magiſtrum,
Obtentæ pignus dulce ſalutis habes.
Ex adamante fuit qui, dum fera fata ſubiret,
Annuit ad veniam cereus eccce tuam.

MONIMA UXOR MITHRIDATIS *proprio Diademate ſe ſuſpendit.*

EPIGRAMMA LXXXI.

GEmmis Zona nitens ſi regia guttura torquet,
Ne ſtupeas; animum torſerat illa prius.
Munera fortunæ denudas, Fœmina; viles
Dum laqueos Regum fronte nitere doces.
Hoc ſolum erraſti; non collo nectere ſertum;
Debueras pedibus ſuppoſuiſſe tuis.

ENCELADUS *in Fonte Tuſculano Villæ Aldobrandinæ aquarum turbinem evomit.*

EPIGRAMMA LXXXII.

ENCELADUM meritis torquet cruciatibus aër;
Ex alto præceps dum ruit axe Gigas.
ENCELADUM cruciat tellus non impare pœna;
Opprimit inſanum dum gravis Æthna caput.
ENCELADUM ſævis pleƈtunt ardoribus ignes;
Dum rodit miſerum flamma inimica latus.
Defuerat ſolùm quæ pœna; nocere ſepulto
Ipſæ etiam ultrices nunc didiciſtis aquæ.

In funere FRANCISCI REDI *Medici, Philologi, & Poëtæ clariſſimi, cum inter dormiendum placidiſſimè mortem oppeteret.*

EPIGRAMMA LXXXIII.

FEralem longo non explicat ordine pompam,
Obſidet Ethruſcum cum Libitina ſenem.
Languida non ſævis gliſcens per viſcera flammis,
Torſit lethifero tabida membra gelu:

Non

Digitized by Google

Non fædam adduxit maciem; non ulcera; venas
Infecit triſti nec populata lue:
Sed dulces ſomnos vultu mentita ſereno,
Non formidatos miſcuit illa dolos.
Inſidiis poterat nimirum vincere ſolis,
Victa palam toties quæ tibi, REDE, fuit.

In Furem ſacrilegum, qui argenteam Crucem ex Ara Maxima Baſilicæ Principis Apoſtolorum noctu ſuſtulit.

EPIGRAMMA LXXXIV.

TErruit Auguſti niſi te reverentia Templi,
Quæque tibi vitæ pignus Imago fuit;
Saltem hoc debueras horreſcere; crimine in ipſo
Supplicii augurium quod tibi triſtis erat.
Dum raperet tua dextra Crucis venerabile ſignum,
Stulte, crucem poteras tunc timuiſſe tuam.

SEMIRAMIS ASSYRIORUM REGINA, *pexa comarum parte, impexa alterâ, ad Medos à Babylone depellendos exſurgit.*

EPIGRAMMA LXXXV.

AUdiret Babylona rapi cum Milite Medo,
Surgit inornatas fœmina fuſa comas:
Tur-

Turbari non illa ſuam dolet hoſtibus Urbem;
Turbari crines ſed dolet illa ſuos.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXXVI.

FÆmina, quæ galeâ crines involvit, & irâ
Accendit, minio quæ rubuere, genas;
Tam bene componet disjectis hoſtibus Urbem,
Quam malè compoſitis ſurgit ad arma comis.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXXVII.

REgnatrix hoſtem ut vidit Babylonia, condit
Non bene diſcretam caſſide Cæſariem.
Advolat, & pavidos agit extra Mænia Medos;
Et latos fuſo ſanguine complet agros.
Præcipitaſſe putes pugnam, & properaſſe triumphum,
Crinis ad abruptum ut nempè rediret opus.

JOVIS STATUA *à Phidia inchoata fulminis ictu perficitur.*

EPIGRAMMA LXXXVIII.

VIdit ut è Paria ſpirantem rupe Tonantem
PHIDIACÆ rarum JUPPITER artis opus;
Æmu-

Æmulus hic, inquit, meus eſt; & nobile ſignum
Ocyus excuſſi fulminis igne petit.
Perficit effigiem rapidæ ſtrictura ſagittæ;
Diſcit & à PHIDIA ſculpere dextra JOVIS.

ZOROASTER *magicæ artis Inventor ridendo naſcitur.*

EPIGRAMMA LXXXIX.

EMinuit primus magico qui murmure, riſu
Vix natus ſolvit Bactrius ora puer.
Quid cauſæ eſt illi, tantum cur rideat? artem
Jam nunc irridet ſuſpicor ipſe ſuam.

ALIUD

EPIGRAMMA XC.

INter faſciolas, Puelle, primas
Pingues Democriti ſapis cachinnos:
Sed cum Theſſalicos ciere cantus,
Marſa & gramina, Colchicaſque fraudes
Ætas, Auſpice te, futura diſcet;
Multis tu morieris Heraclitus.

Ad Cupidinem ex electro formatum.

EPIGRAMMA XCI.

QUi te ſuccineis, Puer ò ſæviſſime, guttis
Condidit; ingenium calluit ille tuum:
Ut paleas, hominũ nam corda trahiſque, cremaſque;
Et lachrymas, lachrymis cretus & ipſe, paris:

SOCRATES *noctem, quæ ſuam mortem anteceſſit, altiſſimè dormit.*

EPIGRAMMA XCII.

ACtæum nox alta tenet complexa Magiſtrum,
Cui parat immitis nigra venena manus:
Contra nulla quies oculis, animoque Tyranni,
Qui ſtruit illuſtri toxica dira reo.
Cecropiæ gentis probrum cognoſcite: ſolus
In tanta rectè judicat Urbe ſopor.

DAVID *Organi Pſaltici ſonitu Saulis Regis furias mitigat.*

EPIGRAMMA XCIII.

PUlſat ebur, fundam quæ ſtrinxit dextra; Gigantes
Sic quoque ſed pergit ſternere docta manus.

Iram, proh quantum regali in pectore monſtrum,
MAGNE PUER, reſonant dum tua fila, domas.
Exoptant alii placidos in Principe vultus;
Laudibus ut faveat, ſæviat iſte, tuis.

Ad Græcum Adoleſcentem ex Alcippi cineribus pulvereum Horologium conflantem.

EPIGRAMMA XCIV.

BIs erras, vitreâ ſocium qui contegis urnâ:
Dilectos cineres namque agitare ferum eſt:
Et, cum diſſilient in vitrea clauſtra favillæ,
Permiſtas cineri quas latitare reor,
Corruet ingrati moles effracta ſepulchri;
Et cinis iſte tibi rurſus humandus erit.

ALIUD

EPIGRAMMA XCV.

POne urnam cineri ſolido de marmore; condi
Non meruit fragili tegmine tanta fides.
Nulla quies miſero fuerat, dum vita manebat;
Inque ipſa tumuli nulla quiete quies.
Das cineri motum; potis es niſi reddere vitam:
Neſcio quid vitæ, dumque movetur, habet.

In-

Ingenioſus amor nova dat tibi præmia: ſoli
Nota tibi incertæ tempora mortis erunt:
Namque ubi ſuſpenſos cineres hærere videbis,
Inſtare extremum tunc tibi crede diem:
Illam metiri nam jure gravabitur horam,
Qui te ſic etiam novit amare, cinis.

SANCTUS MARTINUS
mendico ſtipem petenti ſagum tradit, quo eidem CHRISTUS DOMINUS *indutus apparuit.*

EPIGRAMMA XCVI.

ARs nova bellandi: Clypei, galeæque recedant;
Nobilior nudo à milite palma venit.
Ut vincant alii, ferroque, armiſque tegantur;
Et ſuper impoſita caſſide colla gravent:
Dum Martis ſpolia hic cedit; ſpolia ampla reportat;
Et denudato pectore victor abit.
Mos fuerat, ſpoliis ornari Templa Deorum;
Ornatur ſpoliis ſed Deus ipſe tuis.

ALIUD

EPIGRAMMA XCVII.

VIrgo olim dederat corpus mortale Tonanti;
Ex te nunc veſtem, qua tegeretur, habet

Ad INSULSUM *Poëtam*.

EPIGRAMMA XCVIII.

INSULSOS multi dicunt te ſcribere verſus;
Sed nulla objiciunt hoc ratione tibi.
Cũ ſcombros, pingueſq; tegant tua carmina thynnos,
Innumeros illis quis neget eſſe ſales?

ARGO *Prima Navis in Cœlum relata*.

EPIGRAMMA XCIX.

PUbis Jaſoniæ gremio dum robora claudens,
Finderet Iſmarias Pelias arbor aquas,
Infremuit qui Regna domat ſpumantia nutu,
Undiſonoſque ferox exſtimulavit equos.
Nec mora; tergemino, quæ temperat æquora ponti,
Impulit audacem fuſcina dente ratem:
Illa gemens excuſſa vadis, dum fertur in altum,
Sidereis hæſit non reditura plagis.
Damna vel ipſa juvant: Velis dant ſidera ſedem;
Hoſpitium implacidæ ſi prohibetis aquæ.
Hoſpes erat Pelagi; Cœli eſt nunc hoſpita; Typhis
Quodque optare illi non potuiſſet, habet.

ALIUD

ALIUD

EPIGRAMMA C.

FLectit in aſtra viam, Pelagi quam debuit undis;
Huc, illuc agitur dum Pagaſea ratis.
Si ſine lege vagans tranſcendit ſidera: Cymbæ
Parcite inexpertæ: prima carina fuit.

ALIUD

EPIGRAMMA CI.

DIcite, cur ſævis Pelagi jactata procellis,
Sidereum tenuit Theſſala puppis iter?
Peliaco quod nata jugo, deſcendere ad imas
Non renuit, magnæ ſobria ſortis, aquas.

GALILÆUS *Tubi Optici Inventor cæcus moritur.*

EPIGRAMMA CII.

JUdicis aſtrorum vitri fabricator Ethruſcus
Lumine obit ſummum captus utroque diem;
Perpetuum gratæ nam poſteritatis in uſum,
In tubulos oculos tranſtulit ille ſuos.

AD
PUERUM JESUM
Recèns natum.

EPIGRAMMA CIII.

PUpe blandule, delicate, tantas
Unde habes, rogo; quas jacis ſagittas?
Non tu Tyndaridas ſupra, & micantem
Arcturum, Erigonemque, Atlantideſque,
Axes aſtriferos ſonante curru
Luſtras; & gelidos metus triſulcis
Minax inferis, imprimiſque flammis:
Duro ſtramine ſed cubas, tenellos
Fœno culcita farta dum rigenti
Et lædit ſimul, & tuetur artus;
Igni ſulphureo pares ferendo,
Nec illi tibi, Pupe, ſunt lacerti,
Quos olim jaculator ille magnus,
Et vindex ſcelerum, palam ſolebas
Eliſas ſuper explicare nubes.
Nam quod eſt tibi nunc lacertulorum
Mater faſciolis ſuis revincit;
Sævæ morſibus aſſeritque brumæ:
Non his brachiolis, PUER, ferire;
Nec attollere tu potes ſagittas.
An, quæ me miſerum petunt, cremantque,
Vibrant luciduli faces ocelli?

Sed

Sed quod eſt tibi nunc ocellulorum,
Aut in candidulis Parentis ulnis
Componit ſopor obſequente penna;
Aut, quæ lactea decidunt per ora,
Contriſtant lachrymæ, tepente nimbo.
Cum nec tot jaculis pares lacerti;
Infirmæ malè congruantque vires;
Cum nec lacrymulis graves ocelli
Certo ſpicula moliantur ictu;
Pupe blandule, delicate, rurſum
Unde habes, rogo, quas jacis ſagittas?
Iſtud noſcere non licet: miſellus
Hoc tantum ſcio; cor perivit omne
A tuis mihi quod, Puer, ſagittis.

Cleopatra *morſu Aſpidis vitam abſolvit.*

Epigramma CIV.

Dum mortis Regina viam Nilotica; fallor,
Dum libertatis quærit ab angue viam;
Non miror, tenero tractatos ungue colubros
Tabificam venis implicuiſſe luem;
Aspida ſed miror ſubito non funere preſſam,
Hauſit ubi impuri ſanguinis illuviem.

ALIUD

EPIGRAMMA CV.

SPonſa virum, Regnum perdis Regina; nocenti
A Libya & peſtes, ut moriare, petis?
Serùm eſt, Marmaricis morituram eguiſſe venenis,
Quàm Sponſi, & Regni funera perdiderant.

De memorabili Turcarùm clade ad Tibiſcum edita, Duce EUGENIO *Principe à Sabaudia.*

EPIGRAMMA CVI.

DUm tot Miltiades Italus dat ſtragis acervos,
Non Marathon letho millia quanta dedit:
Quàm metuo, haud uno vigilanda Themiſtocle, curas
Dura per inſomnes tempora noctis eant.

Ad eundem Principem, cum, poſt relatam Victoriam, gladio gemmato à LEOPOLDO CÆSARE *donaretur.*

EPIGRAMMA CVII.

CUm Thetis Æaciden Ætnæ fatalibus armis
Indueret; Phrygium cum Cytheræa Ducem;
Vi-

Victor uterque fuit: ſed & arma impervia laudis
Dimidium poterant aſſeruiſſe ſibi.
Te ſolùm ſuperante cadunt tot Biſtones, hauſit
Quos ferrum; rapidis quoſque Tibiſcus aquis.
Namq; tibi Auſtriacus tunc Juppiter arma miniſtrat;
Cum latè cæſo victor ab hoſte redis.

De Romanis Aqueductibus.

EPIGRAMMA CVIII.

MArmoreum per iter, pulchro deducta triumpho
Fertur, Romanam quæ levat unda ſitim:
Immanes arcus, ſuſpenſaque tramite longo
Marmora; delicias & ſtupet ipſa ſuas.
Templa, Theatra, Domos quanto molimine credas
Surgere; ſi tanti Martia turba bibit?

Ad Impoſtorem à Romana Plebe lapidibus cæſum.

EPIGRAMMA CIX.

UNdique contuſus lapidoſa grandine; clamas
Te male pro meritis iſta referre tuis.
Falleris; ut dignos referat tibi laudis honores,
Nunc omnem lapidem Romula turba movet.

De Marmore Ethruſco, variis Regionum proſpectibus mirè colorato.

EPIGRAMMA CX.

LIttora, proſpectus varios, monteſque, lacuſque
MARMORA nativo TUSCA colore notant.
Inſeruit lapidum venis quæ tanta figuras
Dextera, quo Pictor tempore nullus erat?
Cum varios rerum partus Natura pararet,
Hoc modulos pinxit marmore forte ſuos.

EPI-

EPIGRAMMATUM
LIBER II.

Ad Zoïlum.

EPIGRAMMA I.

RIngaris licet uſque, & uſque clames,
Quantum raucifonæ ſtrepunt cicadæ;
Quantum ſtagnicolæ crepantque ranæ:
Merces non humilis meos libellos,
Magni & præmia Numinis manebunt:
Phæbi ni poterunt merere laurus;
Doctas Palladis imbuent olivas.

In Ara D. IGNATIO LOJOLÆ *erecta in Templo Romano nominis Jeſu Cœleſtis Puer argenteus cor aureum manu geſtat, prope ſtatuam argenteam ejuſdem Divi* IGNATII.

EPIGRAMMA II.

LOJOLÆ nullis unquam ſuperabile flammis
  Aligeri in nivea cor flagrat ecce manu.
Ille ſed argenti ſolido de pondere ductus
  Si, quid adhuc faciat, forte requiris; amat.

Bra-

Brachia nam Cœlo ſublata fatentur amantem,
Oraque, & incenſæ, lumina bina, faces.
Quid LOJOLA mihi de te fas dicere; amore
Fervere qui tanto, vel ſine corde, potes?

Ad Chryſtallinos lapides, qui in eadem Ara Venerabilis Nominis Jeſu litteras formant.

EPIGRAMMA III.

FÆlices gemmæ, metuendum nomen Averno
Promere quas nitido juſſit in ære faber!
Non equidem miror, poſt longæ frigora brumæ,
Veſtra laborato ſi riget unda gelu;
Tam prope LOJOLÆ miror quod ab igne ſolutæ,
In patrias iterum non redeatis aquas.

De Marmoreis quatuor ſpeculis ex Alabaſtrite in eadem Ara.

EPIGRAMMA IV.

HInc, illinc claram reddunt ſpecularia lucem;
Marmora perſpicuos nempè oculata ſiuus.
Miraríſne novam Populos concurrere ad Aram?
Ipſa oculos acuunt marmora; ut hæc videant.

Ad

Ad Divum IGNATIUM; *cujus Aram maxima copia Sapphirus illuminat.*

EPIGRAMMA V.

TOt lectos inter lapides cur largius ornat
  Sapphirus tumulum, nobilitatque tuum?
Non temere luſit Pietas generoſa Tuorum,
  Prodiga cæruleas dum tibi fudit opes.
Hærebant Cœlo tua lumina; gratior illo,
  Dum tibi vita fuit, non color ullus erat:
Extinctum color ille etiam, ſequiturque ſepultum;
  Quodque poteſt, cineres recreat ille tuos.

In eadem Ara, Religio ex marmore Hæreſim fulminat.

EPIGRAMMA VI.

UT Terris abigat monſtrum exitiale, protervum,
  RELLIGIO forti ſuſtinet arma manu.
Jam rapido attollit qui fulgurat igne lacertum;
  Jam petit anguiferum flamma triſulca caput.
RELLIGIO, ſuſpende facem: ſi dicere fas eſt,
  Hæreſis haud meruit tam pretioſa mori.

In Simulacrum Divinæ Fidei, cum Principe à ſuperſtitione vindicato, ad Cœlum erecta fronte, in eadem Ara.

EPIGRAMMA VII.

PUro pura Fides habet hic de marmore vultus;
  Victa ſuperſtitio ſub pedibuſque jacet.
Aſſertum tenebris Heroa inducere Cœlo
  Dum parat, & celſum læta capeſſit iter,
Subſtitit hic: perculſa ſacræ ſplendoribus Aræ,
  Namque hic Cælicolis credidit eſſe locum.

Patris Divini in eadem Ara orbem Sapphirinum ſuſtinentis Allocutio ad Atheum.

EPIGRAMMA VIII.

HUc adſit, nullum Cœlo regnare Tonantem,
  Et fatuo iraſci qui putat igne polos.
Tu pelagum, terraſque putas authore carere,
  Sideraque, & quidquid Maximus Orbis habet;
Orbiculum, quem ficta regit mea dextera, credas
  Cum propè divinas compoſuiſſe manus?

De

De ejuſdem Aræ gradu ſubpedaneo, ex Emblemate vermiculato elegantiſſimi Operis.

EPIGRAMMA IX.

DÆdalei flores pictis hic flexibus errant;
Chloris & in ſecto marmore multa nitet.
Forma, decenſque color commendat Veris alumnos;
Deficit unus odor; cætera floris habent:
An dulces auras ſpirant fortaſſe; ſed illas,
LOJOLÆ cineres quæ tegit, urna bibit?

D. IGNATII *ſimulacrum argenteum in loculamento pretioſis lapidibus incruſtato ibidem erectum.*

EPIGRAMMA X.

LOJOLÆ ſolido argento ſimulacra coruſcant,
Promit ubi largas ſplendidus arcus opes;
Ille tamen flexæ curvamine conditur Aræ;
Interius fugiens atque latere cupit.
Non eſt, cur ultra ſperes, LOJOLA, latere;
Jam tibi pro loculo nec ſatis Orbis erit.

Cæ-

Cœleſtes Pueri Argentei ad eandem Aram prægrandes quatuor Lychnos manu ſuſtinent.

EPIGRAMMA XI.

CUm ſit tantus honos lychnis; delapſaque Cœlo
Suſtineat nitidas cum pia turba faces;
Aſtra reor, LOJOLA, tuo lucere ſepulchro:
Aſtra ſolent illæ ſuſtinuiſſe manus.

Apoſtolorum Principis D. IGNATIUM *à lethali vulnere liberantis hiſtoria ibidem expreſſa opere Anaglyptico.*

EPIGRAMMA XII.

CLaviger accepto LOJOLAM liberat ictu,
Languidus aurato dum jacet ille thoro;
Incolumis thalamo conſurgeret ille relicto;
Eminet excelſo tantus in ore vigor.
Decumbit docto cur ſtratus in ære? ſuperbus
Artificis pereat ne labor, ille jacet.

Ad

Ad D. IGNATIUM: *De eadem Ara.*

EPIGRAMMA XIII.

QUod face Dianæ ſacras Heroſtratus Ædes
Diruerit; meritam ſuſtinet ille necem:
Sed contra; igne tuo quod totum incenderis Orbem,
Nunc, LOJOLA, nitent aurea tecta tibi.

De eadem Ara.

EPIGRAMMA XIV.

SPlendida cum radiet fulgentibus Ara metallis;
Cum niteant varios marmora ſculpta ſinus;
Picturæ pars nulla vacat; moliſque ſuperbæ
Inter opes tantas non habet illa locum.
Sed fallor: quicumque oculis hæc aſpicit æquis,
Cuncta, vel Invidia judice, picta videt.

Ad SYMMACHUM *obſcurè philoſophantem.*

EPIGRAMMA XV.

INvolvit miſeros cæca caligine ſenſus
SYMMACHUS, ambages congerit atque meras.
Diceret huic fruſtra Sapiens, quem dira cicuta
Suſtulit: ut videam, SYMMACHE, te; loquere.

MILTIADIS *Victoriæ Themiſtoclem dormire non ſinunt.*

EPIGRAMMA XVI.

MILTIADES animo victor dum ſæpè recurrit,
Nulla Neocliden otia noctis habent.
MILTIADES, Perſas jam parce laceſſere: Athenis
Non tanti eſt Xerſem vincere; ut hic vigilet.

ALIUD

EPIGRAMMA XVII.

DUm fugat hic hoſtes, magnus mihi Ductor ha-(betur;
Majorem, ſomnum dum fugat, eſſe reor.

Ad AULUM *Anagrammatiſtam.*

EPIGRAMMA XVIII.

NOs panem legimus panem; ut docuere Priores
Scilicet; atque ſcapham dicimus, AULE, ſcapham,
Lectio delectat ſed te præpoſtera, vel quæ
Surgit inexplicitis Myſtica ſæpè notis.
Litterulas propria nimirum ſede revellens,
Alteram in alterius cogis abire locum.

Mollia

Mollia quid miſerè crucias elementa? nigellas
  Cadmi cur torques, improbe, filiolas?
Credo, tibi nocuit nigrarum nulla ſororum:
  Non animos tantos turba modeſta gerit.
Immo illam quamvis vexes noctéſque, diéſque;
  Noſcere nec vultus dejerat illa tuos.

ALIUD

EPIGRAMMA XIX.

OBvius Exquiliis recitas Anagrammata centum;
  Et totidem Thermis obvius, AULE, mihi.
Inter vina ſoles Anagrammata dicere ſemper;
  Nec vacat à nugis Aula, forumque tuis.
Parce tuo lateri, dicebam, parce cerebro;
  Parcere ſi jugulo non tibi cura meo eſt:
His centum mihi pro monitis Anagrammata reddis;
  Hoc mihi & immenſum fænore creſcit opus.
Semper ego Auditor tantum? nunc accipe contra
  Hoc Anagramma: Ohe, eſt jam ſatis; AULE, Vale.

DIOGENES, *Corinthiis obſidioni depellendæ laborantibus, Dolium verſat, nè maleferiatus videatur.*

EPIGRAMMA XX.

HUc, illuc Domiporta rotat verſatile tectum,
  Vappa Corinthiaci, ludibriumque Fori.

[illegible] quid [illegible] turba?
Quæ [illegible] manu?
[illegible]; Corinthum
Ut [illegible] negligit iſte Domum.
Qui [illegible] muris,
Sic [illegible] ille meo.
[illegible] Dioſtolum, quod carpis ineptè,
Imperi [illegible] noveris eſſe tui.

Fiſtulator Luſitanus in Indico Bello, ferreis [illegible] ſclopum convulſum [illegible] dentibus [illegible].

EPIGRAMMA XXI.

MIlitibus rabidam qui dentibus egerit iram,
Cædere non hoſtes ille; vorare cupit:
Spartano Duce dignus erat; qui, *Xerſe* propinquo
Edixit ſociis prandia dura ſuis.
India Luſiacos olim terrebat alumnos,
Carnibus humanis pellere ſueta famem.
Ut mutant mores populorum bella! trem
Nunc Antropophagos India Luſiacos

ALIUD

EPIGRA

DEntibu
Q

Digitized by Google

Fœnore jam multo ſua munera reddimus Indis;
Dum ſervat dentes Indica terra tuos.

ALIUD

EPIGRAMMA XXIII.

LOnga dies quamvis terat omnia dente voraci;
Imminuet dentes dentibus illa tuis.

NABUCHUS *divinos honores affectans mutatur in bovem.*

EPIGRAMMA XXIV.

NABUCHUM ... dia Regni;
Et geſtit ſupe ... um:
Annuit æ ... Aulæ,
Et, ... ixit, eris.
Utque ... ere cultu,
Ar ... ebis, haram?

... *idici maris cau-dem mergitur.*

... XXV.

... or videt anxius undas;
... fluctuat ipſe ſuo.

Undis ut pelagus; curis jactatur & ipſe,
Extra quod fruſtra quæritat; intus habet.
Quærere parce tamen ſubita nunc mole tumentis,
Nunc iterum pelagi deficientis iter:
Digna, Stagirite, quæ te ſcelerata peremit,
Ingenio noſci non erat unda tuo.

ALIUD

EPIGRAMMA XXVI.

LÆva Stagiræo ne detrahe Fama Magiſtro;
Quod cadat arcani neſcius ille freti.
Divinum ingenium eſt; quamvis non noverit æſtum;
Hunc quoque ſi poterat noſſe, quid ille foret?

ALIUD

EPIGRAMMA XXVII.

DUm vagus erraret pelagi ſecreta requirens
Littore Nicomachi filius Euboico;
Hoſtem, dixit, aquæ, rixoſum perdite, Nereus;
Qui potis eſt Regni vertere jura mei.
Si ventis addat ſtridentibus iſte Lycæi
Irrequieta ſui murmura; diſperii:
Et, qui Pythagoræ piſces nunc ſacra frequentant,
Quam vereor, fiant ne Peripatetici.

Ad

Ad CHARIDEMUM, *ut Alchimicorum conſuetudinem vitet.*

EPIGRAMMA XXVIII.

UT fugias avidos cane pejus, & angue Chymiſtas,
Auriculas iterum vello, iterumque tibi:
Conficiunt nullum vacuis fornacibus aurum;
Conficiunt aurum ſed, CHARIDEME, tuum.

Nobilis Aulicus ad CINNAM *Paraſitaſtrum.*

EPIGRAMMA XXIX.

CUm jentacula, cœnulas, merendas,
Et convivia lautiora captas;
Dicis, CINNAME, me bonum ſodalem.
Lambis cruſcula cum lepuſculorum,
Picenas anates, aprum Sabinum,
Vel, Bononia quod creat, minutal:
Aut cum per medias, ſtupende ſector,
Cultro, & fulcinulâ furis palumbes;
Dicis, CINNAME, me bonum ſodalem:
Et, quò pulticulas magis liguris;
Multa & guttura proluis culina,
Nil paſſus reliquum cupediarum;
Hoc tu candidius, frequentiuſque
Dicis, CINNAME, me bonum ſodalem.

Non te de tenuique, ſordidaque
Amicos pudet æſtimare pulpâ?
Noſti, regula quos vetuſta fines
Honeſtæ poſuit ſodalitati?
Priſcum eſt, CINNAME: Amicus uſque ad Aram.
Tuum eſt, CINNAME; Amicus uſque ad ollam.

STASICRATES *Statuarius Montem Atho in Alexandri Macedonis effigiem conformare contendit.*

EPIGRAMMA XXX.

ORbis ALEXANDRI fuerat prius; incipit arte
Orbis ALEXANDER nunc, Faber, eſſe tuâ.
Jam doctâ cruciata manu ſonat horrida rupes;
Neſcio quid Regis jamque habet Æmathii.
Poſcitis, effigiem cur non perfecerit Author?
Parvum pro tanto Rege putavit opus.

ALIUD

EPIGRAMMA XXXI.

EFfigies opere in medio quòd tanta relicta eſt,
Non minor eſt operis gratia; major honos:
Erueret ſimulacrum ingens annoſa vetuſtas;
Dum non perficit; tempora nulla timet.

ALIUD

ALIUD

EPIGRAMMA XXXII.

INclyte, ſculpendo, Faber, audaciſſimus eſſes,
Si non vincendo fortior ille foret:
Tu ſcalpro montem; ſed totum jam prius Orbem
In ſtatuam gladio verterat ille ſuam.
Magna eſt effigies, Sculptor, qua corpora fingis:
Pone animum: minimum, crede, putabis Atho.

DEIPARÆ *ad Infantem* JESUM *in Stabulo jacentem querimonia.*

EPIGRAMMA XXXIII.

ERravit proprios, ignes qui dixit, amores,
Dum meus eſt, heù! tam frigidus ignis, amor:
Vel nemora appoſitæ norunt conſumere flammæ;
Sed, pudet, una meas vincit Ariſta faces.
Utque mei non ipſa ignes complectar amoris,
Ignes prædatur parvulus iſte meos:
MATER amans, quamvis direptis ignibus, ardet;
Eſt inter geminas frigidus iſte faces:
Nate, tibi proprio niſi naſcitur ardor ab igne;
Nunc ſaltem flammis diſce flagrare meis.

MIDAS *Phrygiæ Rex, cibis in aurum verſis, fame moritur.*

EPIGRAMMA XXXIV.

MÆonium miſerè perdunt ſua vota Tyrannum,
Auri quem cruciat pernicioſa fames.
Aurum tacta Ceres; Liquor eſt Lenejus aurum;
Aurum ſunt trepidâ fercula tacta manu:
Cuncta aurum ut referant;ſubito dum funere pallet,
Aureus ipſe etiam cogitur eſſe MIDAS.

Ad CINNAM *Aſtrologum.*

EPIGRAMMA XXXV.

DIi male te perdant: ægro mihi ſæpè vocatus,
Tricas cauſatus mille, venire negas.
Ah ten' tam durum languenti, CINNA? tuique
Qui deſiderio conficitur miſerè?
Dum triſtes actum de me dixere medentes,
Depoſitum deflet jam prope tota domus:
Hoc idem inſpecto ſi me tu dixeris ægro,
Convaleam haud dubiè: protinus ergo veni.

Ad

Ad OLLUM.

EPIGRAMMA XXXVI.

QUi mea ſcripta capit Lector, carpitque modeſtè;
Non leviter Lector proderit ille mihi:
Me rudis oblectas ſed tu ; loligine nigra
Qui libros carpis, nec capis, OLLE, meos.

De Vita moderatè agenda: *ad* SABINUM.

EPIGRAMMA XXXVII.

SI Tarteſſiaci jubar metalli,
Faſces Attalicique, Lidiique ;
Si Cyri chlamys, & tiara Cræſi
Poſſent vincere tetricas Sorores,
Ceſſant præcipitis, SABINE, nunquam
Quæ vertigine nos rotare fuſi ;
Parcus non ego Mempheos ſuperbæ
Turres aſtriferas, graves & aulæ
Laudarem Babylonicæ labores :
Laudarem Phidiæ, Scopæque ſignis
Latas gliſcere porticus ; vetuſtas
Et vix atria ſuſtinere ceras.
Quod ſi proxima nubibus, columnis
Et latè domus impedita centum
Non mortis celeres moratur alas ;
Nec curas animo graves, catenis

Digitized by Google

Affixas adamantinis reſolvit;
Curto fornice me ſatis beatum
Anguſti teneant Lares: frequenti
Hic gratos prec. Cœlites fatigans;
Aut ætas relegens vetuſta quidquid
Doctis inſeruit benigna chartis,
Utar appoſitâ, fruarque vitâ;
Ritè quam Sapiens vocavit ille,
Commentariolum Neceſſitatis.

Ad BASSUM *podagra laborantem.*

EPIGRAMMA XXXVIII.

MOrſibus è podagræ ventos dignoſcis, & imbres;
Illuſtrem morbus te facit Aſtrologum.
Accuſas validis dum tu clamoribus illum;
Rauca Fori diſcis jurgia Cauſidicus.
Dum vocem queſtu atttollis, dum tendis acuto,
A morbo diſcis Muſicus eſſe tuo.
Quid cerebrum vexare juvat; te BASSE, Magiſtri
Encyclopædiam ſi docuere pedes?

In funere VIRGILII MARONIS.

EPIGRAMMA XXXIX.

MÆnia quòd Graiis jaceant Priameja flammis,
Regnorum inſtabiles novimus eſſe vices:
Sed

Sed lapſæ ſuperant Trojæ tua funera; lapſa
Si dici tua poſt carmina Troja poteſt.
Troja habuit, caneret Trojæ qui fata, MARONEM;
Virgilium nullum fata MARONIS habent.
Poſt Trojam in Latio nata eſt Troja altera; nullus
Natus VIRGILII è pulvere VIRGILIUS.

In funere MARCELLI MALPIGHI *Medici præſtantiſſimi, editis de Plantarum Anatome doctiſſimis Commentariis, de re Litteraria optimè meriti.*

EPIGRAMMA XL.

ARtis Pœoniæ poſtquam columenque, decuſque,
Invida Felſineum fata tulere ſenem.
Incomptis viduæ Dryades flevere capillis;
Mæſtarumque chorus flevit Hamadryadum.
Non dulces auræ nemora inter frondea ludunt;
Aut ſilet; aut iterat flebile carmen avis:
Jam neque Sylvicolas delectat fiſtula Panes,
Nec choreas Fauni, Numina ruris, amant.
Omnes continuò plantis excuſſit honores;
Stamina, MALPIGHI, dum tua Parca metit.
Sylva tamen cunctis ſervat tua nomina truncis,
Nympharum niveâ nomina ſcripta manu.
Lenta ſalix, rugoſa abies, crinita cupreſſus
Hoc memori impreſſum cortice carmen habent.
Ut

Ut multum his truncis creſcant tua nomina; creſcet
Plus tamen è chartis gloria noſtra tuis.

Ad RULLUM *Mortales, ut vocant, ſaltus edentem.*

EPIGRAMMA XLI.

VErtice, RULLE, pedes bis ter revolutus ad imos,
Dum reſilis nuda, ceu redivivus, humo;
MORTALES meritò te jactas edere ſaltus;
Plus quoque, quam reris, perdite, mortis habent.
Deſiliunt multi ad Stygias ſic protinus undas:
MORTALEM hunc ſaltum dicere jure potes.

MARTIUM CORIOLANUM *à Romæ oppugnatione Veturia Mater avertit.*

EPIGRAMMA XLII.

MARTIUS ingratæ muros hinc obſidet Urbis;
Obſidet hinc nati pectora mœſta parens:
Hæc placidis ſobolem cingit complexa lacertis;
Armata Patriam cingit at ille manu.
Tela petunt Romam exanimem quot ferrea; Mater
Tot lacrymis nati ferrea corda petit:
Ille minis Patriam; natum ferit iſta querelis:
Alternantque ſuas terror, amorque vices.

Dux

Dux victâ tandem matrem complectitur irâ;
Et, Patriæ his lacrymis vincula ſolvis, ait;
Quæ fuerat vincenda mihi, tibi Roma relicta eſt;
Pro Româ, Matrem ſat tenuiſſe mihi:
Ingratam Patriam plectens ultricibus armis,
Ingratus Matri non ferar eſſe meæ.

ALIUD

EPIGRAMMA XLIII.

CRinibus ut vidit Matrem properare ſolutis
MARTIUS; & riguas intepuiſſe genas;
Pone metum, dixit; pudor eſt jam vincere Romam:
Vileſcit Mater, te ſine, Roma mihi.
Hæc ait; obſeſſaque ſimul procul Urbe recedit;
Quam ſi cœpiſſet, fecerat ille minus.

Ad GALLAM *gemmis ornatam.*

EPIGRAMMA XLIV.

PRædioli pretium baccato in pectore geſtas;
Diſtracti pretium Ruris inauris habet.
In digitos abiit Dotis tibi ſumma; micatque
E collo, Emptori tradita parva domus.
GALLA, Prienæi ſequeris documenta Biantis:
Jam tua tu tecum nam bona cuncta geris.

SAN-

SANCTUS FELIX NOLANUS *araneorum telis occultatus fallit inſequentes hoſtes.*

EPIGRAMMA XLV.

OCcupat annoſi dum FELIX rudera ſaxi,
Militis ad certam quem vocat ira necem;
Continuò cæcâ fabricator araneus effert
Se caveâ; haud celerem ferre moratus opem.
Ut vallo, telis Myſten defendit; & hoſtes
Retibus, ut muſcas, implicat ille ſuis.

In Funere Hermocratis Medici.

EPIGRAMMA XLVI.

CUm, laſcivia Funerariorum,
Lictor Perſephoneſque cum togatus,
Nigras Hermocrates ſubiſſet umbras;
Navarchus Stygiæ Senex Paludis,
Ad ripam recubans arundinoſam,
Somno languidulos fovebat artus;
Dum ceſſant animæ; recèns nec urget
Avarum vaga turba Portitorem:
Stratum gramine quem virente, virga
Tangit Mercurius, feritque: Nauta
Ignaviſſime, cur laboris expers,
Ceſſas, juſtitiumque, feriaſque

Segni

Segni indicere non pudet phaſelo?
Erectus, caput aggravante ſomno,
Senex in cubitum; ergo ſolus, inquit,
Cilleni, Hermocratem periſſe neſcis?

Obſeſſum à Gallis Capitolium ſtridentes Anſeres ſervant.

EPIGRAMMA XLVII.

IRrequiete ales, Romanæ conſule Famæ;
Degeneres Aqnilas dum ſopor altus habet.
Clamitat; & GALLIS jam proxima funera cantu
Præſagit, novus ex anſere factus olor.
Scilicet haud aliis ſervari debuit armis,
Alite quæ fauſto condita Roma fuit.
Dum ſilet, ut noceat, nocturno tempore GALLUS,
Ritè canit diræ conſcia fraudis avis.

ALIUD

EPIGRAMMA XLVIII.

STridule grex volucrum, toto nunc pectore clama,
Atque ſtrepens Latias ſuppleat ala tubas.
Jam mihi nec numeris Pandione nata canoris;
Nec ſero placeat carmine triſtis olor:
Quantula laus vanum modulari gutture cantum;
Argutâque leves voce ferire Notos?
Hoſtibus obſeſſas ſervare potentibus Urbes,
Hoc eſt, Luſciniæ parcite, dulce melos.

ALIUD

EPIGRAMMA XLIX.

(Anſer,
SUmmus honos Romę eſt, hanc quod ſervaverit
Quo nulla eſt pietas vilior inter aves.
Nam ſervaſſe Deos tanto eſt manifeſtius Urbem,
Ales deſpectus quo magis ille fuit.

In Tragedias ineptè ſcribentem.

EPIGRAMMA L.

SCena Sophocleo cum Syrmate Græca faceſſat;
Neſcio quid majus naſcitur Euripide:
Quæ TRAGICI ſcribunt alii, ſunt digna cothurno;
Hic ocreis etiam carmina digna facit.

Flabellum ex palea.

EPIGRAMMA LI.

ÆStivum, paleæ, Solem in fera bella cietis;
An quia vos patriis ille cremavit agris?
Si Zephiros pariunt, ſteriles malè vulgus ariſtas
Dicit; non adeo fertilis ipſa Ceres.
Nil levius paleâ cum ſit, ſtipulâque volanti;
Non miror, ventos ſi parit illa leves.

Quon-

Quondam ignis, paleæ, fueratis preda; flagrantes
Diſcitis at contra nunc ſuperare faces.

Ad ARTEMIDORUM *Nanum*.

EPIGRAMMA LII.

PUmiluses, cubito non altior, ARTEMIDORE;
Longius atque ipſo corpore nomen habes.
Aulæ delicium tamen es; Dominique voluptas:
Delicias hominum nunc liquet eſſe breves.

De Y, *littera Pithagoræ*.

EPIGRAMMA LIII.

STrymoniæ volucres quam formant axe figuram,
Hac auxit Samius prima Elementa Senex.
Læva Voluptatis; Virtutis dextera callem
Signat, ut eſt bifidâ littera ſecta viâ.
Sed longam producta trahit cur dextera caudam?
Cur mutilata ſuo ſyrmate læva caret?
Debuit hæc potius productior eſſe: ſiniſtrum
Nam longe plures ingrediuntur iter.

LOTHI *Uxor in Statuam Salis convertitur.*

EPIGRAMMA LIV.

LUmina flagrantē in Patriā male cauta retorques:
  Auſa hoc de profugâ fœmina ſola domo es.
SAL fatuam ſerò condit: quo colla, lacerti,
  Quo riguere manus; quo riguere pedes.
Cum SALIS hæc mulier modios exhauſerit omnes,
  Nil mirum, multas deſipuiſſe, fuit.
Hoc eſt fœminei fatum lacrymabile ſexus:
  Vel ſapuere nimis, vel ſapuere nihil.

Ad COTTAM *Aſtrologum.*

EPIGRAMMA LV.

RUra petis, ſudo nequidquam credule Cœlo:
  Horridus inſanis cum ruit imber aquis.
Palliolum, collare, togam perfunderis. Artem
  Fallacem liquido noſcere, COTTA, potes.

Ad Alexandrum Macedonem, *exciſis Thæbis, Pindari Vatis domum indemnem eſſe jubentem.*

Epigramma LVI.

Nobile deletâ nomen tibi ſurgit ab Urbe:
  Major inoffenſâ ſed tibi fama domo;
Urbis nimirum, vaſtâ quæ ſtrage fatiſcit,
  Commendat ſtantes ipſa ruina Lares.
Quamvis nec Bacchi cecidiſtis gloria, Thæbæ:
  Nil actum eſt odiis, Ductor acerbe, tuis.
Dircæi Vatis nam ſede ſuperſtite, Cadmi
  Diruta qui dicat mœnia, nullus erit.

Aliud

Epigramma LVII.

Debueras, domui qui parcis, parcere, & Urbi:
  Mœnia nobilior Pindarus iſta colit.
Quam ferro deles, domus ampla Amphionis, Urbs eſt:
  An neſcis Tyriâ ſaxa vocata lyrâ?
Condidit Amphion; tu mœnia diruis iſta:
  Pindare, nunc Thæbas reſtituiſſe tuum eſt.
Redde ſolum Alcide patrium; cunabula Baccho:
  Ultor ades geminis, major utroque, Deis.

Ut Bromio major celebretur, & Hercule; muros
Herculis, & Bromii diruit iſte Puer:
Ut tu dulciſono fias Amphione major,
Redde iterum fidibus mœnia lapſa tuis.

ALIUD

EPIGRAMMA LVIII.

Pindaricos, Pellæa phalanx, everte Penates;
Atque ingrata tuî munera tolle Ducis.
Quo meruit Vates tam ſævam crimine pœnam;
Stare ſuam, patriâ præcipitante, Domum?

De Gemino Fonte ante Ædem Vaticanam.

EPIGRAMMA LIX.

Non huc, quas cernis, Neptunus tranſtulit undas;
Nec ſalit occultâ Tibridis unda viâ.
Æternos Petri facerent ut lumina luctus,
Suſpicor hic fontes progenuiſſe duces.
Ne ſtupeas, læto dum turbine proſilit unda,
Lumina mœſtitiam dedidiciſſe ſuam:
Cum veniam peterent pro crimine, mœſta fluebant;
Læta hodie; veniam nam meruere; fluunt.

Filii

Filia Herodiadis D. JOANNIS BAPTISTÆ *Caput Choreæ pretium obtinet.*

EPIGRAMMA LX.

ERgo, hilarat ſontes dum ſaltatricula menſas,
Grande CAPUT, choreæ præmia triſtis habet?
Mira ſed argutas commendat gratia plantas,
Dum movet ad certos ludicra membra modos:
Quidni Virgo procax belle ſaltaret; ad imos
Cui dudum cerebrum fluxerat omne pedes?

Eadem Choreas agens in Amne glaciato diſſecto capite interiit.

EPIGRAMMA LXI.

SAnguineæ pretium Choreæ, dum ludit in aula,
Poſcit adoratum ſæva puella CAPUT.
Protinus at glacie ſectum, dum ludit in unda,
Amiſit proprium merſa puella caput:
Si benè utrumque caput reputas; nil poſcere Virgo
Nobilius; levius perdere nil potuit.

De Libris omnigenæ eruditionis P. JOANNIS PAULI OLIVÆ *Præpoſiti Generalis Societatis Jeſu, & quatuor Summorum Pontificum Concionatoris.*

EPIGRAMMA LXII.

SAlvete aureoli mihi libelli,
Manus nectareas quibus pudicæ
Laverunt Charites; Medulla Pithus
Quos Grajæ beat, & beat Latinæ:
Melle quos Saturos, comantiumque
Refertos genus omne floſculorum
Chloris Cœlicolum ſacris in hortis
Puro largiter educavit imbre.
Immò quos jaculis ubique centum,
Centum miſſilibuſque, lanceiſque
Armat Relligio; quibus frequentes
Clades Tænaris Hydra, Cerberuſque,
Et peſtes domiti ferunt Averni.
Nam quantus Stygiis timor Tyrannis,
Celſis Martigenæ jugis Quirini,
Sagittas acuit Ligur Pericles,
Incenſæ face fulguratque linguæ,
Sacro dum gravis ore, purpurati
Frœna ſplendida temperat theatri;
Noxaſque, & ſcelerum lues nocentes
Purgatis jubet exulare terris?

Tunc

Tunc ſeptem geminis canora plauſus
Reddit collibus Hoſpitalis echo:
Flavus tunc, maris immemor, viæque,
Suſpenſas Tiberis coërcet undas.
Ergo ter merito, quaterque, multùm
Salvete Aureoli mihi Libelli.

Ad NÆVOLUM *ſpeculum conſulentem.*

EPIGRAMMA LXIII.

ORa reformidas dum turpia, NÆVOLE; frangis
Iratâ ſpeculum, comminuiſque manu.
Stulta manus, quid fruſtra exempla innoxia pulſas?
Ipſum quin potius percutis Archetypon?

ALIUD

EPIGRAMMA LXIV.

NEquidquam cædis, redigiſque in fruſta fidelem
Cenſorem vultus, ingenuumque tui.
En nova Cenſorum ſoboleſcunt agmina; teſtes
Et te deformem, NEVOLÆ, mille probant.

METIUS SUFFETIUS, *Seditionis inter Romanos, & Albanos author, citatis curribus diſcerpitur.*

EPIGRAMMA LXV.

SCindere quòd ſocias voluit SUFFETIUS Urbes,
  Diſtractus rapidis ſcinditur ipſe rotis:
Cum Marius; cum Sylla; pari cum crimine Cæſar
  Graſſetur, pœnâ cur caruere pari?
Scilicet aut dormit Roma; aut inſomnia narrat
  Mendax Romanâ Livius Hiſtoriâ.

Ad INNOCENTIUM XII. *Centum Cellarum Portum inſtaurantem.*

EPIGRAMMA LXVI.

JUngimus externis iterum commercia terris,
  Explicat & portus terra Latina novos:
Non ut præruptæ pendant nova fœnora cautes;
  Non ut noſtra novâ littora merce fremant.
Excitæ fervent, PRINCEPS, te viſere gentes,
  Dum vulgat laudes undique Fama tuas:
Major honos Urbis; major, te PRINCIPE, Roma;
  Pluraque, ſuſpiciat quæ novus hoſpes, habet.
Urbis dum creſcunt miracula; ſemita in Urbem
  Debuerat lato creſcere & ipſa mari.

AD

AD EUNDEM

De eodem Portu uberibus aquis ditato, & reſtituto Aquæductu Trajani.

EPIGRAMMA LXVII.

OLim Trajani juſſæ decurrere Portu,
Dicite cur longum delituiſtis aquæ?
Dic, age; cur iterum cœcis rediviva latebris,
Lætaque feſtivo murmure lympha ſalis?
Credibile eſt, te ſponte diu latuiſſe; ſuperbum
Sub tanto ut caperes Principe rurſus iter.

AD EUNDEM

Pro Ædibus Lateranenſibus in Egenorum Hoſpitium commutatis.

EPIGRAMMA LXVIII.

EFfera ſanguineis Capitolia Roma triumphis
Extulit; & celſo fixa trophæa jugo.
At ſua nunc Pietas pandit Capitolia; vaſtâ
Quá Lateranenſis mole coruſcat apex.
Si conferre licet gemini miracula collis;
Ultro ſe victum Martius ille feret.

Ille

Ille ferox miſeris populorum cladibus horret;
Auguſto miſeros colligit iſte ſinu:
Olli ſola placet terroris Imagine pompa;
Solus in adverſo Colle triumphat amor.
Sed nullæ hic Statuæ Heroum; nec nobile vulgus,
Phidiacæ vitam cui peperere manus.
Nobiliora vides inopes ſimulacra receptos:
Illa homines referunt ſigna; ſed iſta Deum.

AD EUNDEM

Quod Sepulcrum ſibi minimo ſumptu vivus extruxerit.

EPIGRAMMA LXIX.

FAlleris, exiguum credis ſi forte ſepulchrum,
Quod ſtatuit cineri ſobria cura tuo.
Parva licet; nimis ampla locas Inſignia mortis,
In tua cui certum eſt facta licere nihil.

ALIUD

EPIGRAMMA LXX.

NUlla tuos decorant cineres ſpirantia ſigna;
Nobile nec promit teſſera ſculpta genus;
Non elata ſuper fulgentes explicat alas;
Mentitur reſonam Fama nec ære tubam.

Nulla

Nulla ſinu laudeſque tuas, Tituloſque Tuorum
 Auratis referunt Lydia ſaxa notis.
Marmor adeſt, pelagi quod nulla pericula laudant;
 Et retinent nomen ſaxa modeſta tuum.
Nomen habent hæc ſaxa tuū? mihi crede; ſepulchrum
 Clarius ambitio ponere nulla poteſt.

DIVÆ MARIÆ MAGDALENÆ *effigies Corallina.*

EPIGRAMMA LXXI.

ET decus, & pretium rubicundi viminis æquat
 MAGDALA, durities cui pretioſa riget.
Cætera concordes; hoc ſolùm triſte gementis
 Ingenio Divæ diſſidet ille lapis:
Virgula dureſcit nam protinus æthere viſo,
 Quæ latuit patrias mollior inter aquas:
Sed contra; mollis luget dum crimina vitæ
 MAGDALA, bina inter flumina diriguit.

Ad CINNAMMUM *Stillatitii Vini Propolam circumforaneum.*

EPIGRAMMA LXXII.

DUm mihi vix demum componit lumina, primo
 Gratior Eoo quæ ſolet eſſe, quies;
CINNAME, continuò venali gutture ſævis;
 Et reſonant toto vina cremata Foro.

Cri-

Criſtatus nondum pennis plaudentibus ales
Arguto reducem nunciat ore diem:
Nondum, nuda pedes, foculos, prunaſque relictas
Excitat, haud longi parca laboris, anus:
Cum tu pręcinctus totam, nexuſque tabernam,
Mobilis & menſæ turgidus urceolis,
Undique circumfers vinoſam ſordidus alvum;
Stillati nectar triſte crepaſque meri.
Ardentem Ambroſiam ſaturis occurrere Cœnis,
Et robur venis addere nempè putas;
Non equidem abnuerim: ſed nos inſomnia tollat,
An ſtomacus, quidquam tune referre putas?
Menſa mihi frugi eſt; nec me pituita laceſſit,
Nox malè cœnatum quem vigil omnis habet.
Quid mihi cum latice ignito? medicamina crudis
Iſta feras: ſomnum, CINNAME, vende mihi.

AD COSMUM III. MAGNUM DUCEM ETRURIÆ *cum Anno Sæculari Romam petens ad Antii Portum appelleret. Ejuſdem Conſtantia celebratur.*

EPIGRAMMA LXXIII.

QUi didicit, tutus Virtutis robore, Princeps
Obvia Fortunæ pectora ferre minis;
Nunc ſubit illuſtrem Fortunæ nomine Portum,
Nomine; nam victor cætera pontus habet.
Priſca ſuperſtes adhuc quòd ſi Dea Templa teneret,
Diruta quæ vaſto procubuere mari;

Splen-

Splendidiore cadens iterum convulſa ruina,
Victores peteret ſponte terenda pedes.

BACCHI *Statua ad Fontem.*

EPIGRAMMA LXXIV.

UT curas animi, ſpectatrix turba, levares,
Dona tibi noſtri nectaris ante dabam:
Ebria ſed poſtquam facta es tu munere noſtro,
Largitur medicas jam tibi BACCHUS aquas.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXV.

DElicias nitidi fontis quicumque tueris,
Exemplo diſcas ſobrius eſſe meo.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXVI.

LEnæus puras diſpenſat prodigus undas:
Nulla ſed, heu! gratum dat mihi Nimpha merum.

ENCELADUS *ſub Ætnâ Monte ſepultus flammas evomit.*

EPIGRAMMA LXXVII.

TRinacriis hunc tota premat licet Ætna cavernis;
Impar pro tantâ mole recumbit onus.
Dum furit, & moto juga diſcutit ardua tergo,
Mons ſuperimpoſitus creditur urna levis.
Saxa ferox, multamque humeris immanibus Ætnam
Projicit; & pœnam fulminat ipſe ſuam.
Vindictæ Inſtrumenta novæ pœna ipſa miniſtrat:
Quæ patitur, faciunt fulmina fulmineum.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXVIII.

ERrat, qui fauces hic pandere credidit Orcum,
Et Stygium Siculo Monte tonare Jovem.
ENCELADUS furit his Campis; non ficta minantur
Tartara; namque Erebi mitior ira foret.

ORONTA

Oronta *Virgo Cypria, cum Bizantium deferretur; incensâ navi, occumbit Victima Caſtitatis.*

Epigramma LXXIX.

Collige Virgineos cineres, caſtamque favillam,
Virginis exemplo facta pudica, Cyprus.
Inſula ſi Venerem coluit molliſſima; Virgo
Expiat antiqui criminis iſta notas.
Non ſatis eſt forti terras purgaſſe Puellæ;
Æquoreas proprio funere purgat aquas.
Nam ſi fœdarunt Veneris cunabula Pontum;
Eluit obſcœnum, dum perit iſta, ſalum.
Quæ ſuperant ſolùm ſedes, pete Tartara; terris
Pulſa Venus Cypriâ Virgine; pulſa mari.

Ad Poſthumum ridiculè avarum.

Epigramma LXXX.

Ut parcas oleo, dum carmina, Posthume, ſcribis,
Pro Lychno, vigilis lumina felis habes.
Magnus honos feli eſt, chartis ſuccurrere: muri,
Illas cum rodet, gloria major erit.

De Libris omnigenæ eruditionis P. JOANNIS PAULI OLIVÆ *Præpoſiti Generalis Societatis Jeſu, & quatuor Summorum Pontificum Concionatoris.*

EPIGRAMMA LXII.

SAlvete aureoli mihi libelli,
Manus nectareas quibus pudicæ
Laverunt Charites; Medulla Pithus
Quos Grajæ beat, & beat Latinæ:
Melle quos Saturos, comantiumque
Refertos genus omne floſculorum
Chloris Cœlicolum ſacris in hortis
Puro largiter educavit imbre.
Immò quos jaculis ubique centum,
Centum miſſilibuſque, lanceiſque
Armat Relligio; quibus frequentes
Clades Tænaris Hydra, Cerberuſque,
Et peſtes domiti ferunt Averni.
Nam quantus Stygiis timor Tyrannis,
Celſis Martigenæ jugis Quirini,
Sagittas acuit Ligur Pericles,
Incenſæ face fulguratque linguæ,
Sacro dum gravis ore, purpurati
Frœna ſplendida temperat theatri;
Noxaſque, & ſcelerum lues nocentes
Purgatis jubet exulare terris?

Tunc

Tunc ſeptem geminis canora plauſus
Reddit collibus Hoſpitalis echo :
Flavus tunc, maris immemor, viæque,
Suſpenſas Tiberis coërcet undas.
Ergo ter merito, quaterque, multùm
Salvete Aureoli mihi Libelli.

Ad NÆVOLUM *ſpeculum conſulentem.*

EPIGRAMMA LXIII.

ORa reformidas dum turpia, NÆVOLE; frangis
Iratâ ſpeculum, comminuiſque manu.
Stulta manus, quid fruſtra exempla innoxia pulſas?
Ipſum quin potius percutis Archetypon?

ALIUD

EPIGRAMMA LXIV.

NEquidquam cædis, redigiſque in fruſta fidelem
Cenſorem vultus, ingenuumque tui.
En nova Cenſorum ſoboleſcunt agmina; teſtes
Et te deformem, NÆVOLE, mille probant.

METIUS SUFFETIUS, *Seditionis inter Romanos, & Albanos author, citatis curribus diſcerpitur.*

EPIGRAMMA LXV.

SCindere quòd ſocias voluit SUFFETIUS Urbes,
Diſtractus rapidis ſcinditur ipſe rotis:
Cum Marius; cum Sylla; pari cum crimine Cæſar
Graſſetur, pœnâ cur caruere pari?
Scilicet aut dormit Roma; aut inſomnia narrat
Mendax Romanâ Livius Hiſtoriâ.

Ad INNOCENTIUM XII. *Centum Cellarum Portum inſtaurantem.*

EPIGRAMMA LXVI.

JUngimus externis iterum commercia terris,
Explicat & portus terra Latina novos:
Non ut præruptæ pendant nova fœnora cautes;
Non ut noſtra novâ littora merce fremant.
Excitæ fervent, PRINCEPS, te viſere gentes,
Dum vulgat laudes undique Fama tuas:
Major honos Urbis; major, te PRINCIPE, Roma;
Pluraque, ſuſpiciat quæ novus hoſpes, habet.
Urbis dum creſcunt miracula; ſemita in Urbem
Debuerat lato creſcere & ipſa mari.

AD

AD EUNDEM

De eodem Portu uberibus aquis ditato, & reſtituto Aquæductu Trajani.

EPIGRAMMA LXVII.

OLim Trajani juſſæ decurrere Portu,
Dicite cur longum delituiſtis aquæ?
Dic, age; cur iterum cœcis rediviva latebris,
Lætaque feſtivo murmure lympha ſalis?
Credibile eſt, te ſponte diu latuiſſe; ſuperbum
Sub tanto ut caperes Principe rurſus iter.

AD EUNDEM

Pro Ædibus Lateranenſibus in Egenorum Hoſpitium commutatis.

EPIGRAMMA LXVIII.

EFfera ſanguineis Capitolia Roma triumphis
Extulit; & celſo fixa trophæa jugo.
At ſua nunc Pietas pandit Capitolia; vaſtâ
Quâ Lateranenſis mole coruſcat apex.
Si conferre licet gemini miracula collis;
Ultro ſe victum Martius ille feret.

Ille ferox miſeris populorum cladibus horret ;
Auguſto miſeros colligit iſte ſinu:
Olli ſola placet terroris Imagine pompa ;
Solus in adverſo Colle triumphat amor.
Sed nullæ hic Statuæ Heroum ; nec nobile vulgus,
Phidiacæ vitam cui peperere manus.
Nobiliora vides inopes ſimulacra receptos:
Illa homines referunt ſigna ; ſed iſta Deum.

AD EUNDEM

Quod Sepulcrum ſibi minimo ſumptu vivus extruxerit.

EPIGRAMMA LXIX.

FAlleris, exiguum credis ſi forte ſepulchrum,
Quod ſtatuit cineri ſobria cura tuo.
Parva licet ; nimis ampla locas Inſignia mortis,
In tua cui certum eſt facta licere nihil.

ALIUD

EPIGRAMMA LXX.

NUlla tuos decorant cineres ſpirantia ſigna ;
Nobile nec promit teſſera ſculpta genus ;
Non elata ſuper fulgentes explicat alas ;
Mentitur reſonam Fama nec ære tubam.

Nulla

Nulla ſinu laudeſque tuas, Tituloſque Tuorum
Auratis referunt Lydia ſaxa notis.
Marmor adeſt, pelagi quod nulla pericula laudant;
Et retinent nomen ſaxa modeſta tuum.
Nomen habent hæc ſaxa tuũ? mihi crede; ſepulchrum
Clarius ambitio ponere nulla poteſt.

DIVÆ MARIÆ MAGDALENÆ *effigies Corallina*.

EPIGRAMMA LXXI.

ET decus, & pretium rubicundi viminis æquat
MAGDALA, durities cui pretioſa riget.
Cætera concordes; hoc ſolùm triſte gementis
Ingenio Divæ diſſidet ille lapis:
Virgula dureſcit nam protinus æthere viſo,
Quæ latuit patrias mollior inter aquas:
Sed contra; mollis luget dum crimina vitæ
MAGDALA, bina inter flumina diriguit.

Ad CINNAMMUM *Stillatitii Vini Propolam circumforaneum*.

EPIGRAMMA LXXII.

DUm mihi vix demum componit lumina, primo
Gratior Eoo quæ ſolet eſſe, quies;
CINNAME, continuò venali gutture ſævis;
Et reſonant toto vina cremata Foro.

Cri-

Criſtatus nondum pennis plaudentibus ales
Arguto reducem nunciat ore diem:
Nondum, nuda pedes, focilos, prunaſque relictas
Excitat, haud longi parca laboris, anus:
Cum tu pręcinctus totam, nexuſque tabernam,
Mobilis & menſæ turgidus urceolis,
Undique circumfers vinoſam ſordidus alvum;
Stillari nectar triſte crepaſque meri.
Ardentem Ambroſiam ſaturis occurrere Cœnis,
Et robur venis addere nempe putas;
Non equidem abnuerim: ſed nos inſomnia tollat,
An ſtomacus, quidquam tunc referre putas?
Menſa mihi frugi eſt; nec me pituita laceſſit,
Nox malè cœnatum quem vigil omnis habet.
Quid mihi cum latice ignito? medicamina crudis
Iſta feras: ſomnum, CINNAME, vende mihi.

AD COSMUM III. MAGNUM DUCEM ETRURIÆ *cum Anno Sæculari Romam petens ad Antii Portum appelleret. Ejuſdem Conſtantia celebratur.*

EPIGRAMMA LXXIII.

QUi didicit, tutus Virtutis robore, Princeps
Obvia Fortunæ pectora ferre minis;
Nunc ſubit illuſtrem Fortunæ nomine Portum,
Nomine; nam victor cætera pontus habet.
Priſca ſuperſtes adhuc quòd ſi Dea Templa teneret,
Diruta quæ vaſto procubuere mari;

Splen-

Splendidiore cadens iterum convulſa ruina,
Victores peteret ſponte terenda pedes.

Bacchi *Statua ad Fontem.*

Epigramma LXXIV.

Ut curas animi, ſpectatrix turba, levares,
Dona tibi noſtri nectaris ante dabam:
Ebria ſed poſtquam facta es tu munere noſtro;
Largitur medicas jam tibi Bacchus aquas.

Aliud

Epigramma LXXV.

Delicias nitidi fontis quicumque tueris,
Exemplo diſcas ſobrius eſſe meo.

Aliud

Epigramma LXXVI.

Lenæus puras diſpenſat prodigus undas:
Nulla ſed,heu!gratum dat mihi Nimpha merum.

ENCELADUS *ſub Ætnâ Monte ſepultus flammas evomit.*

EPIGRAMMA LXXVII.

TRinacriis hunc tota premat licet Ætna cavernis;
Impar pro tantâ mole recumbit onus.
Dum furit, & moto juga diſcutit ardua tergo,
Mons ſuperimpoſitus creditur urna levis.
Saxa ferox, multamque humeris immanibus Ætnam
Projicit; & pœnam fulminat ipſe ſuam.
Vindictæ Inſtrumenta novæ pœna ipſa miniſtrat:
Quæ patitur, faciunt fulmina fulmineum.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXVIII.

ERrat, qui fauces hic pandere credidit Orcum,
Et Stygium Siculo Monte tonare Jovem.
ENCELADUS furit his Campis; non ficta minantu
Tartara; namque Erebi mitior ira foret.

ORONTA

ORONTA *Virgo Cypria, cum Bizantium deferretur; incenſâ navi, occumbit Victima Caſtitatis.*

EPIGRAMMA LXXIX.

COllige Virgineos cineres, caſtamque favillam,
Virginis exemplo facta pudica, Cyprus.
Inſula ſi Venerem coluit molliſſima; Virgo
Expiat antiqui criminis iſta notas.
Non ſatis eſt forti terras purgaſſe Puellæ;
Æquoreas proprio funere purgat aquas.
Nam ſi fœdarunt Veneris cunabula Pontum;
Eluit obſcœnum, dum perit iſta, ſalum.
Quæ ſuperant ſolùm ſedes, pete Tartara; ter[illegible]
Pulſa Venus Cypriâ Virgine; pulſa mari.

Ad Poſthumum ridiculè avarum.

EPIGRAMMA LXXX.

UT parcas oleo, dum carmina, POSTHUME, ſcribis,
Pro Lychno, vigilis lumina felis habes.
Magnus honos feli eſt, chartis ſuccurrere; muri,
Illas cum rodet, gloria major erit.

CAJUS CALIGULA IMPERATOR *Equum ſibi Collegam in Conſulatu pronunciat.*

EPIGRAMMA LXXXI.

JUra viris celſo diſpenſat vertice; primùm
 Qui patiens hominum fræna momordit Equus.
Ipſa, nefas! furor eſt, jam monſtra invertere: ſaltem
 Centauros rectos Theſſala terra dedit.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXXII.

OLim ſi duro venit Dictator aratro;
 E ſtabulo faſces nunc quoque Conſul habet.
Do CAJO veniam: non poſſum parcere Romæ:
 Unum CAJUS Equum nam colit; iſta duos.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXXIII.

TRojani ſileantur Equi miracula: magnum
 Hic regit; ille olim perdidit Imperium.

Ad

Ad Angelum Custodem.

Epigramma LXXXIV.

O Qui me decieſque, centieſque,
Dux Fidissime, ſingulas in horas,
Anguis Tartarei revellis ore,
Longæ faucibus eripiſque mortis:
Occultus clypeo negante frangi,
Occultus radiis micantis haſtæ,
Dies pervigil uſque, & uſque noctes,
Tutas excubias agis, potenſque
Luctator Stygios tenebriones
Ingrato procul exigis duello;
Et cladis renovas probrum vetuſtæ.
Tu me per juga, devioſque ſaltus
Greſſus heu male providos ferentem,
Achates, Pyladeſque ſoſpitator,
Certo reſtituis gradu; doloſum
Et crebris iter explicas periclis:
Tu clavo Palinurus, & trementem
Dextro ſidere dirigis phaſelum;
Euripos, Maleaſque, vorticoſæ
Vitare & rabiem doces Charybdis.
Emenſo atque utinam ſatis viarum
Fas ſit, ſidereos tenere portus;
Acti te ſocium, Duceṁque curſus
Votivo & liceat ſacrare plectro.

Ad S. FRANCISCUM BORGIAM, *cum, emaciato jejuniis corpore, ulnare ſpatium exhauſtę pellis in adverſum latus complicaret.*

EPIGRAMMA LXXXV.

IN tenues collecta ſinus cutis arida vires,
  BORGIA, non minuit; ſuggerit illa tibi.
Spicula Tartareus ſi noxia diriget hoſtis;
  Si Ditis coëant agmina tota ſimul.
Non opus eſt corium æratum; taurinaque ſtringas
  Tergora; pro clypeo pellis inanis erit.

AD EUNDEM

Cum inter venandum, aves adoriente Accipitre, oculos in Terram dejiceret.

EPIGRAMMA LXXXVI.

ARdea dum prædam plaudentibus occupat alis,
  BORGIA, cur nudæ lumina figis humo?
Nempe novus forti de Venatore Sacerdos,
  Accipiter trepidam dum ferus urget avem;

Acci-

Accipitrem, prædamque ſimul tu cordis in ara
Dona litas Domino, libaque grata, tuo.
Ut novus es Myſtes; nova ſic eſt victima; cæſa eſt
Nam prius illa Deo, quam cadat icta ſolo.

BARCINO *poſt diuturnam obſidionem, ſub ipſum tempus conciliatæ Pacis inter Europæ Principes, Gallis deditur.*

EPIGRAMMA LXXXVII.

BARCINO Sequanici diuturno verbere Martis
Reſpiret nullis cum lacerata moris;
Non tamen Heſperidum nutant ingentia corda,
Corda Saguntinam vincere docta fidem:
Ergo cum latè fuſo non cederet hoſti;
Cederet obſeſſo cum neque clauſa mari;
Æthere lapſa nitens Virgo fulgentibus armis,
Et celſum galeâ tecta micante caput,
Impulit indomitos muros, poſteſque refregit;
Et locat in medio Gallica ſigna foro;
Hæc effata ſuper: dextrâ procumbere Troja
Heſperia hâc ſolùm, parce Gradive, poteſt.
Diriguere omnes, ignoto Numine Divæ;
Sed pandit pulchros caſſis aperta dolos.
Bellonæ poteras vultum expectare ferocem:
Ora remigrantis mitia Pacis erant.

SCIPIO AFRICANUS *Linterni in Arcis ſimilitudinem Villam extruit.*

EPIGRAMMA LXXXVIII.

HAnc Libyæ terror Campano in littore molem
  Condidit, invidiam cum fugeret Patriæ.
It Cœlo turritus apex; & fronte minaci
  Bellum aſtris, tellus ſi vacat hoſte, movet.
Valla ſuper quoties cum luderet umbra roſarum;
  Palluit ad durum purpura mollis iter:
Rivulus expavit quoties; ne, Marte propinquo,
  Læderet ingenuas ſanguinis unda nives.
Delicias ſuus horror habet: ne crede virenti
  Eductam clivo luxuriare domum:
Scipiadæ niſi tecta forent; hæc, littore Thracum
  Poſthabito, Mavors incoluiſſe velit.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXXIX.

HErbida prata ſuper qui tales extruit arces,
  Ille arces meruit vincere, Pæne, tuas.
Tranſtulit hic Libycæ muros, non diruit, Urbis;
  Scis quo tranſtulerit? Martia rura vides.

ALIUD

ALIUD

EPIGRAMMA XC.

ROmani, Libycique anceps ſit gloria Martis;
Romano at cedas Africa Ruricolæ.
Otia dum coluit, defloruit Annibal; augent
Otia Romani robur at iſta Ducis.

Ad CINNAM *Pædagogum bene nummatum.*

EPIGRAMMA XCI.

INſimulat te Turba Remi neſcire Latinè,
CINNA, capillati Gymnaſiarcha Chori.
Trojugenæ fatui! cum ſit Lucretius illi
In digitis; callet verba Latina ſatis.

ALIUD
AD EUNDEM

EPIGRAMMA XCII.

QUòd ſolido nil menſe legas; doctiſſime CINNA,
Objicit immeritò fama ſiniſtra tibi:
Non legis; ignavum cum decoquit alea pernox;
Aut unctâ farcit blanda culina dape:

Non legis; hybernos cum, pulpâ ſtratus inerti,
  In medium ſomnos protrahis uſque diem:
Turba papyraceos ſed cum ſtudioſa cucullos
  Porrigit ære graves; tunc bene, CINNA, legis.

PISANDER *proprii Corporis umbrâ conterritus, eandem inſequitur.*

EPIGRAMMA XCIII.

PISANDRUM rides, quòd ſeſe fugerit hoſtem?
  Hoſtes te melius comperit ille ſuos.
Se noviſſe bonum eſt; doctis ſi credis Athenis;
  Addit PISANDER; ſe metuiſſe, bonum eſt.

ALIUD

EPIGRAMMA XCIV.

DUm fruſtra hic ſequitur fugientem corporis um-(bram,
  Dum rudis occurſus, quos creat ipſe, pavet;
Ridiculum eſt, dices, vanas ſectarier umbras:
  Et qui Regna petit, dic mihi, quid ſequitur?
Umbra fugax; celeri ſunt Regna fugacia curſu:
  Fallax umbra; ſuos Regna teguntque dolos.
Reges PISANDRI pugnas imitantur inanes;
  Regibus hoc ſolùm diſcolor ille fuit.
Umbras dum peterent, aliis nocuere Tyranni:
  Umbram dum ſequitur, ſed nocet iſte ſibi.

In

In illa verba DIVI JOANNIS BAPTISTÆ: Ego vox clamantis in deſerto.

EPIGRAMMA XCV.

QUæ nova; Neſtoreo quæ dulcior ore, per umbras
Deſerti nemoris lingua diſerta ſonat?
Vox ſonat hæc Verbum: Vocem vox iſta revelat;
Sed vox nulla tamen dicere plura poteſt.
Uno nam veluti dixit Pater omnia Verbo;
Unâ ZACCHARIDES omnia voce refert.

De lancibus fictilibus à RAPHAELE URBINATE *depictis*.

EPIGRAMMA XCVI.

TAlia ſi præſtat fortunæ oblita prioris,
Docta Saguntinâ currere teſta rotâ;
Faſtidire poteſt gemmantia pocula luxus;
Invideat Samio ſplendida menſa luto.
Scilicet ipſa tibi, PICTOR, miracula ſordent;
Quæ furor eſt patinis perdere fictilibus.
Cœleſte ingenium, Cœleſti nomine dignum
Eſſe tibi, RAPHAEL, Terra vel ipſa probat.

ALIUD

ALIUD

EPIGRAMMA XCVII.

PIſtor eras; novus es mirâ nunc arte Prometheus;
Sic animas vili dum ſimulacra luto:
Hoc diſpar: merito te Gloria figit Olympo;
Illum Caucaſeis debita pœna jugis.

ALIUD

EPIGRAMMA XCVIII.

QUæ tua debuerant æternis ſigna metallis
Vivere, cur Figuli labile monſtrat opus?
In pretio eſt operis facilis jactura caduci;
Pars vitæ, ſubito poſſe perire, fuit.

Ad FABULLUM *Poëtam*.

EPIGRAMMA XCIX.

TAntam non equidem, FABULLE, rebar
In naſum tibi me ciere bilem,
Cum te verſiculos parum pudicos
Dixi ſcribere: nunc palam retexo
Si quid ruſticius, ſeveriuſque
Cenſor commonui minus benignus.

Et

Et qui te modulos procaciores,
Et dixi mera luſitare luſtra;
Teſtatum facio, tuis libellis,
Et juro, Veneres adeſſe nullas.

HERCULES LINUM *Muſicæ Præceptorem*, *injectâ in caput cytharâ*, *interficit*.

EPIGRAMMA C.

CUm rudis erraret per nervos dextera, nullæ
  Errare impunes quâ potuere feræ;
Robore dejecto, lentiſque ingloria nodis,
  Otia carpebat ſegnia clava minax:
Erubuit generoſa manus; ceſſare lacertos
  Impigra nec fortes ſuſtinet ira diu.
Torquet in artificem buxum vocale; necatque
  Vel Cythara, Herculeo pollice facta nocens:
Æmula quæ clavæ, ſua ſternere monſtra ſuperbit;
  Ipſe ſuæ monſtrum nam LINUS artis erat.

ALIUD

EPIGRAMMA CI.

PAtratas forti nunc credimus Hercule clades;
  Clavæ namque fides aſſeruere fidem.

CHRI-

CHRISTUS DOMINUS *in Horto, ſanguineo ſudore perfunditur.*

EPIGRAMMA CII.

RItè fluit madido ſudor tibi corpore; longum
  Scilicet es Cœli è vertice menſus iter:
Vix pugnam ingreſſus manas ſudore cruento;
  Pugna ubi deſierit, quis tibi ſudor erit?

ALIUD

EPIGRAMMA CIII.

CRiminis hic vindex Hortus, ſi criminis alter
  Cauſa olim, everſâ poſteritate, fuit.
Germina ne quæras Horti; cruor irrigat illum:
  Heu tantum pœnas irrigat iſte liquor.
Effera terribiles ſileat Calvaria pœnas;
  Nec tumeat magno funere triſtis apex:
Si rupis diræ pœnas æquaveris iſtis;
  Illum homines dices; hunc cruciaſſe DEUM.

Aves

Aves ad Uvas advolant à ZEUXIDE *depictas*.

EPIGRAMMA CIV.

IGnaro, mirum! ſpumat vindemia Bacchô;
Purpurat, Autumno nec generante, merum.
Picta coloratos decerpit turba racemos,
Subdola dum longam provocat eſca famem.
Sed poſtquam telis illuſa receſſit; ad uvas
Illam nec veras approperaſſe putem.
Nam, quæ crediderat veras, à ZEUSIDE pictas,
Jure putat pictas, quas ſua gignit humus.

De BARRA *Multo mero ſe ingurgitante*.

EPIGRAMMA CV.

INvitat poſitâ dum ſeſe BARRA diotâ,
Et trahit è madido muſtea vina lacu,
Dicta Salus Sponſæ decies, ter dicta Sorori,
Dicta quater Patruo, dicta quaterque Patri.
Lena tulit multas, abſens & amica Salutes,
Et congerronum de grege quiſquiliæ.
Emoritur tandem plus mille Salutibus hauſtis,
Et vina ad Stygias pota refundit aquas.
Miraris? prodeſſe ſolent ut bina venena;
Sic homines potis eſt perdere multa Salus.

Somnium de Poëſi.

EPIGRAMMA CVI.

EXternam mihi viſa per quietem,
Noctis candida diſpulit tenebras
Phœbi Filia; quæ, ſoluta curis,
Umbras Caſtalii colit receſſus:
Dotalis lyra, cælibeſque tota
Cui Laurus, Ederæque ſunt ſupellex.
Reginæ latus hinc, & hinc tegebant
Arguti modulaminum Miniſtri,
Nexæque Artifices, Fabrique vocis,
Felices Genii: quibus nec una,
Nec diſpar facies, amore junctos
Sed qualis decet; arguitque Fratres.
Adſtabat bicolor, bifrons Jambus,
Qui canos Hecubæ ferit capillos,
Grajas ſanguine polluitque Menſas;
Idem bellicrepos potens Thraſones,
Et Davos hilari citare ſocco.
Heroos aderat ciere cantus
Pollens alter, aheneumque Martem:
Et triſtes Elegi; Modique, Sappho
Quos primum reperit parum pudica,
Celſæ Pindarus & Pater Camenæ;
Et quos Steſichorus, Simonideſque,
Et quos, percita grandiore plectro,
Creavit numeros canora Lesbos.
Leves nectare delibute pennas,

Nec

Nec te prætercam, jocoſe Scazon;
Nec vos ſuaviloquo ſilens Phalæco
Omittam genitos, bonos ſodales,
Blandos, Juppiter, integelluloſque,
Quos Graji Hendecaſſylabos vocarunt,
Cum Divæ ſpeciem, ſacroſque vultus
Mirarer, geminum jubarque frontis;
Subriſit Dea paululum, ſonoſque
Tales dulcifluo remiſit ore.
Quæ me ſubſequitur, decora turba,
Illuſtres Genii, Modique, formæ
Dum primos cupidi petunt honores,
Non ceſſant avidâ calere rixâ.
Nunc te juncta caterva Cognitorem,
Nunc te convenit Arbitrumque; Fratrum
Tu litem dirimas. pudore victus,
Dejectis oculis parumper hæſi;
Vix tandem hæc humilis, tremenſque dixi.
Menè ut Judice triſtior recedat
Quiſquam de Sociis, amore longo
Quos notos mihi ſuſpicor, fideque?
Sed ne morigerum parum queraris,
Quem tanto reputas honore dignum;
Et ſuffragia quò feram pudenter,
Sic noſtram licet explicare mentem.
Novis haud dubiè canenda donis
Tu nobis venies, ſopore functis:
Quo te Carmine tunc feram, colamque,
Probatos mihi, noveriſque viſos
Illos tu modulos venuſtiores.

De TUCCA *Aſtrologo*.

EPIGRAMMA CVII.

QUi ſortes varias, viceſque rerum,
Qui caſus dubios, ſepulta ſæclis
Et arcana laceſſitis futuris;
Alta Dindyma, Delphicaſque lauros
Non eſt, cur Salaminias per undas,
Et viſo Maleæ petatis æſtu.
Unum, ſi ſapitis, frequenter unum
Conſultum faciles adite TUCCAM.
Malarumque tot arduos viarum
Compendifacite, & maris labores.
TUCCA verius eſt nihil monente;
Nil eſt firmius annuente TUCCA.
Non oracula certiora cæco
Dabit Deiphobe furens in antro;
Non reſponſa feret verenda tantum,
Quem Peluſiaci colunt, Serapin:
A Fauno monitus rudes Latini
Nec tales referent; licet juvencos
Bis centum feriant; tepentiumque
Stratis pellibus incubent bidentum.
Ille, Marmaricis potens arenis,
Jam nobis valeat bicornis Ammon;
Dodonæ & valeat Columba duplex:
Ad TUCCÆ tripodes, domeſticamque
Cortinam potius gradus feramus.
Qui ſi nubila fœda, præſcioque

In-

Informes hyemes notabit ore;
Innubem faciem Poli, dieſque
Ipſos Halcyonum ſcias futuros.
Quod ſi perſpicuos, comâque ſignet
Lætos affore puriore Soles;
Rauca fulmina, turbineſque, & omnes
Expectes licet imbrium ruinas.
Promiſit Boreas? malignus illam
Anni particulam tenebit Auſter:
Prædixit Zephiros? minax Eois
Eurus fluctibus efferet jugales.
Nullus ſanguineo magis Gradivo,
Diris cædibus & vacabit annus;
Quàm diſcordibus ille præliarem
Quem Regum fore prædicabit armis.
Sic præpoſtera cuncta nuncianti
Certa in oppoſitum, tenaxque ſemper
Conſtabit ratio, fideſque Vati.
Hac mendax ratione, tam diſertè
Eventus dubios, reconditoſque
Caſus nos poterit docere TUCCA;
Quam ſi Tireſias, ſcienſque Protheus;
Aut verax Lyciiſque, Delphiciſque
Phœbus ex adytis loquatur ipſe.

De Ollandis, ferratis Soleis, glaciatum Rhenum trajicientibus.

EPIGRAMMA CVIII.

RHeni prognatas Alpino fonte jocoſus
Trajiceret celeri cum pede Paſtor Aquas,

H Ira-

Iratus fremuit, nivibuſque, atque amnibus auctus,
  Turgidior pavidos obſidet amnis agros.
Illum, ſed geminis dum faucibus exit in æquor,
  Alligat ingrato frigida bruma gelu.
Extremoſque ſinus, & pinguia culta tenentem
  Tranſmeat arato Turba Batava pede.
Obſtupet Ille novos, glacie cedente, volatus;
  Alas dum pedibus ſufficit ipſe chalybs.
Perque tuum jurat ſceptrum, Neptune; nec ipſum
  Alatum pedibus tam bene Mercurium.
Ocyus & ſeſe, adductis huc omnibus undis,
  Trajectum, modicas quàm prope Fontis aquas.
Hæc memorat; tantis poteratque rigeſcere monſtris,
  Lenta prius rapidum ni glaciaſſet hyems.

De XANTIPPE *Socratis Uxore rixoſâ.*

EPIGRAMMA CIX.

CUm Socrates Sponſæ mores non ferret acerbos,
  Non quidquam monitis proficeretque ſuis;
Ad Superos tandem verſus; da, CONJUGE, dixit,
  Juppiter, ut poſſim commodiore frui:
Subriſit placido Proles Saturnia vultu;
  Atque apage hinc ſtultas, dixit, inepte, preces.
A Jove tune petis, quod non ſibi Juppiter ipſe
  Tradere, depromat robur ut omne, poteſt?
Quas non emendare licet, toleremus uterque:
  Ut tibi XANTIPPE, ſic mihi Juno domi eſt.

Puer

Puer ex AMBRACIA *Platonis Phædonem manu tenens, deſiderio Inmortalitatis, è Turri ſe jacit præcipitem.*

EPIGRMMMA CX.

DEſilit, æternæ captus dulcedine vitæ,
E Turri præceps AMERACIOTA Puer.
Sic Plato perpetuum populos tranſmittis in ævum?
Ne pereant, homines atque perire doces?
Aſſertor vitæ qui debuit eſſe perennis,
Phædon Carnificem ſe ſtupet eſſe tuus.

CENTAURI *Statua in Tuſculanâ Villâ Aldobrandinâ contentiſſimum ſonum cornu ciet.*

EPIGRAMMA CXI.

TElegoni Colles cornu reſonante fatigat
Semivir Æmonio natus in axe Gigas.
Hylęum, Neſſumve putes, Rhætumve, Pholumve;
Excipe Chironem; quilibet alter erit.
Pelides torvi nam ſi Cuſtodis in antro
Vel ſemel audiſſet, quos agit iſte, ſonos;
Hoc hortante, Puer Xanthum petiiſſet; Uliſſes,
Expectare tuam nollet & ille tubam.

Ad RUFUM *Ludimagiſtrum*.

EPIGRAMMA CXII.

DUm RUFUS ventrem vitulo lactente ſaginat,
Immori, ait, chartis quid juvat Hermogenis?
Euge: Papæ; ſunt res ſalvæ; ſic itur ad aſtra:
Jam mihi nec betas, Quintiliane, ſapis.
Helluo librorum ſit Feſtus, Valla, Strebæus;
Helluo librarum tu mihi RUFUS eris.

EPIGRAMMATUM
LIBER III.

Ad Fluvium Lethen.

Epigramma I.

CArmina, quæ luſi Sebethi natus ad undas;
Dum colerem ripas, Tibri ſuperbe, tuas;
Si neque Sebetho veniunt, nec Tibride digna,
Merge ſoporatis, lethifer amnis, aquis:
Quòd tua non curem, quin ſpontè oblivia poſcam;
Hoc volo poſt cineres ſed ſupereſſe meos.

Cyri *Regis Caput à* Tomiri *Reginâ Scytharum in utre ſanguine oppleto contumulatur.*

Epigramma II.

SAnguineo tegitur caput exitiale ſepulchro;
Quas ſolùm ſitiit, mergitur inter aquas.
Non illud tellus, non condunt æquora; ſervat
Sola ſed extincto ſanguinis unda fidem.
Quin etiam hic gratos potet licet uſque liquores,
Poſcis ſanguineo quid facit utre? ſitit.

Ad NATTAM *Circulatorem.*

EPIGRAMMA III.

IMplicitos humeris angues, & brachia circum
 Serta velut florum, faſciculoſque geris.
Tu globulos ternâ verſas dum pixide, fallunt
 Lyncea Dedaleæ lumina ſæpe manus.
Pharmaca tu vendis, catapaſma, emplaſtra, trochiſcos;
 Ampullis fatuam conciliaſque fidem.
Tu cantus avium varios; tu barbita calles,
 Tympana, Sambucam, Cymbala, Siſtra, Lyram.
Grandia ſæpè levi tranſmittis dolia ſaltu;
 Illa licet ſaltu tu breviore bibas.
Ore Venafranum, Rhodiumque refundis eodem;
 Cęcuba tu regeris, Chia, Falerna ſimul.
Malobathrum, nardum, balanum, myropolia tota
 Spirat inexpleto qui fluit ore liquor.
Ingeris innocuas in hiantia guttura prunas;
 Trajicis inſonti ſæpius enſe manus.
Prothea, Mercurium ſuperas: & Apolline major
 Es fidicen, Vates, Clinicus, Arcitenens.
Quæſieris tantas cum tot ſudoribus artes;
 Omnes miramur, NATTA; quòd eſurias.

De

De Imagine CHRISTI DOMINI *à Laurentio Bernino carbone delineata in ſuburbano Patrum Societatis Jeſu.*

EPIGRAMMA IV.

HUmanos docili cretâ cum fingeret artus
Cœlicolum DOMINUS, ſe probat eſſe DEUM.
Pluſquam hominem præſtas, Pictor, qui celſa Tonãtis
Ora vel extincto torre nitere jubes.
Ille opifex hominem cretâ formaverat albâ,
Signavit fauſtum ſcilicet illa diem:
Numinis ora nigro ſed tu carbone figuras;
Nempe doles DOMINI funera ſæva tui.

Teſtudo ex Aquilæ unguibus decidens Æſchilum Poëtam occidit.

EPIGRAMMA V.

FUlmine poſthabito, teſtudine Regius ales
Armatur: fallor; ſic quoque fulmen habet.
Et regit, & torquet fatalia ſpicula; majus
Neſcio quid Domino tentat & ille ſuo.
Laurigeris parcit nam frontibus ira Tonantis;
Quod non auderet Juppiter, ille ferit.

ALIUD

EPIGRAMMA VI.

OLim Mercurius reperit teſtudinis uſum;
Teſtudo invenit ſed modò Mercurium.

ALIUD

EPIGRAMMA VII.

POne leves arcus; pharetram nec, inutile pondus,
Attollas humeris, ò Libitina, tuis.
Induis inſani nequidquam fulminis alas;
Si teſtudineo ſic ruis acta gradu.

Ad P. ATHANASIUM KIRKERUM *è Societate Jeſu Mathematicis diſciplinis, & linguarum peritiâ eximiè doctum; moribus autem candidiſſimis.*

EPIGRAMMA VIII.

NAturæ ingenio non impare detegis ipſi
Quod promit magno, vel tegit illa ſinu.

Quot

Quot Cœlum condat rerum miracula; ſormas
Induat arcanâ quas vapor arte, doces:
Obſtructas acies perrumpit Lyncea terras;
Non tardant curas Æquoris ima tuas.
Te Latii decorat facundia, & Attica Pitho,
Quæque ſacro Iſacidum fluxit ab ore Patrum:
Non Arabum deſunt moduli; Nilotica ſaxa
Cogis Romanâ ſolus in Urbe loqui.
Punica lingua deeſt tibi ſolùm; ea jure relicta eſt;
Non facit ad mores lingua doloſa tuos.

In Funere Caroli V. *Lotharingiæ Ducis.*

Epigramma IX.

Quas rapere à Carolo exuvias, Fortuna, putaſti,
Extorrem Regno cum paterere ſuo?
Pannonicus, Dacus, Slavus, Germanicus ille eſt;
Ille Othomannigenum terror, & Orbis amor.
Non potes irato tantum tu demere vultu;
Quantum illi virtus addere ſola poteſt.

Ad Marcianum ab exercitu Imperatorem ſalutatum, cum dormientis ad Solem caput Aquila tegeret.

Epigramma X.

Ales ſacra Jovi pennis umbracula texit,
Dum tibi odoratum ſufficit herba thorum.
Quid

Quid faciet, vigil, & Cæſar cum fulmina poſces;
Tam benè ſi ſomno militat illa tuo?

ALIUD

EPIGRAMMA XI.

DUm Clypeo ſomnũ cõmendat Martius Heros,
Mollis & armatum ſuſtinet herba latus;
Advolat, expanſiſque tegit Jovis armiger alis
Nudatum galeâ verſicolore caput.
Cur jubar armorum, & ſævum non fugerit enſem,
Quærere deſiſtas: credidit eſſe Jovem.

Ad CINNAM *comptulè veſtitum.*

EPIGRAMMA XII.

MIgdonios deceat, Lidos, Phrygioſque Tyrannos
Quæ te veſtit acu divite picta chlamys:
In longos dicunt ſed te jejunia ſoles
Ducere, dum nullo fumat ab igne focus:
Nonne pudet ſedare ſitim te Najade purâ,
Ut bibat intextam culta lacerna Tyrum?
Non quęro, an tenuis pellat tibi frigora veſtis:
Hoc ſcio; te cogit, CINNA, perire fame.

Acuta

Digitized by Google

Acuta reſponſio FERDINANDI TOLETANI *Albæ Ducis ad Galliæ Regem ſuper divulgato rumore ſuſpenſi Solis, dum Hiſpanica Legio Albim trajiceret.*

EPIGRAMMA XIII.

GLoria Francigenum, Rhodani moderator, Iberũ
Vocibus his fertur ſollicitaſſe DUCEM:
Verane ſuſpenſum vulgavit Fama per orbem,
Attonitas Phæbum detinuiſſe rotas,
Cum gladiis armata phalanx HISPANICA, nudo
Pectore tranſnaret, quas agit ALBIS, aquas?
Senſit ludentes laudes HISPANUS, & aſtus;
Cautus & hos patriâ reddidit arte ſonos:
Tanta daret cum terra mihi ſpectacula; Cœlum
Otia ut aſpicerem nulla fuere mihi.

Ad Ponticum Poëtam duriuſculum.

EPIGRAMMA XIV.

QUòd tu, dum modulos cies canoros,
Aſper perpetuis fluas ſalebris,
Duris horridiorque ſenticetis,
Non eſt, PONTICE, quod feras moleſtè:
Nam te crediderim parum morari,

Duro

Duro carmina duriora ferro
Moroſus nimium, ſeveriorque
Auris ni legat Atticæque Lector:
Non huc tendere te fatemur omnes;
Illuc tendere te fatemur omnes,
Conſutos numeros rigente venâ
Suis ut Chalybes canant in oris;
Aut convivia lauta ut inde poſſis
Vel centum dare Struthiocamelis.

De Gladio SCIPIONIS.

EPIGRAMMA XV.

SI gladius nitet iſte, licet nox invida ſurgat,
Servat inoffenſum maxima Roma diem:
Sol medio licet axe micet; ſi projicit umbras
Hic gladius, tenebras Africa ſemper habet.

De Calamo CICERONIS.

EPIGRAMMA XVI.

IMprobitas clades; frænos veſania; Vitam
Hinc Patria, & laudis dona perennis habet.
E ferro ſtatuant alii munimina Regnis;
Romanum calamo nititur Imperium.

In vocem illam CHRISTI DOMINI *morientis :* SITIO.

EPIGRAMMA XVII.

QUi nuper fontem ſe dixerat eſſe perennem ,
Cur, dum triſte ſubit funus; ait, SITIO?
Credite, vox illa ænigma eſt; qui ſoluerit illud,
Digna reor tanto PRINCIPE dona feret.
Quid peteret DOMINI exanguis SITIS ægra, latronum
Novit qui pœna proximus alter erat.
Ergo munus aquæ ſupremâ in morte petenti,
Quod potuit, lachrymas obtulit ille ſuas.
Graſſator felix; ænigmate perge ſoluto
Victor; mercedem ſi petis; aſtra tenes.

Ad COTTAM *craſſo ingenio contemptiſſimum* .

EPIGRAMMA XVIII.

COTTA, tibi Lethes oblivia nulla nocebunt,
Te piger obſcurâ cum vehet amnis aquâ.
Unde datum poſcis ? cum tu nil noveris unquam,
Immemori numquam fas erit eſſe tibi.

Ad Illuſtriſſimum, & Excellentiſſimum

ZAGAROLI DUCEM,

cum eidem Calculi ſectura feliciter ceſſiſſet.

EPIGRAMMA XIX.

Aſſiriam effigiem, æquabat quæ regna metallis,
  Dicitur avulſus comminuiſſe lapis:
Sed tibi, qui Reges animo, & virtutibus æquas,
  Reſtituunt longos eruta ſaxa dies:
Procubuit meritò generoſo victa lapillo
  Moles, quæ tumidâ fronte ſuperba fuit:
Et meritò divulſa tibi dant ſaxa ſalutem,
  Qui decus, & Latiæ diceris Urbis amor.

XERSES *Platanum perditè amat.*

EPIGRAMMA XX.

Perſarum ductor, cymbâ cum victus in unâ
  Duceret irato languida vela mari;
Forte animum ſubiit Platani genialis imago,
  Dicitur & tales ore dediſſe ſonos.
Hei mihi; quam longum colui maleſanus amator,
  Non Platanus, mendax planta; Cupreſſus erat.

CA-

Cato Cenſorius *Statuam reſpuit in Capitolio.*

Epigramma XXI.

ARcis apex, Tarpeja, tuæ quà tollitur, hoſpes
Miratur Latios marmora ſculpta Duces;
Sed rigidi fruſtra quærit ſimulacra Catonis;
Attonitus, dum non invenit, ipſe facit.
Romanum referunt mores, ſi marmora ceſſant,
Censorem; & recti, fit Polycletus, amor.
Ingenuâ vitæ, qui libertate ſuperbit,
Jure vetat formam fingere ſaxa ſuam.

Ad Lapidatorem.

Epigramma XXII.

CRediderim claro te Deucalione creatum;
Ni ſolùm hoc illi diſcolor ipſe fores:
Poſt multas projecit aquas ille horrida ſaxa;
Sed tu poſt multum projicis illa merum.

De Nerone, & Æde Vaticanâ.

Epigramma XXIII.

AUra Palatinis ubi garrula ludit in Hortis,
Aureaque immitis tecta Neronis erant,

Clau-

Claudius obſcuri ſe faucibus extulit Orci,
Tibri, tuas iterum viſere juſſus aquas.
Sed non attonitis cernit quæ ſuſtulit aſtris,
Clara ſuperfuſo ſurgere tecta Tago.
Non tectos noſcit ramis Sylveſtribus arcus;
Atria collapsâ nec malè fulta Paro;
Olli, dum laceros lapidum miratur acervos,
Atque parem Romæ procubuiſſe domum,
Ultrix Tiſyphone ſacram procul innuit ÆDEM,
Quæ VATICANO Sidera colle petit:
Aëreum oſtendit lapidoſæ cycladis orbem,
Et picturatum luxuriare tholum:
MOX ait: has ſedes vilis Piſcator Idumes,
Fœda tulit qui, te Principe, fata, tenet.
Ille refert: Erebum, & Cocitia Regna petamus;
Sævius hac ſpecie nam nihil Orcus habet.

De Roſarum faſciculo ex cerâ.

EPIGRAMMA XXIV.

MEllea turba, roſis quam nutrit ſedula Chloris,
Inſtituit Dominæ dona referre ſuæ.
Aſſimilant ceris Cythereja germina; reddunt
Floribus & ſuccos, quos rapuere prius.
Vera putes: unus color eſt obſcurior illis;
Eductis ceris qualis ineſſe ſolet.
Hæc igitur Floræ volucres munuſcula mittunt;
Quæ geſtat niveâ caſta Meliſſa manu.
Germina Diva ſuo reputans è ceſpite nata,
Naribus admovit protinus illa ſuis:

De-

Decepta erubuit: quod ſolùm defuit illis,
Numinis è vultu tunc rubuere roſæ.

De Fure ſuſpenſo.

EPIGRAMMA XXV.

Littera ſuſpenſo de te longiſſima facta eſt:
Cauſa fuit mortis littera terna tuæ.
Litterulæ parcent tua funera tollere nunquam:
Vir bone, vis dicam? Mercurialis homo es.

AD EUNDEM

Cum ad ejus Cadaver Vultures advolaſſent.

EPIGRAMMA XXVI.

Porcj Latronis natus de ſanguine, totos
Vixiſti Furius, Falcidiuſque dies.
Torquatus moreris: carpunt demum oſſa volucres
Dum tua, Corvini nobile nomen habes.

In effigiem Judæ CHRISTUM DOMINUM *oſculantis : Ad Pictorem.*

EPIGRAMMA XXVI.

ARs tua Naturam ſequitur ſi, PICTOR; in arte
A te peccatum largiter eſſe puto.
Proditor hic figit cur oſcula vera Magiſtro,
Cui dederat vivens oſcula ficta, ſuo?

PERSÆ *Solem Orientem contortis in ipſum ſagittis, adorant.*

EPIGRAMMA XXVII.

TItani genus inſolens, novumque
Cultus Arſacidæ ferunt, in ipſum
Jactas, dum pelago redit, ſagittas.
Hoc ignavus Arabs, Syrique molles,
Hoc uſti Æthiopes, leveſque Parthi,
Hoc Phœnix imitetur, & Gelonus;
Cultores fatui, rudeſque quotquot
Vultus monſtriferos colunt Deorum.
Adniſi jaculiſque, lanceiſque
Perdant Numina fabuloſa, perdant;
Sic fœdoſque greges colant Deorum.

De

De ALCIMO *inepto Oratore Hiſtoriola.*

EPIGRAMMA XXVIII.

ALCIMUS Aufidium ſolans, jam morte propinquâ,
Elyſios lætus, dixit, adire potes:
Perſolvet nam lauta tibi cum juſta Sacerdos,
Orator laudes proſequar ipſe tuas.
O me felicem! reſpondit protinus æger,
ALCIME, dicenti qui tibi non adero.

Ad PANDARUM *Rus proficiſcentem.*

EPIGRAMMA XXIX.

DUm petis imbriferum, rediturus veſpere, Tibur;
Me ſocium longæ non ſinis eſſe viæ:
Res ſubita eſt, inquis; ſolum tractandaque poſcit:
Sportula ſed ſolum te tamen ire negat.
Tecum infarta probè gallina, nivoſaque perdix
Commeat; & pingues, PANDARE, ficedulæ:
Non eſt, quòd dubites tibi Tibure fauſta futura
Omnia; namque bonæ te comitantur aves.

DIVA CATARINA, *rotâ divinitus comminutâ, non læditur.*

EPIGRAMMA XXX.

MObile ſupplicium ſe ſponte in fruſta reſolvit;
Ne DIVÆ noceat, jam ſibi pœna nocet:
Detrahe Fortunæ Inſignis revolubilis Orbem;
Hoc poſthac Virtus ambiat ipſa vehi.
Debile nec fulcrum reputes; non firmior illi
Æquato fuerit teſſera priſca cubo.
Non vitioſa rota eſt, quæ ſidera celſa petentem
Suſtinuit DOMINAM vel lacerata ſuam.

CATILINA, *ad acuendam Sociorum feritatem, humanum ſanguinem ad potandum circumferri jubet.*

EPIGRAMMA XXXI.

STulte, quid humano crudeſcere corda tuorum,
Maſſica mentitus dona, cruore doces?
Falleris: humani quo plus tu ſanguinis illis
Ingeris, humanos feceris eſſe magis.
O Fera; tunc odium in Patriam cruor iſte doceret,
Elicitus venis ſi foret ille tuis.

ALIUD

ALIUD

EPIGRAMMA XXXII.

SÆvior Annibale hic Civis, Roma; ille cruorem
Effudit Latium; ſed CATILINA bibit.
O portenta! minus Romani ſanguinis iſte,
Quo plus Romani ſanguinis haurit, habet.

ALIUD

EPIGRAMMA XXXIII.

QUalem propinet Patriæ CATILINA ſalutem,
Pallenti Cyatho quæ tepet unda, docet.

In DEMOCRITUM, & HERACLITUM.

EPIGRMMMA XXXIV.

DEMOCRITUM vixiſſe nego, cui lachryma nulla
Excidit; hæc lachrymis vita carere nequit.
Nec vixit, nunquam quòd riſerit, æmulus alter;
Riſu ſtulta hominum vita carere nequit.

De obitu DEIPARÆ VIRGINIS.

EPIGRAMMA XXXV.

VIRGINIS ut pectus peteret Libitina, rigenti
Torquebat fruſtra ſpicula multa manu;
Nam procul in tenues abeunt aut irrita ventos,
Authori redeunt vel nocitura ſuo.
Ridebat vano conantem plurima jactu
Qui propè Divinus fortè latebat Amor:
Non ignes aderant Puero, non tela, nec arcus;
Omnia Virgineo perdidit arma ſinu:
Prodiit; & verbis mortem compellat amaris:
Æmula, nunc vires experiamur, ait:
E Lacheſis pharetrâ jaculum ſimul arripit; ictu,
Nec mora, fatifero ſaucia Virgo cadit.
Obſtupuit; fregitque omnes Libitina ſagittas;
Veraque qui poſcit funera, dixit, amet.

De ligneis ædibus Burgheſianis in agro Romano poſitis, ad excipiendum INNOCENTIUM XII. *Pont. Max., cum ad Antii Portum diverteret.*

EPIGRAMMA XXXVI.

ROmula Tyrrhenas ubi ſemita ducit ad undas,
Surgebant viridi ruſtica tecta ſolo:

Sed

Sed brevis ædiculæ fines diſtendit iniquos,
Regius auguſtâ mole nitetque labor.
Miratur paſtor ſplendeſcere divite pompâ,
Et ſtupet agreſtem degenerare domum.
Nempe novo hæc ſurgunt Paſtori limina; talem
Debuit & talis Paſtor habere Caſam.

Ad NATTAM *Vinoſum.*

EPIGRAMMA XXXVII.

VAle Polype, NATTA, doliaris,
Et cellæ barathrum Thyonianæ.
Nocturnos Triviâ citante currus,
Ad frugi mihi cænulam vocatus,
Quà ripam prope murmurantis undæ,
Alludens plataniſque, populiſque,
Auræ ſibilat error hoſpitalis;
Non tu, ſobria quod rubrica ſanxit,
Potaſti Charites modeſtiores;
Nec, quod norma benignior remittit,
Æquaſti numerum novem Sororum;
Sed, ò diluviem voraginoſam!
Bis ſenis Rhodiique, Maſſicique
Perfundis jecur amphoris Lyæi;
Atque omnes bibis Herculis labores.
O factum illepide, atque ineleganter:
Portentum vale gutturale, ſemper;
Vale Polype, NATTA, doliaris,
Et cellæ barathrum Thyonianæ.

JOANNES AUSTRIACUS CAROLI V. CÆSARIS FILIUS, *febrili æſtu à mente dejectus, de rebus Divinis verba faciens moritur.*

EPIGRAMMA XXXVIII.

MItem te furiæ faciunt; inſania ſanum;
Et rationis inops mens, opulenta Deo eſt.
Solùm hoc Poſteritas tanto de Principe jactet;
Nobilius CAROLO quòd genitore cadit:
Laus ingens CAROLI eſt, ſine Regnis claudere vitam;
Hic CAROLUM ſuperat, dum ſine mente perit.

ALIUD

EPIGRAMMA XXXIX.

TUrba caret numero ſtultorum maxima: ſtultus
Ut ſatus AUSTRIADUM ſanguine, rarus erit

ALIUD

EPIGRAMMA XL.

NAvigat Anticyram, qui mentis perdidit uſum;
Sed qui ſic perdit, navigat Empireum.

DEI-

DEIPARÆ VIRGINIS *effigies ad Circum maximum à Judæo Sycophanta lapide percuſſa ſanguinem effundit.*

EPIGRAMMA XLI.

EXcuſſo temeras ſaxo qui VIRGINIS ora,
Carnifices nati, perdite, vincis avos.
Crimine ſpes veniæ non decidit omnis in illo,
Dum ſupereſt nullo vnlnere læſa parens:
Sed dum ſacrilego matrem tu verbere cædis,
Quis tibi apud natum deinde ſequeſter erit?

Ad Eminentiſſimum Principem

PETRUM CARDINALEM OTTHOBONI *cum Neapolim inviſeret.*

EPIGRAMMA XLII.

DUm, PRINCEPS, tu Regna petis, dilecta feruntur
Quæ tibi, Bacche Pater; quæ tbi, flava Ceres;
Parthenope Româ tanto tumet Hoſpite major,
Æmula Dardaniæ quæ prius Urbis erat.
Celſior aſſurgit ſeptenâ Veſujus arce;
Sebethus titulos, Tibri, præitque tuos.

Tolle-

Tolleret arguto Siren tua nomina cantu;
Magnaque Thyrrenas geſta doceret aquas:
Diceret Adriacæ clarum Telluris Alumnum;
In Latiâ primum diceret Urbe jubar:
Ter conata tuas verum depromere laudes,
Delituit medio ter pudibunda mari:
Et meritò: nam fraudis amans timet ora tueri,
Fixit ubi ſolium non temerata Fides.

Ad Gibboſum ſimul, & Claudum.

EPIGRAMMA XLIII.

TUbera te gibbi faciunt immania claudum;
Gibboſumque ſimul tibia læſa facit;
Ardua nam tergo ſurgat cum ſarcina; magnum
Cruſcula non miror ſi labefactat onus:
Nec miror, tua ſi domus inclinata procumbit,
Illam ſuſtineat cum vitioſa baſis.

Ad ARTEMISIAM *Mauſoli Cariæ Regis Conjugem, cum Viri extincti cineres vino dilutos hauriret.*

EPIGRAMMA XLIV.

MAuſolea licet ponas immania, vivat
Splendidus & longâ poſteritate dolor,
Re-

Relliquias cinerum dum ſorbes, pectore in iſto
Nobilior Sponſo ſternitur urna tuo:
Marmoreum tollis Regi Regina ſepulchrum:
Sed vivum in proprio pectore Sponſa viro:
Solus amor tumulum fecit tua viſcera; dici
Molibus at celſis ambitioſa potes.

SEJANI *Simulacrum in patellas vertitur à Romanis.*

EPIGRAMMA XLV.

SEJANI effigies, fœdis damnata culinis,
Stridet Romanis digna patella focis.
Ne ſtupeas, denſo effigiem nigreſcere fumo;
Fumoſum referunt nam ſimulacra caput.
Ambitio ſpeculum ſi quærat vana, patellâ
Hâc poterit vultus conſuluiſſe ſuos.

In Gorgonium Poëtam Maledicum.

EPIGRAMMA XLVI.

NOn laudat; pungit ſemper Gorgonius; illum
Non lauro; urticâ cingite, Pierides.

De Marmoreo Horologio arenario ad ventorum Indicem poſito in Ædibus Curiæ Romanæ, ad Montem Citatorium.

EPIGRAMMA XLVII.

MArmore qui ſolido fluxas ſimulavit arenas,
Temporis & tacitum ludificavit iter,
Fallitur; ille ſilex, qui nunc duriſſimus obſtat,
Ille leves poterit dinumerare dies:
Comminuet cautes illas longiqua Vetuſtas;
Et tunc, quæ modo ſunt marmora, pulvis erunt

Temporis alæ geminæ ex laminâ ferreâ pro ventorum Indice in ſpeculâ earundem Ædium poſitæ.

EPIGRAMMA XLVIII.

SUrgere legifero Themidis Prætoria Clivo,
Marmoreamque novâ luce nitere Domum,
Vidit ubi, occulto numerans qui ſæcula curſu,
Cuncta vorat vaſto falcifer ore Senex,
Infremuit; quatienſque caput venerabile, debes
Hæc etiam, dixit, Roma ſuperba, mihi?

Cum

Cum Circos, Thermaſque, trucis cum tecta Neronis
  Videris ante meos procubuiſſe pedes;
Amphiteatra putri ſenio cum victa fatiſcant,
  Hâc iterum indomitum tollis ab arce caput?
Vincere ſueta alios vici Capitolia; noſtras,
  Exuvias orbis, fecimus exuvias;
Nunc pudeat, nova bella movent Citorea ſaxa;
  Hos animos Collis deſpiciendus habet.
Hæc fatus, falcem adducto bis, terque lacerto,
  Torvus in adverſi marmora Collis agit:
Involat in dextram, ferrumque Aſtræa coërcet;
  Et, Domus hæc, dixit, prædo ſuperbe, mea eſt.
Temporis agnoſcant, nil demoror, omnia leges;
  Te decet at noſtro ſubdere colla jugo.
Hæc ubi fata, ſenem terrâ reſupinat inermem;
  Excuſsâ jacuit languida falce manus.
Illa minax geminas à tergo diripit alas,
  Excelsâque ſui Collis in arce locat.
Servat adhuc Turris, jactatque illuſtre Trophæum;
  Mobile dum ſpolium mobilis aura rotat.

Ad OLLUM *Aleatorem*.

EPIGRAMMA XLIX.

Pelliculam ancipitis ſchedulæ tua dextera pernox
  Dum terit, & vetitum legibus urget opus;
Prima Suburbanum nox abſtulit; altera jactu
  Prædia præcipiti Tranſtiberina rapit:
Tertia nox fundos raſit vigilata Sabinos;
  Cætera ſed quartâ diſperiiſſe doles:

Non

Non benè dinumeras, malus es Tabularius, OLLE;
Calculus haud ſcitè ponitur iſte tibi:
Quid quartam vocitas? quæ funditus omnia merſit,
Non ea quarta tibi; ſed decumana fuit.

DIVÆ MARIÆ MAGDALENÆ *effigies in ſpeluncâ.*

EPIGRAMMA L.

MAGDALA, Apellæâ ſpiras inculta tabellâ;
Incultam ſi te reddere pœna poteſt;
Verbera torqueres; tacitis ſed vocibus inquis,
Non hæc eſt flagris digna tabella peti:
Lachryma quin etiam flueret tibi multa; colores
Verum ne lædat lubrica gutta, times.
Cæderis an quoque ſic, & luges? ſed tegit ictus;
Et lachrymas tergit callida tela tuas.

ALIUD

EPIGRAMMA LI.

MAGDALA, quæ pinxit te dextera triſte gementem,
Illa dedit pœnis ſæcula longa tuis:
Abſtulerunt veras lachrymas tua funera; pictus
Sed nullâ poterit morte perire dolor.

ALIUD

ALIUD

EPIGRAMMA LII.

SOrbet MAGDALIDOS lachrymas hic ſcrupea rupes,
Anxia dum lentâ liquitur illa face:
Ad fletus veræ poſſent manſueſcere cautes;
Cur non mollitur, dic age, picta ſilex?
Pictori hoc debes; nimirum finxerat ille
Dura magis veris marmora marmoribus.

SCIPIO AFRICANUS *in Ennii Vatis Sepulchro tumulari jubet.*

EPIGRAMMA LIII.

SCIPIO non auro radiantem poſtulat urnam;
Cycnus ubi Calaber conditur, ipſe jacet.
Quid Cineres duris opus eſt munire metallis,
Et breve marmoribus diſſimulare lutum?
Æra vel ipſa ruunt demum; ſed, Vate propinquo,
Poſſidet æternum fictilis urna jubar.

ALIUD

EPIGRAMMA LIV.

QUem ſacer arguto commendat carmine Vates,
Cenſetur felix ille jacere cinis:

Quàm

Quàm tua, ſumme Ducum, feliciter oſſa quieſcent,
Dum tibi cum toto Vate jacere licet?

De Cauſidico, & Aſtrologo.

EPIGRAMMA LV.

NOn te vana pudet fatuo dare verba popello?
Cauſidicus claro dixerat Aſtrologo.
Ille refert: ſit turpe licet dare verba; clienti
Vendere verba tamen turpius eſſe puto.

In importunum Aurigam noctu dormientes rotarum ſtrepitu excitantem.

EPIGRAMMA LVI.

QUis ò præcipitum fragor rotarum
Dulcem luminibus fugare ſomnum,
Et totam furit excitare Romam?
Num ſtridentia contumelioſi
Urbem plauſtra perambulant bubulci?
Nocturni medicator an duelli,
Chirurgus myrothecium reportans,
Strigoſum ſcuticâ ciet veredum?
Sed vobis male ſit, quietis hoſtes,
Somni incommoda, peſſimæ quadrigæ;
Centum vos male conterant ſalebræ,
Et cautes, foveæque, ſemitaſque
Claudunt obvia tigna quæ reſartas.

Nam

Nam te, qui riguum, ſtrepente curru,
Feſſis artubus invides ſoporem,
Vel Glauci manet execrata finis;
Vel calles, ſiliceſque profluenti
Tinges Hyppolitus recens cerebro.
Verùm hac lege nigrum ſubibis Orcum;
Ut te nec ſtygiis Diana ducat,
Nec Senex Epidaurius cavernis.

In funere P. DANIELIS BARTOLI SOC. JESU *Scriptoris Etruſcâ linguâ celeberrimi.*

EPIGRAMMA LVII.

TRiſtior æquoreas cum tenderet Arnus ad undas,
Edidit hæc celſo ſpumeus ore Pater.
Siccine, vernantes nec floribus obſite ripas;
Ut prius, ambroſiâ nec ſatur, Arne, venis?
Ille refert: Cœlum rapuit quo florea ſemper
Ripa mihi, & rigui nectaris unda fuit.
Ingrato cineri flores nunc ſparſimus omnes;
Cladis amarities ſola relicta mihi eſt.

Ad CRISPULUM *Petrarcæ ſtylum faſtidientem.*

EPIGRAMMA LVIII.

IRatis natum Muſis, & Apolline lævo,
CRISPULE, Petrarcam nempe nitere negas.

Semodium miſero tu pulveris excute; tantâ
An niteat Vates obſitus illuvie?
Ter decies lectus ſi ſordeat ungue frequenti,
Tunc ſordere liber deſinet ille tibi.

XERSES *ventos, quòd Pontem Helleſpontiacum disjecerint, verberari jubet.*

EPIGRAMMA LIX.

REddidit has Boreas rabida inter murmura voces,
Cum virgæ ſtreperent per latus Arſaciæ.
Non ego, quòd valido disjeci robore molem
Pontis Achemenii, verbera nunc patior:
Verbera nunc patior; quòd non temeraria claſſis
Colliſa eſt medio per freta cæca mari.
Verbera nunc patior; quòd non mihi diruta primùm
Fluxerit inſanis machina Pontis aquis.
Quòd placidus, quòd mitis eram, cum turpe pararet
Ille jugum pelago, verbera nunc patior:
Sed tu non longùm noſtrâ lætabere pœnâ;
Ira diu felix nec tua, Ductor, erit;
Addere namque meis robur tua flagra lacertis,
Spero equidem noſces, cum Salamina petes.

CATO

CATO UTICENSIS, *exercitu in Africâ ſitiente oblatam ſibi aquam in terram effundit: alluditur ad illud Lucani*

Excuſſit galeam, ſuffecitque omnibus unda.

EPIGRAMMA LX.

QUòd Populi projecta ſitim reſtinxerit unda,
Laus mihi pro tanto Principe viſa levis;
Africa; credo equidem, non amplius ipſa ſitivit,
Ex quo dejectæ caſſidis hauſit aquas.
Flumina decreſcant Libyæ, fonteſque dehiſcant,
Nec tellus pluvio ſupplicet uſta Jovi:
Nulla ſitis poſthac Libycas torquebit arenas;
Pro Jove, pro fluviis unda CATONIS erit.

MANLIUS CAPITOLINUS, *jactis in hoſtes panibus, inopiam arcis diſſimulat, & liberat Capitolium.*

Alluditur ad eundem Lucani de Catone verſiculum.

EPIGRAMMA LXI.

DUm Cato perdit aquã; Cerealem MANLIUS eſcã,
Ille ſitim tollit militis; iſte famem.

ALIUD

De eodem MANLIO.

EPIGRAMMA LXII.

TRiticeos orbes largè dum torquet in hoſtes,
Vindicat obſeſſum Martia turba Jovem:
Quid, Miles, vano Martem ſudore fatigas,
Tela rotat victrix ſi meliora Ceres?

In Tumulo CHRISTI DOMINI.

EPIGRAMMA LXIII.

HOſpes, qui DOMINI CINERES, urnamq; requirens,
Vectigal tumulo triſte, paras lacrymas;
Hic ſitus eſt, tectus privato marmore; verùm
Dum loquimur, jam non amplius hic ſitus eſt.

Ad ATTALUM *Senem verſiculos ſcripturientem.*

EPIGRAMMA LXIV.

INvitis, quis credat? adhuc canis, ATTALE, canis;
Nec prohibet molles tarda ſenecta jocos.

Sed

Sed quamvis Pylio ſcribas tu Neſtore major;
Nemo tamen Vatem te putat eſſe Senem:
Non anceps monitrix clamat nam pagina contra;
Carminibuſque Puer noſceris eſſe tuis.

SAMPSON *Columnas excindit, & cum hoſtibus opprimitur.*

EPIGRAMMA LXV.

DIsjectos latè lapidum, quos cernis, acervos;
Arduaque Herculeâ ſaxa revulſa manu,
Condidit hoc cineri SAMPSON illuſtre ſepulchrum;
Ipſa quod invideat Caria ſponſa, ſuo.
Utque magis ſtupeas, ictu non amplius uno,
Nulla quod æquarint ſecla, peregit opus.
Integra diſruptæ teſtantur robora cautes,
Spondet & æternos ipſa ruina dies.
Frangite Praxiteles, jam frangite ſcalpra Myrones;
Si SAMPSON, vel dum diruit, iſta facit.

ALIUD

EPIGRAMMA LXVI.

SEnſit ubi veteres cum crine redire lacertos;
Scurra Philiſteæ qui modo plebis erat;
Impulit immanes toto SAMPSONE Columnas;
Præcipiteſque ſolo tecta, viroſque trahit:

I nunc; & cæcum jubeas ſaltare Cyclopem:
  I nunc; & raſo fide capillitio:
Sole carens, adimit Solem tot millibus; &, quæ
  Cæſa cadunt, nôrunt agmina Cæſariem.

DEMOSTHENES *Fabri filius.*

EPIGRAMMA LXVII.

QUi modò ſtridenti ferrum molliverat igne,
  Corda hominum doctâ nunc regit arte FABER:
O FABER, in pejus mutas tua munera; namque
  Cor hominis ferro durius eſſe reor.

Piſana Mulier Gemellos indiviſos parit, ſub quorum duplici pectore Cor unum repertum eſt.

EPIGRAMMA LXVIII.

DIcite, candidulos artus quo glutine tandem,
  Qui potuit ſolus jungere, junxit amor?
Serò alii fiunt; verùm hi naſcuntur amantes;
  Ante & amare Puer quàm bene poſſet, amat.
Debita pectoribus deſunt ſed corda duobus;
  Quominus hi Cordis, plus at amoris habent;
Corda etenim, cœpit quæ primùm jungere, in unum
  Quâ pollet felix arte coëgit amor:
Corpora dum nectit, vetuit Lucina, peracto
  Tempore, ne pulchrum continuaret opus.

ALIUD

ALIUD

Epigramma LXIX.

Quæ tales generat fortunatiſſima Matrum,
Et parit illa duos; nec parit illa duos.
Illico ſed pereunt; meritò: videre gigantem
Quem cunæ, haud potuit creſcere prolis amor.

ALIUD

Epigramma LXX.

Pectora quòd gemino fraudavit corde, malignam
Naturæ parcas increpuiſſe manum:
Naturæ haud crimen; furtum ſed crede Parentis;
Cor aliud matrem nam rapuiſſe reor.
Inſpice, ſi dubitas, Genitricis pectus; in illo
Pectore cor geminum, ſi bene noſcis, erit.

Ad Gauricum *cantus avium abſurdè imitantem.*

Epigramma LXXI.

Alituum modulos tibi flexile guttur in omnes;
Omnes mentitis delicias nemorum:

Tu ſimulas cantus deſerti turturis, & quos
Inſula Fortunæ nomine dives alit;
Errantem rigidis tu reddis acanthida dumis;
Pellicis Iſmariæ priſca querela tua eſt:
Pſittacon alterno ſimulas imitamine; vocis
Ille tuæ primùm nam ſimulator erat.
Tu ſimulas volucrum modulamina cuncta; cicadas,
Pace tuâ, ſolùm, GAURICE, non ſimulas.

PASQUILLI *Statua*.

EPIGRAMMA LXXII.

MArmoreus gladiator eram; fatalia tela
Tendere ſed poſtquam dextera trunca negat,
Me jubet eſſe novum vindex Rhamnuſia Momum;
Cogit & arguto carpere cuncta joco.
Longa dies miſero membra abſtulit omnia; ſolam
E ſaxo linguam vellere non potuit.

De eadem

EPIGRAMMA LXXIII.

NOn eſt, quòd ſtupeas mutilo ſi corpore ſurgit;
Truncaque marmoreus brachia Momus habet.
Nam, velut in ſublime jacit qui ſpicula Cœlum,
Soli, dum recidunt, officit ille ſibi;
Non ſecus hunc mulctant, mutilantque cadentia tela,
In celſos fruſtra quæ jacit ipſe viros.

Ad

Ad DECIANUM *lautè bibentem*,

EPIGRAMMA LXXIV.

ALbanis, DECIANE, dum racemis
Jungis Lesbiacum, potenſque Chium,
Hauſtus ducere credis eruditè.
Quidni pocula ducat eruditè,
Miſcet tam bene Græca qui Latinis?

Ad DIVUM PETRUM *cum militis in Chriſtum Dominum irruentis aurem gladio amputaret.*

EPIGRAMMA LXXV.

MIlitis in charum cum peccet dextra Magiſtrum;
Cur auris pœnas vulnere ſecta luit?
Auris crimē habet; namque illa apprendere Verbum,
Impia non ſtricto debuit enſe manus.

Salmoneus, dum tonitrua imitatur, fulmine percutitur.

EPIGRAMMA LXXVI.

DUm mentiris iter rutilæ per nubila flammæ,
Altiſonumque refert biga citata Jovem;

In

In ſocium Regni jam te ſtellantis adoptat
Juppiter; & medio cedit in axe locum;
Quin etiam læto te fulminis igne ſalutat;
Plaudit; dum feſtâ te petit ille face:
Ne querere, immiſſo pereas quòd fulminis igne;
Fulmina nanque aliter plaudere non poterant.

In ſcriptorem ampulloſum.

EPIGRAMMA LXXVII.

NOn te præterit, Atticas vocaſſe
Noctes nomine Gellium modeſto,
Opus multigenâ ſcatens Minervâ,
Ætas quod ſinet interire nulla.
Tu contra memorabilis, novæque
Apellas Pharon eruditionis,
Quos centonibus hinc, & indè centum
Infercis plagiarius libellos,
Qui debent piperi leves cucullos,
Qui ſellas redolent Patroclianas.
Pharos ſed tua tam nitoris expers,
Tam Pharos tenebris inhorret illa;
Quam ſunt perſpicuæque, candidæque,
Noctes, nomine quas bonus modeſto
Olim Gellius Atticas vocavit.

Pegaſus ex ſilice ungulâ percuſſo fontem educit.

EPIGRAMMA LXXVIII.

OLim Neptuni tellus percuſſa tridente
 Fortem de ſciſſo pectore fudit equum;
Nunc contra; volitantis equi dum cæditur ungue,
 Neptuni puras terra miniſtrat aquas.
Si ſatus iſte foret terras quo tempore flammis
 Vaſtarunt, Phaëton, te Duce, Solis equi;
Tabida non liquidos tellus areſcere fontes;
 Non uſtas igni conquererere comas.
Bellorophontis Equum Phaëtonti opponere poſſes;
 Quot daret hic flammas, tot daret alter aquas.

DUX CLARENTIÆ *ab Eduardo Angliæ Rege juſſus mortem eligere, mergi voluit in dolio vini Cretenſis.*

EPIGRAMMA LXXIX.

DOlia ſunt carcer; verùm mortalibus ægris
 Libertas illo è carcere multa venit:
Dolia ſunt tumulus; ſed Bacchus vivit in illis;
 Non vitam Bromius, ni tumuletur, habet:
Ergo qui condi ſic flagitat, atque perire;
 Vincula nec voluit ferre, nec ille mori:

ALIUD

ALIUD

AD EUNDEM

EPIGRAMMA LXXX.

NOn gladium, laqueumque petis, nõ toxica; condi
  Poſcis Cretenſi, Magne Britanne, cado.
Cætera ſæpe animos irritant vina rebelles;
  Algeat hoc rabies ſeditioſa mero.

De marmoreis quatuor amnibus in Fonte Fori Agonalis.

EPIGRAMMA LXXXI.

QUàm bene, quę docto ducunt de marmore vitam,
  Romanum diſcunt flumina ferre jugum.
Cur modicis labantur aquis, ſi quæritis; Urbem
  Ne Dominam mergant, parcius illa fluunt.
An nova quæ cernit Romæ miracula, luſtrat
  Commodius, lento dum fluit unda pede?
Tibridis an frænat reverentia? namque ſuperbis
  In Domini aſpectu non licet eſſe ſui.

ALIUD

ALIUD

EPIGRAMMA LXXXII.

NAſcuntur reliqui propriis de fontibus amnes;
Sed contra è fluviis fons habet iſte caput.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXXIII.

QUis dubitet claudi Romanis mœnibus Orbem;
Maxima ſi Latiâ flumina in Urbe fluunt?

Ad Hæredipetam, qui pro pecuniâ baculum in arcâ extincti ſenis invenit.

EPIGRAMMA LXXXIV.

HÆres quòd baculi fias pro divite gazâ,
Iratum nullâ te ratione puto:
Præclara an neſcis querni medicamina ſucci?
An neſcis quantum ſæva moneta nocet?
Si morbum optanti ſenior tibi pharmaca liquit,
Non potuit melius conſuluiſſe tibi.

JULIUS CÆSAR, *Alexandriâ profugus, mari Ægyptio Commentarios manu præferens feliciter enatat.*

EPIGRAMMA LXXXV.

COgnati cineres, & Magni plaudite Manes;
Plaudite Romanus, Theſſala Regna, rogus:
Naufragium Phario bellum Civile profundo
Suſtinet, & Memphis vindicat Æmathiam.
Sed monumenta Ducis Thetis obſequioſa veretur;
Pectora vel nudi CÆSARIS illa timet.
Ille mari magno vulgat Civilia bella;
Theſſala Cæruleas & docet arma Deas.
Diviſit Fortuna Ducum quoque Numina ponti;
Hæc genero; ſocero ſed magis illa favent.
Cæſaris illa ſtudet fontes ſervare libellos;
Hæc tendit toto perdere turba mari:
Ille micat, ſummâ pendetque immobilis undâ;
Victa nec adverſis brachia flectit aquis.
Littora jamque tenet Victor. Deterrime livor,
Magnanimum poſthac carpere parce Ducem.
Numina tot contra tenuit quæ grande volumen,
Illa orbem meruit ſuſtinuiſſe manus.

ALIUD

ALIUD

AD EUNDEM

EPIGRMMMA LXXXVI.

PRojice Civiles dictura volumina clades;
Hæc vindex totis obruat æquor aquis:
Innocuos neſcire velis hæc bella Nepotes;
Sarciat & famam pagina merſa tuam.
O pudor! affuſo poſſes cum perdere ponto,
Tollis inoffenſâ ſcripta cruenta manu:
Noſco truces animos; nec abactos corde Philippos:
Si potes; excuſa nunc Rubiconis aquas.

In Ganimedem Scabioſum.

EPIGRAMMA LXXXVII.

CUm tu comptulus elegante vultu,
Mentitus ſaguloque, penulâque
Meras munditias Columbulorum,
Intentam rapis hinc, & inde Romam,
Suſpenſam nitido & tenes capillo;
Bonos dicere quid putas Quirites?
Argutos digitos Ibera pellis
Succis perlita dum tegit, beati
Quos legunt Arabes, Syrique molles;

Fur-

Furtivum jubar interimque prodit
Indé conſcia rima dum Lapilli;
Bonos dicere quid putas Quirites?
Dum bombicina ſpiſſiore filo,
Acus Belgica quæ vigil paravit,
Oſtentas humeris; & undulatum
Summis textile ventilas lacertis:
Multis Seplaſiæ madens tabernis,
Et Mileſia tota delibutus,
Vultus dum ſimulas, amica quales
Jovi ſuſtulit unguibus volucris;
Quales Tyndaris aut ſecuta longo
Ingens perdidit Ilion duello,
Bonos dicere quid putas Quirites?
Hoc tu diſcere ſi cupis, docebo:
Apud te ſcabiem nimis beatè
Omnes degere prędicant Quirites.

DIVUS FRANCISCUS XAVERIUS *Indicum Gigantem per ſomnium humeris attollit.*

EPIGRAMMA LXXXVIII.

XAverius nondum terras luſtraverat, effert
Unde caput nigri Memnonis alba parens;
Et tamen Eoum attollit, fulcitque Gigantem;
Sopitoſque artus India multa premit.
Poſt etiam, pede cum rapido tot littora obibit,
Dum ſolvet Stygio maxima Regna jugo;
Tot

Tot referet prædas tam parvo tempore; ut Indos
Victos, XAVERII ſomnia ſola putes.

ALIUD

AD EUNDEM

EPIGRAMMA LXXXIX.

LArva laborantes humeros premit Indica, durâ
Dum tua componit lumina nocte ſopor.
Vires attollenda tuas probat India; miſſo
Exploratque humeros illa Gigante tuos:
India ne perdas poſthac immania monſtra;
XAVERIO exiguum tu quoque pondus eris.

ALIUD

EPIGRAMMA XC.

XAVERIUS viſi non ſudat pondere monſtri,
Cum primùm ſomnum diſpulit orta dies:
Uritur, exactæ noctis quem ſuſtulit umbris,
Ficta quòd Eoi forma Gigantis erat.

ALIUD

EPIGRAMMA XCI.

TUrba Deo vigiles impendat cætera curas;
XAVERII Cœlo militat ipſa quies:
Expectare ratem ſerum eſt, quâ ſolvat ad Indos:
Lintea ſunt lecti vela; Carina, thorus.

Ad Abſalonem ex Arbore comâ ſuſpenſum.

EPIGRAMMA XCII.

STulte Puer, gladio viſcatos ſcinde capillos,
A trunco ut redimas inſidiante caput.
Maluit, ò demens! abrumpere ſtamina vitæ;
Quam reſecare ſuæ ſtamina flava comæ:
Implicitus ramis malè culto crine pependit;
Occupat & vindex hoſtica tela liber.
Scilicet, ut ceſſet Lictor cum cannabe; geſtat
Aurea frons laqueos; mens mala Carnifices.

ALIUD

EPIGRAMMA XCIII.

QUi ſtupidum flavente comâ ſuſpenderat Orbē,
Quàm benè ſuſpensâ nunc perit ipſe comâ.

Deſpi-

Deſpice nunc alios elatâ fronte ſuperbus;
Altum Cæſaries te tua rite facit.

Milites Sybaritici, Equis ad tibiarum modulos flexis, choræas agunt in Prælio.

EPIGRAMMA XCIV.

PRælia dum pubes miſcet Sybaritica, mollis
Ad numerum dociles tibia flectit Equos:
Succedunt plectri poſt vulnera, vulnera ferri;
Et modulos ſequitur quæ caret ira modo.
Divino præſtanda fides ſi certa Platoni;
Muſicus eſt, Orbem qui moderatur, Amor:
Dum regit argutas citharæ modulamine pugnas,
Incipit ipſe etiam Muſicus eſſe furor.

ALIUD

EPIGRAMMA XCV.

DUm vitæ reputat Sybarita incommoda, lætus
Fit meritò fidicen funeris ipſe ſui;

Ad AMILLUM *Poëtam extemporaneum.*

EPIGRAMMA XCVI.

NOcte laboratum Carmen non amplius unâ
Juratus narras terque, quaterque mihi:
Jures uſque licet; nemo periiſſe tot horas
Talia ſcribenti credet, AMILLE, tibi.

ALIUD

EPIGRAMMA XCVII.

UT jugulent homines, ſurgunt de nocte latrones,
Romanæ fidicen dixit, amorque Lyræ:
Ut jugulent homines, vigilant de nocte Poëtæ,
Qui verſus audit, dicit, AMILLE, tuos.

CAROLO V. CÆSARE HISPANIARUM REGE, *Navis Victoria, Duce Ferdinando Corteſio, in Hiſpalenſem Portum redit, emenſo Orbe Terrarum.*

EPIGRAMMA XCVIII.

PAr CAROLI fatis, velis victricibus implet
Jam Navis Portus, Bætica terra, tuos.

CA-

Carolus Imperio; rapido Victoria curſu,
Terrarum hæc Orbem circuit; ille regit:
Non Carolum vultu fregit fortuna ſiniſtro;
Barbara nec fortem terruit unda ratem:
Non hoſtes Carolus, domitas non illa procellas;
Non numerat palmas ille; nec iſta ſuas:
Altera dum pelago, dum terris dimicat alter,
Hic Terris major viſus, & illa mari.
Orbe pererrato tumet hæc; tumet ille relicto;
Hæc Ponti; Regni eſt fluctibus ille procul:
Carolus obſcuro nitidos in fornice Soles
Dum ducit, tutam quærit ad aſtra viam;
Emerita emeritum ut Regem ratis iſta ſequatur;
Quod ſupereſt; Cœli jam meditatur iter.

A L I U D

Epigramma XCIX.

O Felix, cum ſole ratis quæ dimicat; Orbem
Circuit ille polo; circuit iſta mari.
Grandem à Sole viam didicit ratis æmula; ſed nunc
Ferre diem ex illâ diſcere, Phœbe, potes.

Domitianus Imperator *muſcas venatur.*

Epigramma C.

QUòd muſcas Cæſar Latiâ venatur in aulâ,
Degenerem carpit fama ſiniſtra manum.

Improbe debueras tamen illi parcere Livor,
Geſta forent fatui ſi tibi nota Ducis:
Nil niſi dum telas, ut aranea, texit inanes;
Has vaga ne lædat bellua, jure timet.

Ad LINUM *Deceptorem.*

EPIGRAMMA CI.

ASτus turpiculos, malaſque fraudes
Amicis ſtruis, & ſtruis propinquis;
Et, cum tendiculas doloſus omnes
Tecnarum jacis, ingeriſque plauſtra
Quotquot ſunt, LINE, Sycophantiarum,
Bellè ludere te putas facetum.
Non vivam; niſi tu vices ſuperbas
Perſolves aliquando tot dolorum,
Taurinis redolatus oſſa loris:
Parum, ſuſpicor, hoc erit facetum.

Ad Philomuſum, cùm Potionem Ægyptiam, vulgò, Caffè, *Cocolati præferret.*

EPIGRAMMA CII.

NUnc etiam portenta colit Nilotica tellus,
Pocula dum triſti mittit amara fimo;

Seù

Seù liquor ingratus rabidi ſit ſudor Anubis;
Seù fex Niliaci, colluvieſque luti.
Quidquid id eſt; tibi quid dicam, PHILOMUSE; liquores
Poſthabito auſteros qui cocolate bibis?
Ingenuis prius auriculis præfatus honorem,
Dicam: Hæbrea tibi eſt aut ſoror, aut avia:
Cui ſapiunt cepæ Ægypti, cui roſcida mella
Deſipiunt, illi non recutita gula eſt?

DIVUS FRANCISCUS *inter glaciatas aquas corpore volutato malum Cupidinem hebetat.*

EPIGRAMMA CIII.

MAgnanimos artus rigido dum gurgite verſas,
Comprimat ut Cyprias algida lympha faces,
Dive, tibi è glacie duplex victoria ſurgit:
Namque Venus gelidis pulſa receſſit aquis;
Et, propè collato cordis candore pudici,
Crediderim victas erubuiſſe nives.

MARCI TULLII CICERONIS *caput Roſtris præfigitur.*

EPIGRAMMA CIV.

TEnderet excelſum Roſtris cum figere Lictor,
Quod modo barbarico meſſuit enſe, caput;

Hoc caput eſt, TULLI vellet cum dicere; clamans
Mentiris, dixit Roma, ſceleſte; meum eſt.

FERDINANDUS PORTUCARRERUS *Hiſpanorum in Belgio Ductor, effuſis pomorum, nucumque ſacculis, occupat Ambianum.*

EPIGRAMMA CV.

EXplicat HISPANUS Victor vexilla per Urbem,
Poma legit celeri dum vaga turba manu.
Quid rides captam pomis fallacibus Urbem?
Orbis non aliâ perditus arte fuit.

Ad Flaccum Maledicum.

EPIGRAMMA CVI.

OMnes uſque licet carpas, non proficis hilum;
Quoſque magis lædas, ſunt in honore magis.
Arrige nunc aures; & porrige ſtrenuus aſſem;
Nequitiam oſtendo dum tibi, Flacce, novam:
Haud dubiè, quoſcumque velis, damnaveris; illos
Laudibus incipias ſi celebrare tuis.

De

De Cereis Numiſmatis Pontificiis.

EPIGRAMMA CVII.

CAndida poſthabitis referat cur cera metallis
  Servatorem Agnum, noſcere forte cupis.
Prætereo, quòd ſæpe ſacras liquefacta per aras,
  Hæc ferat ardoris præmia digna ſui.
Hic nobis Agnùs Cœli commercia reddit;
  Ceraque, quæ fuerant diſſociata, ligat:
Sunt Agni molles; etiam molliſſima cera eſt;
  Et nive candidior ſurgit utrique color.
Cera imitata nives crebro tamen igne liqueſcit;
  Hic etiam flammas, ſuſpicor, Agnus habet:
Dant flores ceris vitæ præludia; & Agnus
  Hic quoque, ſum læti flos ego, dixit, agri.
Demum Cæleſtis de Virgine prodiit Agnus;
  Virgineæ ceras & genuiſtis apes.

Ad Muſtafum Turcici Exercitus Ducem Supremum, cum Viennam obſidens Pavones, Cycnos, & Pſittacos ad oſtentationem in Caſtris haberet.

EPIGRAMMA CVIII.

PArs quota Pannonici veniunt, quæ ſarcina belli,
  Quæ tua barbaricæ Caſtra ſequuntur aves?
Sci-

Scilicet ingruerit cum vis inopina Gradivi,
  Impiger & fortes Sarmata flectet equos,
Tunc tibi in hoſtiles turmas fortiſſimus umbo
  Picta coloratæ cauda volucris erit:
Tunc carmen tibi triſtis olor, meditataque verba
  Ales pollicitam proferet Indus opem.
Splendida quid ſequeris volucrum portenta? ſiniſter
  Vindicat en bubo teque, tuoſque ſibi.

ALIUD

AD EUNDEM

EPIGRAMMA CIX.

SI monitus Avium varios, atque omina ſervas,
  A priſcis ritus qui tibi fluxit Avis;
Dic, age; dulciſonas, & ſummâ pelle decoras
  Quid facient Aquilæ Cæſaris inter Aves?
Segnia dum volucrum ferres examina; Ductor
  Nec, Muſtafe, bonus; nec bonus Augur eras.

EPI-

EPIGRAMMATUM LIBER IV.

Ad Lectorem.

Epigramma I.

UNdis adſita littoralis ora
Jucundam facit ambulationem:
Facit, dum legitur propinqua tellus,
Jucundam mare navigationem:
Dum præſentibus aſſuit vetuſta,
Jocis ſeria Carminum libellus,
Jucundam facit ille lectionem.
Cum nec delicias facetiarum,
Nec puras Veneres, ſales venuſtos,
Cum nec Dædalei laborioſos
Hic præſtet liber ingenj volatus;
Saltem copia diſcolor moleſtæ
Partem detrahet, auferetque curæ.
Hoc te præmonitum, benigne Lector,
Æqui conſule: nunc lege; aut quieſce.

Uvæ acinus Anacreontem Poëtam ſuffocat.

EPIGRAMMA II.

DUm multo ſatur ipſe mero Leneja laudat
  Pocula dulciſono Tejus ore ſenex,
Vocem, animamque ſimul concreto nectare granum
  Abſtulit; heu duras reſtituitque vices.
Subſtitit ad modulos acinus dum dulce canentis,
  Eliſit longâ guttura preſſa morâ.

ALIUD

AD EUNDEM

EPIGRAMMA III.

OCcidis infelix tenerorum luſor Amorum,
  Obſtruit anguſtum dum tibi Bacchus iter:
Sævit atrox acinus, vinoſaque guttura torquens,
  Plus mille exhauſtos geſtiit ulta cados.

PERILLUS *Ænei Tauri Inventor, in illum primus conjicitur.*

EPIGRAMMA IV.

AUthor inexpertum primus mugire Juvencum
Edocet, & pœnas erudit ipſe ſuas.
Ingemit infrendens, Tauroque incluſus aheno
Promit, quos aliis ſtruxerat, ore ſonos:
Ejulet uſque licet ferali murmure; nulla
Vox, Aſtræa, tibi dulcior eſſe poteſt.

ALIUD

EPIGRAMMA V.

TArtara cum peteret Tauri fabricator aheni,
Imbuere ipſe ſuum primus adactus opus;
Contremuiſſe ferunt vulgus lachrymabile; Diti
Suggereret pœnas nè Faber ille novas.

DIVA MARIA MAGDALENA DE PAZZIS
Chriſti Domini effigiem è ſublimi loco pendentem à ſenſibus alienata divellit.

EPIGRMMMA VI.

RApta rapit ſculptum Virgo ſublimis amorem,
Præda, & prædatrix Numinis ipſa ſui.
Edidicit Virgo tales ab amore rapinas;
Pectora diripuit Virginis ille prius.

ALIUD

De eadem

AD D. MARIAM MAGDALENAM
Chriſti Domini Alumnam.

EPIGRAMMA VII.

MAGDALA, ſanguineos cum funderet undiq; rivos
Quadrifido fixus robore Divus Amor,
Fronte repercuſſâ fuſos tibi ſcindere crines
Sat fuit; & mæſtas imbre rigare genas:
Sed triſti præſens letho ſi Tuſca fuiſſet
MAGDALA; plus aliquid, ſuſpicor, auſa foret.

Fla-

Flammis illa ſuis elata, refigeret altâ
  Numinis amplectens pendula membra trabe.
Quæ potuit celſis pictum divellere muris;
  Segnior ad verum non foret illa manus.

Ad EUNUM *Ludimagiſtrum.*

EPIGRAMMA VIII.

VErgilium, non Virgilium ſcripſiſſe Priores,
  Pro patriis pugnas ſcilicet, Eune, focis:
Palliolum, & Cynicam ſpondes pro pignore barbam,
  Atque flagelliferæ ſceptra ſevera manus.
Hoc ſancire putas antiqua numiſmata centum;
  Juras, non aliter ſaxa vetuſta loqui.
Plurima dum ſcribis ſuper hæc: farcimine multo
  In manibus vaſtum jam tibi creſcit opus.
Parce, precor, chartis: ſcripſit jam tanta nec ipſe,
  De cujus certas nomine, Virgilius.

SISIGAMBIS *Darii Mater, Alexandri Macedonis Captiva, poſt hujus mortem, dolori impar extinguitur.*

EPIGRAMMA IX.

MAjor Alexander domito male creditur Orbe:
  Major Alexandro Perſica mater erat.
Dum proprias regalis amat Captiva catenas,
  Victorem meruit vincere victa ſuum.

Alter

DIVA MARIA MAGDALENA DE PAZZIS *Chriſti Domini effigiem è ſublimi loco pendentem à ſenſibus alienata divellit.*

EPIGRMMMA VI.

RApta rapit ſculptum Virgo ſublimis amorem,
Præda, & prædatrix Numinis ipſa ſui.
Edidicit Virgo tales ab amore rapinas;
Pectora diripuit Virginis ille prius.

ALIUD

De eadem

AD D. MARIAM MAGDALENAM *Chriſti Domini Alumnam.*

EPIGRAMMA VII.

MAGDALA,ſanguineos cum funderet undiq; rivos
Quadrifido fixus robore Divus Amor,
Fronte repercuſſâ ſuſos tibi ſcindere crines
Sat fuit; & mæſtas imbre rigare genas:
Sed triſti præſens letho ſi Tuſca fuiſſet
MAGDALA; plus aliquid, ſuſpicor, auſa foret.

Fla-

Flammis illa ſuis elata, refigeret altâ
  Numinis amplectens pendula membra trabe.
Quæ potuit celſis pictum divellere muris;
  Segnior ad verum non foret illa manus.

Ad EUNUM *Ludimagiſtrum*.

EPIGRAMMA VIII.

VErgilium, non Virgilium ſcripſiſſe Priores,
  Pro patriis pugnas ſcilicet, Eune, focis:
Palliolum, & Cynicam ſpondes pro pignore barbam,
  Atque flagelliferæ ſceptra ſevera manus.
Hoc ſancire putas antiqua numiſmata centum;
  Juras, non aliter ſaxa vetuſta loqui.
Plurima dum ſcribis ſuper hæc: farcimine multo
  In manibus vaſtum jam tibi creſcit opus.
Parce, precor, chartis: ſcripſit jam tanta nec ipſe,
  De cujus certas nomine, Virgilius.

SISIGAMBIS *Darii Mater*, *Alexandri Macedonis Captiva*, *poſt hujus mortem*, *dolori impar extinguitur*.

EPIGRAMMA IX.

MAjor Alexander domito male creditur Orbe:
  Major Alexandro Perſica mater erat.
Dum proprias regalis amat Captiva catenas,
  Victorem meruit vincere victa ſuum.

Alter

Alter dum gladio; dumque altera certat amando,
Hoſtes ille ſuos ſubjicit; iſta ſuum.
Vincula ſuſtinuit Victoris fœmina fortis;
Victoris ſed non ſuſtinet illa necem:
Victa dolore parat Regi comes ire ſepulto;
Miſceri & clari Manibus illa Ducis.
Pellæus Juvenis frontem tunc extulit urnâ:
Spectator magni funeris eſſe cupit.
Græcia, nunc plaudas; nunc omnia vicimus, inquit,
Dum Regina meo funere victa cadit:
Vicimus Heroes reliquos, dum vita manebat;
Captivam invictam vicimus è tumulo.

Ad Rudem Tonſorem.

EPIGRAMMA X.

ASperior limâ, fungo calloſior, horret
Et tibi ſcrupoſo pumice dura manus.
Parcere ſaponi, cultros & vendere poſſes;
Nam te Tonſorem dextera ſola facit.

De XENOPHONTIS *Cyropædiâ, &* *Republicâ Platonis.*

EPIGRAMMA XI.

EGregium XENOPHON magno molimine Regem
Inſtituit; Sapiens optima Regna Plato:
Quem

Quem ſtatuit Regem XENOPHON, nõ vidimus unquã;
Celſa nec exemplum Regna Platonis habent.
Non defecturis nimium ſublimia captat
Dum chartis; operam luſit uterque ſuam;
Pro meritiſque ferunt convicia: fabula Cyrus
Vulgo eſt; ſunt Graji frigida Regna ſenis:
Quæ non aſſequimur, vetus eſt damnare libido:
Ardua quàm virtus, plus ſibi quiſque placet.

Ad SENEM *ficto Capillitio ornatum.*

EPIGRAMMA XII.

DIſſimulas flavo tua proxima fata capillo;
Ridet inauratos ſed Libitina dolos:
Iſte tuis crinis facile eſt antiquior annis;
Quod minimè reris, te probat eſſe ſenem;
Quamque ſuis tegit exuviis, pede ſæva ſuperbo,
Non ne vides? Frontem mors premit atra tuam.

Ad Apes in ſpineo CHRISTI DOMINI *ſerto nidificantes.*

Alluditur ad illud Quintiliani:

Quid non Divinum eſt apibus, niſi quòd moriuntur?

EPIGRAMMA XIII.

INcautæ fugite hinc volucres; quæ Numina fixit,
Non parcet parvis ſpina proterva feris:

Vertice non iſto Pæſtana roſaria florent;
  Aut roſa ſi rubet hac fronte, cruenta rubet:
Agmine ſed denſo perrumpit ſpinea caſtra,
  Et pulchram in mortem mellea turba ruit.
O utinam, dicunt, jaculis moriamur in iſtis;
  Quis tunc Divinas eſſe negabit apes?
Quid non Divinum eſt apibus, niſi funera? ſed nunc
  Hoc quoque Divinum, quòd moriuntur, habent.

De Cryſtallinâ Mortis effigie.

EPIGRAMMA XIV.

PErſpicuam Mors jure capit cryſtallina formam;
  Omnia clareſcunt, quâ properante, magis.

JOSUE *Dučtor Hebræorum vocis imperio Solem ſiſtit.*

EPIGRAMMA XV.

PLenior ut Josuæ, ſurgat Victoria, Titan
  Attonito juſſas ſervat in axe moras.
Non equidem ſtupeo, Iſacidum fortiſſime Ductor,
  Defixum validâ voce ſtetiſſe diem:
Ut tanto curſum ſuſpenderet ille triumpho,
  Debuerat juſſu non eguiſſe tuo.

AD PATREM BARTHOLOMÆUM CAREGNO *in Theologicis diſciplinis Præceptorem meum, ut doctiſſimorum Operum editionem maturet.*

EPIGRAMMA XVI.

EDere quid parcis, quo poſtera doctius ætas
  Nil videat, Tiberis grande, Tagique decus?
Ni facias; vereor totum ſparſura per Orbem
  Poſteritas tantas ut populetur opes.
Relligio exoret nunc ſaltem vota morantem
  Publica; nam furtum te prohibere decet.
Annue, ſint ævi munus, non præda futuri,
  Quæ tegis ingenii tu monumenta tui.

PORCIA *hauſtis Carbonibus moritur.*

EPIGRMMMA XVII.

BRuti Uxor, magni ſoboles generoſa Catonis,
  Æquavit Patrem Filia; Sponſa Virum.
Arma negata videt ſibi dum moritura, jugalem
  Hauſto nobilius conſecrat igne fidem.
Extinguat ſi forte facem; Carbonibus iſtis,
  Unde illam reparet, caſtus habebit Amor.

Ad Muſcam Carmina ſcripturienti importunè moleſtam.

EPIGRAMMA XVIII.

FUmoſæ laridum petas culinæ,
Ales ſordidulo proterva roſtro;
Quam crebro juvat incitare morſu,
Semperque inſtabili recurſione
Libris implicitum malis Poëtam.
Sic te nec Boreæ rigor, nec altâ
December nive torridus, geluque
Contractis adigat latere pennis;
Sic ſturni nigra guttura, & malorum
Incurſus fugias araneorum;
Thracum Conjuge rapta nec Tyranni
Pullis pabula des hirundininis.
Sed nec turriculas puer jocoſas
Ineptâ tibi complicet papyro;
Leves improbus aut revellat alas,
Et longo jubeat volare filo.
Cunctis denique ſic legatur oris
Veſtræ gloria Lallius Catervæ,
Veſtri buccina Lallius laboris;
Qui vos Caſtalio ſacravit æſtu,
Supra Mæonias tulitque ranas,
Et ſupra Culicem Maronianum,
Paſſerem ſuper & Cattullianum.
Ergo pulſa mihi, repulſa fruſtra
Gyros improba pone Circulatrix;

Tolle,

Tolle, ſtridula, tolle murmurillum;
Quod me Palladiis vacare curis
Scribentem vetat, & vetat legentem.
Vafris ocyus hinc faceſſe pennis;
Cicindela nitens amas vocari,
Seu tu ludicra noctiluca dici,
Seu nitedula, per vepreta ſaltus
Quæ ciet, brevibus coruſca flammis.
Ut hinc te celer auferas; repoſcunt
Mites Hendecaſsylabi; feroci
Quos ſi deſpicias ſuperba faſtu;
Stringam, væ tibi, felleos Jambos.

De Pulvere Cyprio.

EPIGRAMMA XIX.

QUę ſatis humanos reprimant medicamina faſtus,
Si vires ipſo è pulvere luxus habet?

ALIUD

EPIGRAMMA XX.

PArcite odorato conſpergere pulvere crines;
Nam Cyprio Cyprius non caret igne cinis.

Nealces, ſpongiâ in Tabulam jactâ, ſpumam Equi, quam delineare arte non potuit, caſu perficit.

EPIGRAMMA XXI.

ARtem ſub tanto diſcit Fortuna Magiſtro;
Tunc quoque cum nolles pingere, Pictor eras.
Quadrupedem pinxit tua dextra; ſed impete cæco
Projecta in tabulam ſpongia fecit Equum.
Claſſica ſi circum ſtreperent, lituique minaces,
Clangeret & rauco bellicus ære fragor,
Scilicet in pugnam rueret; telâque relictâ,
Hinnitum auditis redderet ille tubis:
Præſtat Dædaleâ mutum ſed vivere telâ,
Quàm ſubitâ Martem ſollicitare fugâ;
Clarius & ducit, quàm centum vincere turmas,
In tabulâ Invidiam vincere poſſe tuâ.

Eunomi Locrenſis Citharœdi Chordam abruptam Cicada ſupplet, & moritur.

EPIGRAMMA XXII.

STridula vox nemorũ poſtquam modulamine dulci
Supplevit doctæ fila reciſa Lyræ,
Hic demum vitam poſuit, cantumque; canoræ
Ne mortis titulos ſolus haberet olor;

Hoc

Hoc major; Cycnum per longa ſilentia vitæ
Credibile eſt ſetum nam didiciſſe melos;
Hæc contra, ſtridens cum vixerit ante cicada,
Funeribus facta eſt nunc Philomela ſuis.

Ad Auri Foſſorem ruinâ oppreſſum.

Epigramma XXIII.

IPſe manu cæcum ſciſſâ tibi rupe ſepulchrum
Conſtruis; atque diem projicis ante diem:
Demum avulſa ruens immani pondere cautes
Opprimit inſanum, comminuitque caput:
Forſitan & tempus veniet, concreta coruſco
Cum tua longa dies interet oſſa luto:
Tunc pro pallenti glebâ, diſcrimine nullo,
Effodient cineres ſarcula avara tuos.

A L I U D

Epigramma XXIV.

DIcere nemo poteſt hic te poſt fata ſepultum:
Vita tibi tumulus nil niſi tota fuit.

ALIUD

EPIGRAMMA XXV.

EFfoſſo de Monte petis qui Tartara, ripas
Ire viâ ad ſtygias non breviore potes.

Ad Furem, qui ex Arâ Deiparæ penſilem lychnum argenteum ſuſtulit.

EPIGRAMMA XXVI.

IMmerito carpis non æqui Judicis iram,
Quòd, furti pretium, ſuſtineas laqueum:
Cum lychnum raperes, fugiſti, fune relictâ;
Nunc bonus hanc etiam præbuit ille tibi.

AD EUNDEM

Poſt erepta ex Arâ DIVI FRANCISCI XAVERII *argentea vaſa ad Ælium Pontem ſuſpenſum.*

EPIGRAMMA XXVII.

COnvaſas: igitur properas diſcedere; ſed quo?
Dic, age, facundi per ſacra Mercurii:
Nem-

Nempe triumphalem feſtinas viſere Pontem,
Ælius impoſuit quem, Tiberine, tibi.

ABRAMUS *Filium* ISAC *immolaturus montem aſcendit.*

EPIGRAMMA XXVIII.

ARma manu novus attollit de Patre Sacerdos;
Deprimit & ſoboles victima facta caput.
Corpora ſi ſpectas, natum procumbere credas;
Cerne animos; dices protinus, ille ferit:
Sed ſimul imperium revocat Deus, & Pater enſem:
Scilicet hic nato parcit; & ille Patri.
Inſpice nunc hilares vultus natique, Patriſque:
Utrique ante aras hic quoque vultus erat.

DEMOSTHENES *hauſto ex calamo veneno moritur.*

EPIGRAMMA XXIX.

BAlſama quæ famæ ſtillaverat Attica cuſpis,
Toxica nunc Domino porrigit atra ſuo.
Non rudis ad clades venit lethalis arundo;
Jam prius Æmathium foderat illa Ducem.
Mæſta tamen Dominum cum tolleret; huic ego vitæ
Plus dederam, viſa eſt dicere; quam rapio.

ALIUD

ALIUD

EPIGRAMMA XXX.

MÆrebat Libitina, gravem quòd dextera falcem
Lenta nimis votis tenderet arma ſuis.
Ergo leves humeris aptat pharetrata ſagittas;
Atque procul jaculo fata ferente nocet.
Sic quoque, quòd terram non ullis ardua pennis,
Ignavo premeret pondere, triſtis erat.
Quærenti celeres, Cœlo quas explicet, alas;
Orator pennas addidit iſte ſuas.

Ad Turpilianum Tabacchivorum.

EPIGRAMMA XXXI.

SUgere Cantabrico paſtillos ambare credis,
Cum ſorbes Braſilam, Turpiliane, luem.
Intortæ frondes olido tibi ſemper in ore;
Semper & exectâ ſordida fronde manus.
Gutture cum luteo glebas vomis Americanas,
Ut ſocii fugiant undique, nonne vides?
Ut valeam, dicis, dens pinſitat uſque polentam,
Triſte quod & ſolers India mittit olus:
Ut valeas? narras mihi ſomnia: tene malignâ
Peſte laborantem poſſe valere putem?
Fac tamen, ut valeas: ſocios ſuffimine tetro
Sed mactas; tanti non placet empta ſalus.

Mit-

Mitte venenatos, cænoſa catharmata, ſuccos:
Obſcenæ frondes, ut valeas; valeant.

RANSALDI *Galliæ Mareſcalli in ligneo Crure vulnerati feſtiva reſponſio.*

EPIGRAMMA XXXII.

FErrea RANSALDUM dextro pila crure minorem
Fecerat: abſciſſum lignea ſura ſubit.
Sed pila roboreum rurſus metit altera fulcrum;
Dum vectus celſo prælia miſcet equo:
Inſcia turba dolet caſu perculſa ſiniſtro;
Pondere cum magno tibia vulſa ruit.
Subriſit RANSALDUS; &, his mihi cruribus, inquit,
(Ne tumeant hoſtes) arca referta Domi eſt.

In illud JUVENALIS: *Mors ſola fatetur quantula ſint hominum corpuſcula.*

EPIGRAMMA XXXIII.

NUbibus elatas, & vaſtâ mole patentes
Jam vincunt ipſas Regia buſta Domos.
Splendidius cineres habitant tellure ſub imâ,
Pergamis Attalicos quàm colat Aula Duces:
Quantula ſint hominum corpuſcula; ſcilicet ipſa
Demonſtrare ſatis nec Libitina poteſt.

DIVUS

DIVUS FRANCISCUS PAULANUS *à Naviculario repudiatus, ſubſtrato pedibus pallio, Fretum Siculum trajicit.*

EPIGRAMMA XXXIV.

QUi pede vel nudo poterat per Cærula ferri,
Brutia ſuppoſitâ cur freta veſte ſecat?
Nobile prodigium, ſemper deſpectus haberi
Qui ſtudet, obtentu, quo valet, ille tegit:
Ergo, ne ſtupidi videant miracula fluctus,
Preſſas villoſo gauſape condit aquas:
Falleret utque alto ſpectantes littore Nautas,
Qualemcumque rudi conficit arte ratem.

ALIUD

EPIGRAMMA XXXV.

TRinacrio nova vela mari ſua pallia pandit
Dum Salentini gloria prima ſoli;
Frendet Scylla ferox, & inexaturata Charybdis
Sic etiam è mediis ludimur, inquit, aquis?
Vicimus æratas fruſtra per ſæcula Claſſes,
Si nunc hos animos penula vilis habet.
Quod ſi Regnator vaſti novus iſte profundi
Turgida inoffenſum per freta carpit iter;

At

At ſpoliis liceat ſaltem tumuiſſe ſuperbis;
Et decoret noſtros celſa rapina ſinus.
Ergo Scylla canes acuit, ſcopuloſaque ſaxa,
Altera ſe crebro vortice cæca rotat;
Æthera terrificis latratibus illa fatigat;
Molitur tacitos ſævior iſta dolos:
Utraque dum prædam ſtudiis diſcordibus ambit;
Oppoſiti metam littoris ille tenet.

Ad Tuccam malum Poëtam.

Epigramma XXXVI.

OMnibus in pectus cervix collapſa recumbit,
Magnaque fit ſubitò, te recitante, quies:
Quid flexæ faciant, parcas tu quærere, frontes:
Turba tibi, hoc certum eſt, annuit, atque ſilet.

ALIUD

Epigramma XXXVII.

CArmina cum recitas dulcis ſopor irrigat omnes;
Sirenum cantus quis neget eſſe tuos?

ALIUD

ALIUD

Ad Amicum inſomniâ laborantem.

EPIGRAMMA XXXVIII.

INſomnes quereris noctes te ducere, quamvis
  Sternat olorinus languida membra thorus.
Non multo prodeſt accerſere Morpheâ Baccho;
  Cœnula parca nocet; ſed neque lauta juvat:
Sumpſiſti roſeis medicata papavera ſuccis;
  Non tulit optatam triſte papaver opem.
Quas tibi non herbas, quæ non medicamina fruſtra
  Docta, ſed, heu vanâ diluit arte manus?
Mitte Machaonias curas, & Pæonis artem;
  Non facit ad morbum turba togata tuum:
Quam nullus præſtet tibi Pharmacopola ſalutem,
  Ferre ſoporifero carmine Tucca poteſt.

Ad ANNIBALEM, *cum ex annulo venenum exſugeret.*

EPIGRAMMA XXXIX.

CLadibus Heſperios repetitis obrue campos;
  Et jubeas ſaturos ſanguinis ire lacus:
Naufragium ferale brevis tibi gutta miniſtrat.
  Hic Trebiam moriens, hic Thraſymenon habes.

ALIUD

ALIUD

EPIGRAMMA XL.

SÆva Ducem Lybicum poſtquã Fortuna reliquit
Inſtat atrox terris, ſævit & illa ſalo;
Annulus optatæ mortis ſponſalia ſignat,
Subſcribit gelidâ queis Libitina manu:
Annulus eſt fidei pignus; præſtare reficto
Hinc Domino extremam debuit ille fidem.

ALIUD

EPIGRAMMA XLI.

A Gladio Annibalis diſcit, reor, ipſe ferire
Annulus; illuſtris verſat utrumque manus:
Gemma nocens plus fortis habet; namque ille Latinos
Perculit; hæc ipſum ſuſtulit Annibalem.

De Cinna Scriptore loquaculo.

EPIGRAMMA XLII.

QUid, vicinia criminoſa, falſo
Cinnam judicio, leviq́ue damnas?
Avarum vocitas, & Euclionis,
Chremetiſque Nepotulum ſalutas;

Hæc

Hæc te dicere perperam, libelli
Clamant, edidit ille quos recenter,
Largos, Juppiter, & benigniores.
Quid ni? Nam tribus explicat libellis,
Quod poſſet tribus explicare verbis.
Abunde eſt mihi Cinna liberalis.

Ad Gelliam gypſatam.

EPIGRAMMA XLIII.

URbe fremunt totâ cum Bacchanalia, ſumit
Cur non perſonam Gellia? Semper habet.

ALIUD

EPIGRAMMA XLIV.

QUòd te cervicis flexæ non dignor honore,
Obvia ſuccenſes, Gellia, ſæpe mihi.
Ceruſſata tuos operis, gypſataque vultus,
Dividit & frontem non tua Cæſaries;
Beryllis oneras lucentia colla, manuſque;
Tota peregrinâ merce ſepulta lates.
Vis ſtibium, lapides, Minium, cretamve ſalutem?
Reticulo aut flectam, calceoliſque caput?
Hæc ſolùm video, cum Gellia permeat; ipſam
Juratus poſſum dicere, non video.

Ad Divum Philippum Nerium, *cujus Cor divino Amore exæſtuans Pectoris coſtas perfregit.*

Epigramma XLV.

Cum latè Populis ſtudeas ſuccurrere, terris
Tu ſpatioſa magis pectora, Dive, geris:
Pectore ſub tanto, velut arcto in carcere, corda
Quæ tua ſubſiliunt, quanta fuiſſe putem?

Aliud

Epigramma XLVI.

Æſtuat incluſum, & totas incendere terras
Virginei poſcit cor, properatque Senis.
Cur pectus ſaliens fregit, ne quærite; flammis
In cineres verſum credidit eſſe ſuis.

David *Paſtor ictu lapidis Gigantem interficit.*

Epigramma XLVII.

Paſtor eras; certoque lupum dum percutis ictu
Inſidiatorem, nunc quoque Paſtor eris.

N Eru-

Erudit hic fundâ dextram, quæ ſceptra tenebit;
Quàm bene nunc fundam, tam bene ſceptra geret.
Victoris magni in ſtatuam non æra Corinthus;
Viſcera non mittat velificata Paros;
Pone triumphalem lapidem, quo perculit hoſtem;
Par huic nulla Paros, nulla Corinthus erit.

Amphion citharæ cantu Thæbarum muros ædificat.

EPIGRAMMA XLVIII.

AMphion nemus auritum dum carmine dulci
Mulcet, Apollineas ſollicitatque fides,
Ardua miratur decreſcere ſaxa Cytheron,
Ardua Dircæos ſaxa ſecuta ſonos.
Argutæ adrepunt cautes, & mœnia condunt,
Ne deſit Thæbis, Cadme, corona tuis.
Ordine dum ſaliunt certo, dum ſponte reſidunt,
Humanâ lapides vivere mente putes;
Ad numerum coëunt, ſurgunt, ceduntque, tenentque
Quiſque ſuum, citharâ præcipiente, locum.
Ut diſcant alii mentes effingere recto,
Et dociles legum fræna, jugumque pati,
Cecropios adeant, quos Porticus ornat, alumnos,
Aut quæ rixoſa pulpita lite calent:
Hæc eadem muris diſce, ò Thæbane, Magiſtris;
Non homines; lapides, quos imiteris, habes.

Ad

Ad Bombilianum ligneum gladium in vaginâ gerentem.

EPIGRAMMA XLIX.

CRedere ſi dignum eſt; tibi Scanderbegica cedit,
Cedit & Orlandi ſæva machæra tibi.
Ut tenues raphanos, ſtricto metis enſe Gigantes;
Saltibus impunes non ſinis ire feras.
Hæc tibi jactanti nón ægrè credimus; enſis
Non dubiam dictis nam probat eſſe fidem.
Non gladius Geticos Urſos, Libycaſque tremiſcit
Iſte Tigres; tineas, Bombiliane, timet.

Ad Caſtricum Cauſidicum veſte ruſticâ perſonatum.

EPIGRAMMA L.

RUricolæ ſimulas, Baccho regnante, figuram;
Et ſic perſonam, Caſtrice, ferre putas.
Erras: illa probè inſcito tibi veſtis inhæret;
Larvatum doctâ te reor eſſe togâ.

AD PRINCIPEM LUDOVICUM BADENSEM.

Cum ad Salanchemenium memorabilem Turcarum cladem edidiſſet, fruſtratâ ſpe hoſtium exiguas Germanorum copias undique obſidentium.

EPIGRAMMA LI.

O Dryſias LUDOVICUS ubi crebreſcere Lunas,
  Biſtonio ſeptas vidit & hoſte vias;
Riſit, & innumeros tanquam ipſe obſederit hoſtes,
  Latum Threicio ſanguine ſtravit iter.
Sublatum celeres rear evaſiſſe per auras;
  Sed terrâ elapſum funera tanta probant.

Aliud ad Thraciam.

EPIGRMMMA LII.

FUgerit è manibus tibi quòd Victoria præſens,
  Hæc pedibus debes fata ſiniſtra tuis.
Thracia, ſi neſcis, magnum eſt Victoria pondus,
  Tardaſſet celerem ſarcina tanta fugam.
Pondere te tanto BADENSIS dextra levavit.
  Quantum collibeat nunc fuge; nam levis es.

Ad

Ad Thraciam Bello Hungarico ſemper victam.

EPIGRAMMA LIII.

INſtabilis mutes poſthac Inſignia Lunæ:
Eſt nimium conſtans cladibus illa tuis.

De DIVO BENEDICTO, *& Totila Rege Gothorum.*

EPIGRAMMA LIV.

DUctor Hyperboreus, gelidâ flammatus ab Arcto,
Ære graves acies imperioſus agit:
Scilicet Heſperiâ in magnâ nova figere Regna
Inculto veniens ex Aquilone flagrat.
Umbroſi nemoris cultor tunc forte latebat
Rupe cavâ Civis, Nurſia clara, tuus:
Ille etiam ſacro molitur Regna receſſu;
Regna per incertas non peritura vices:
Quæ non feciſſent unquam præſagia Delphi,
Quæ maneant geminos, accipe, Regna Duces.
Concidit Arctöi Regnum, faſtuſque Tyranni;
Hauſit & inſanum militis haſta latus.
Condidit Imperium cunctis memorabile ſæclis,
Deſpectus caveæ qui brevis Hoſpes erat.
Sylvicola Heroës luſtro tot præbuit uno;
Quot pedites ſignis duxerat ille ſuis.

In Funere PATRIS GULIELMI DONDINI *Societatis Jeſu Scriptoris eximii.*

EPIGRAMMA LV.

HUc omnis chorus elegantiarum,
Luſus ingenui, diſertulique,
Molles nectareis jocique pennis,
Lætos, quod bene verterit, volatus
Huc advertite, quotquot eſtis omnes:
GULIELMI cineres volate circum,
Quo ſe Felſina cive ter beatam
Ritè commemorat; minorque Rhænus
Grandeſcit thalamo tumentiori;
Plectra maſcula, copiamque fandi
Ut referre ſui putes Alumni.
Nunc ille implicitus choris piorum
Quæſitam meritis perennitatem
Doctis prorogat, aſſeritque chartis:
Sive non pavidas agit Camenas
Clivoſum per iter, leves miricas
Fortis temnere, deſideſque valles:
Sive nexilibus trahit catenis
Aures, eloquio potens ſoluto:
Seu molimina Gallici furoris
Narrat irrita; Belgicumque Martem
Non lentum ſociare ſigna, longo
Metu & Sequanicos levare muros.
Verum, proh facinus, ſceluſque! tandem
Phœbi delicium, canorus ille

Olor

Olor conticuit; Remi Nepotes
Doctus Pierio beare cantu.
Sed vernant tamen, & vigent ſupremi
Invito cineres rigore ſaxi;
Quos ros Idalius, virenſque Daphne,
Quos & textilibus tegunt corollis
Flores, munera vagientis anni:
Et mæſto chelys accubans ſepulchro
Ciet languidulos modos; nimiſque
Parcas increpitat licentioſas.

De VIRGINE DEIPARA, *cum* D. ELISABETH *inviſeret*.

EPIGRAMMA LVI.

DUm ſubit exiguos, felicia tecta, Penates
  Conceptum VIRGO mox paritura DEUM;
Hoſpitis ad tantæ congreſſus exilit Infans;
  Clauſtraque materni laxat iniqua ſinus.
Ut nato diſcat præcurrere parvulus, ipſa
  Erudit ad curſum mollia membra Parens:
Grande Puer nomen meruit; qui matris in alvo,
  Vel cum non poſſet currere, Curſor erat.

ATIS *Crœſi filius mutus, Patrem de periculo in prælio admonens, primum loquitur.*

EPIGRAMMA LVII.

UT Cræſum peteret, ſciſſo velamine, cœpit
 Cernere, cæca prius quæ Libitina fuit:
Libera vidit Amor torquentem lumina mortem;
 Et riſit motâ terque, quaterque face.
Mox Pueri in magnam ſolvit dum guttura vocem,
 Alarum excutiens mobile vellus, ait.
In Patrem haud unquam tantum mors cæca videbit;
 Quantum clamabit pro Patre mutus amor.

Ad PONTILIANUM *Poëtam ineptum.*

EPIGRAMMA LVIII.

TRanſverſi ſignata notis tibi turpiter unguis
 Cenſor, quæ dederas carmina, reſtituit:
Quælibet indignos vultus proſciſſa malignè
 Pagina, Deiphobus Virgilianus erat.
Euge, Papæ; ſcriptor non es de Plebe; Libelli
 Sed ſapiunt ungues, PONTILIANE, tui.

DIVUS

Divus Antonius Patavinus *de rebus Divinis verba faciens Piſces Auditores habet.*

Epigramma LIX.

DEſerto clamat dum Littore Luſius Heros,
Fluctivagi accurrunt, ſquamea turba, greges.
Ille pio tenet eloquio genus omne natantum;
Annuit ad ſacros picta caterva modos:
Nec mirum: prædæ certos tot projicit hamos,
Dulcia nectareo verba quot ore fluunt.

Ad Comitem Veteranum, cum ad Portas Ferreas fuſo Turcarum Exercitu, in Acie cecidiſſet.

Epigramma LX.

ISmarios latè Victor cum fuderis hoſtes;
Obruerant ſignis qui tua Caſtra ſuis;
Cum retro celeres referant Inſignia Lunas;
Pannoniæ longus qui modò terror erant;
Videris Odriſiæ cum ſurgere ſtragis acervos,
Et ſcithycâ Hungaricos cæde tepere lacus;
Ipſa tamen ſe tanta putat Victoria victam,
Gaudiaque atratâ ſqualida veſte gemunt;

Pugnæ

Pugnæ infelicis Germania damnat honorem,
  Atque odit palmas clara Vienna ſuas.
Mœſta diem ſignat lachrymis Europa nefaſtis:
  Optime Dux; tanti, te periiſſe, fuit.

Mater Hebræa fame vexata Filio veſcitur.

EPIGRAMMA LXI.

CUm Pueri jejuna parens diſcerperet artus;
  Tingeret invitas jamque cruore manus:
Nate, refert, miſeræ in gremium rediture parentis,
  In ſævæ credas Tigridis ire ſinus.
Voce Puer tremulâ quid tigres objicis? inquit;
  Nulla ſolet partus dilacerare tigris.

Ad Cynicum.

EPIGRAMMA LXII.

CUm te turba frequens Cynicum vocat, illa tendis;
  Et, tanquam Cyrum dixerit eſſe, tumes.
Cum Cynicum dicit, paſtum te lacte canino
  Prædicat; hoc etiam nomine Cyrus eris.

GUISIÆ DUX ex *Turonenſi Arce, Sericæ ſcalæ in artocreate incluſæ beneficio, evadit.*

EPIGRAMMA LXIII.

FIda manus duro, PRINCEPS, te carcere ſolvit,
  Aurum mentiti clarior arte Jovis.
Triticeam extendit maſſam, cui diluit omnes
  Integer excerpto lacte vitellus opes;
Irrorare quadram nec parcit arundine dulci,
  Quam ratis Occiduis Luſia vexit aquis.
Quid non audet amor? textos hic vellere Serum
  Condit, Captivo fercula grata, gradus.
Concamerat Cereale cavâ teſtudine Cruſtum;
  Ne prodat cæcos conſcia rima dolos;
A pedibus Puer hæc Lotharo munuſcula mittit,
  Supplicium Domini cui grave pondus erat.
Ille dapem dubiam, & fraudes miratus amicas,
  Serica dum dextrâ vincula ſolvit, ait:
Si me captivum duræ fecere catenæ,
  Nunc mea libertas naſcitur è laqueis.
Quamvis nec laqueos; geminas mihi ſufficit alas,
  Nexuit hæc gratâ qui mihi vincla manu.
Deſilit hæc fatus celſæ de culmine Turris;
  Et tutum tacitâ nocte capeſſit iter.
Dædalus hic tuus eſt ruptis, ò Gallia, vinclis;
  Tempore nec longo, Mars erit ille tuus.

Ad

Ad D. FRANCISCUM, *cum cœleſtis Citharædus dulciſſimo ſonitu ægrotantem reficeret.*

EPIGRAMMA LXIV.

ASTrorum Civis buxum dum pectine pulſat,
Cedit ab obſeſſo pectore victa lues.
Sæpius hos ego te morbos optare putarim;
Ut tanto poſſis Hoſpite ſæpe frui.

ALIUD

EPIGRAMMA LXV.

CEdere non miror morbum, Cœleſtis Jopas
Sidereâ tactas dum movet arte fides.
Ægrotum auditis miror ſed vivere chordis;
Deliciis poterat qui periiſſe ſuis.

ALIUD

EPIGRAMMA LXVI.

DIvinare licet morbi cauſamque, genuſque,
Qui tenet anguſto te, cruciatque thoro.
Cœ-

Cœleſtem morbum Medicus notat æthere lapſus:
  Hæc tua, nî fallor, febris amoris erat.
Hem, quid agis? cui te tradis, ſubicíſque medenti?
  Non minuit morbum; ſed fovet ille tuum.

De Hiſpanici Oratoris ſolemni Equitatu, quo Neapolitani Regni Tributum Pontifici Romano defertur.

EPIGRAMMA LXVII.

EN Princeps, gemino leges qui dividit Orbi,
  Subditur Imperio, Roma ſuperba, tuo.
Tibris agit feſtivus aquas, Colleſque reſultant,
  Dum clarat ſtupidum ſplendida pompa diem.
Qualis erit patriâ Regnator Iberus in aulâ;
  Si tantum obſequii pompa decoris habet?

Mulieres Carthaginienſes abſciſſos crines tradunt ad tendendos Militum arcus.

EPIGRAMMA LXVIII.

PUnica cum conjux armaret crinibus arcus,
  Mars galeâ fertur diſſolviſſe caput:
Quam terræ allidens; i, pondus inutile, dixit;
  Fœmina quam belli me docet eſſe moram.

Ne-

Nequidquam fronti præſtat tutamina ferrum;
Talia ſi demens invidet arma mihi.

Ad Hæbreos ad Montem Doliolum ſingulis Sabbathis confluentes, ubi vino ex adſitis cellis hauſto ſe onerant.

EPIGRAMMA LXIX.

FOnte ſalit multo dictus de Vimine Collis;
Multa Palatino vertice lympha fluit;
Perſtrepit Exquiliis ludicra tepentibus unda;
Et ſua ſunt hortis murmura, Jane, tuis;
Aſſurgit Romæ nullus ſine Najade collis;
Dolioli solùm ſaxa Lyæus habet.
Devitat montes alios Judæus apella;
Sola racemiferi ſaxa colitque Dei.
Vinoſo peragis qui Bacchanalia monte;
Tu mihi Paganus; non Solymæus eris.

Ad D. FRANCISCUM *Chriſti Domini vulneribus inſignitum.*

EPIGRAMMA LXX.

APpenninicolæ magni plantaſque, manuſque
Numinis impreſſo vulnere ſignat amor.
Spemque, metumque inter pendent mortalia corda;
Pignora tu manibus certa ſalutis habes.

Co-

Columbæ in obſidione Hieroſolymitanâ Saracenorum litteras alis inſutas in Urbem deferunt.

EPIGRAMMA LXXI.

DUm fuſos latè ad Solymas via nulla per hoſtes;
Curſoris munus miſſa Columba ſubit.
Scriptas illa notas defert per inania, pennis
Inſideat quantum neſcia Martis onus.
Ergo parum eſt, Aquilas torvo ſervire Gradivo?
Pars belli eſt, pudeat; Nuncia pacis Avis.

Ad DECIANUM *munera captantem.*

EPIGRAMMA LXXII.

SCitaris, tibi quid mittam, cum lauta recurret,
Quæ mihi natalis fulſit, amica dies.
Natali, DECIANE, meo tibi munera mittam,
Ad me miſiſti quæ, DECIANE, tuo.

De

De Aurâ, & Aulâ.

EPIGRAMMA LXXIII.

NAvita non Auræ fidat; non Aulicus Aulæ:
Vultus Aura ſuos mutat; & Aula ſuos.

Venatorio Cani Epitaphium.

EPIGRAMMA LXXIV.

HIc nemorum formido jacet: pavitare jacentem,
Et procul à tumulo vidimus ire feras.
Si miſer hoc ſocio ſylvas peragraſſet Adonis,
Non puerum Ætolus dilaceraſſet aper.
Hic morſu, Actæon, non te læſiſſet acerbo;
Spretaque præ Domino, torva Diana, fores.
Nunc demum viridi tumulatus ceſpite, luget
Non vitâ; Domino ſed procul eſſe ſuo.

A L I U D

EPIGRAMMA LXXV.

SIrius exul erat Cœlo; quòd in otia ſegnis
Sidereis nimium parceret ille feris.
Et malè quòd Stygios defendit ab Hercule poſtes;
Janitor ex Orco Cerberus exul erat.

A Jove pulſus abit Canis alter; & alter Averno
  A nigro umbrarum Principe pulſus abit.
Cuſtodes alios quærunt dum Numina; junctis
  Certatim votis hunc rapuere Canem.
Juppiter illum aſtris; Pluton ſed deſtinat umbris;
  Et torquet geminos rixa ſuperba Deos.
Ipſe aſtris mallet recipi, & ſervire Tonanti;
  Ante nigras Erebi quàm vigilare fores.
Tartareo ſed cæca favet fortuna Tyranno;
  Et prædam Pluton de Jove victor habet.
Sorte canis miſerâ doluit; Cœloque negato,
  Occidit, heu! gemini Numinis ante pedes.

Ad effigiem Infantis JESU *in Deiparæ ſinu ludentis.*

EPIGRAMMA LXXVI.

BLandæ ſuaviolum, PUER, Parentis,
Qui ludis niveis reclivis ulnis;
Et centum roſeo rapis labello
Matris oſcula, provocaſque centum;
Ore nectareo, venuſtuloque
Dulces, obſecro, quas refundis auras?
Succos galbaneos, amaracoſque,
Spicæque Aſſiriæ ferunt odores?
An guttas, memorant quibus Sabæos
Fletu divite lachrymare truncos?
An Coſtum, caſiamque, cinnamumque,
Indi ceſpitis exprimuntque rores?
An mites Zephiros, comatularum

Quæ ſuſpiria ventilant roſarum?
O matrem mihi ter, quater beatam,
Quid mellita flagrent labella, diſcit
Quæ per oſcula, judicatque mille!

JACOBUS DUX EBORACENSIS, *poſtea Britanniæ Rex, incenſâ Navi, ex quâ contra Ollandos pugnabat, in aliam proſilit Victor Certaminis.*

EPIGRAMMA LXXVII.

ÆNeæ haud impar fatis DUX Anglicus: ille
Si Patriæ; hic laceræ ſoſpes ab igne ratis:
Anglica te Superi ſervant ad Regna; parabat
Italiam Phrygio ſi Cytheræa DUCI.
Diſſimile hoc unum; navis tu victor in igne;
Ille fugit Patriæ victus ab igne ſuæ.
Debita ſed merces: Phrygium nam Regna manebant
Non ſua Ductorem; te tua Regna manent.

De Feris Zodiaci.

EPIGRAMMA LXXVIII.

ÆThera terrificant Colubri quid Sibila? Tauri
Cornua? Quid Cancer, Scorpius, Urſa, Leo?
Splendida figmento non Græcia luſit inani;
Cum Cælum Lybiam fecit, & aſtra feras:

Sci-

Digitized by Google

Scilicet immemores timeant ut Tartara gentes,
Vel Cœlum monſtris admonet omne ſuis.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXIX.

GRæcia tot monſtris deformia ſidera fecit;
Deformes fecit ſed magis illa Deos.

MAXIMILIANUS BAVARIÆ DUX,

Nuptiis cum Auſtriacâ Sponsâ vix celebratis, ad expugnandam Budam cum exercitu advolat.

EPIGRAMMA LXXX.

MIraris, thalamo Sponſum pugnare relicto?
Eſt, merito liceat quod ſtupuiſſe magis.
Prole novâ mediis nam cernitur auctus in armis,
Conjuge vix visâ qui modo Sponſus erat:
Procubuit validi quæ robore victa lacerti,
Clara Ducis ſoboles BUDA ſuperba fuit.

Ad Uliſſem, cujus Socii à Circe mutantur in Sues.

EPIGRAMMA LXXXI.

ERgo ne formidanda tibi poſt Hectora Circe eſt?
Illa tuum tardat, Dux Ithacenſis iter?
Fœmina Dulichias clades ulciſcitur: haſtam
Virga levis ſuperat, Pentheſilea, tuam:
Forte animos Danaum dum viderat eſſe ferarum,
Corpora de ſævis addidit illa feris.
O felix, ſi vos poſſet ſic Troja videre;
Sed non victores noſceret illa ſuos.
Hæc Trojæ vindicta fuit: ſi perdidit illam
Grajus Equus; Grajos nunc domuere Sues.

ALIUD

EPIGRAMMA LXXXII.

CUm Socii formas mutarint; poſcitis, ipſum
Cur non induerit forma ferina Ducem?
In Vulpem verti potuit fortaſſe; ſed ille
Vulpes jam longo tempore Ductor erat.

Ad Militem Meticuloſum.

EPIGRAMMA LXXXIII.

STrenua qui ſociis vertiſti terga relictis,
Cum repetes patrios ſoſpes ab hoſte lares;
Non puto tu figes victricia poſtibus arma;
Nempe relicta ſolo turpiter arma jacent:
Calceolis tibi parta ſalus: hos figere poſſes;
Conſumptos longâ ſed reor eſſe fugâ.

Jephte poſt devictos Ammonitas, mactatâ Filiâ, Votum, quod nuncupaverat, ſolvit.

EPIGRAMMA LXXXIV.

CLarum pugna Ducem; miſerū Victoria Patrem
Te facit; es felix enſe, miſerque tuo.
Sanguine ab hoſtili gladium ne conde madentem;
Æſtuat hoc ferrum nobiliore ſiti:
Innumeros bello poſtquam deviceris hoſtes,
Hoſtia, nata tibi nam ferienda venit.
Sed tu magnanimæ jugulum qui Virginis hauris;
Nec ponis tenero in corpore duritiem,
Sæve chalybs nimium; ſi tanto robore polles,
Mors, reor, haud aliâ falce ferire velit;
Cum Natâ Patrem exanimas; ſolviſque Tonanti
Pollicitis pluſquam voverat ille ſuis.

De Vinculis DIVI PETRI.

EPIGRAMMA LXXXV.

CLavigeri è manibus pondus ſervile metalli
Decidit; atque ſolo vincula ſtrata jacent:
Solvere cui lata eſt aliorum vincla poteſtas,
Nexibus haud ſtringi debuit illa manus.

A L I U D

EPIGRAMMA LXXXVI.

SUbdit adoratis collum pia turba catenis,
Feſta ſerenato cùm redit axe dies:
Non jaculis fœtæ Turres; non valla; tuentur
Hæc libertatem Vincula, ROMA, tuam.

DOMITIANUS IMPERATOR *Populo Romano, refertis auro arundinibus, cædi juſſo, eidem, è diſſectis baculis erumpente auro, tradit Congiarium.*

EPIGRAMMA LXXXVII.

ARidâ prægnanti jam fit pretioſa metallo,
Quæ vilis culmo Canna virente fuit:

Non

Non hanc pigra palus genuit; dum creſcit in auro,
Hanc reor Heſperidum progenuiſſe nemus:
Elyſio an fulvos Æneas littore Ramos
Tranſtulit ad Latias, germina clara, plagas?
Terrorem ſimulat Cæſar, dum prodigit aurum;
E dono diſcit fallere namque ſuo:
Hoc diſtant: ficto Cæſar nam vulnere prodeſt;
Aurum, dum ſimulat velle juvare, nocet.

ALIUD
Epigramma LXXXVIII.

AUrum nodoſo bene claudis verbere; multùm
Illa lues hominum tundere corda ſolet.
Semper corda hominũ;ſed nunc quoq;corpora tundit,
Et premit inſano terga Latina pede:
Non homines; ipſum baculo, ſed dignius aurum,
Hoc homines ſolùm nam ſtimulante nocent.
Sed tu, Roma, time baculos, & dona ferentes;
Non temere nugas Domitianus agit:
Nam qui Verberibus cædit tua terga jocoſis,
Aureus eſt, fateor, Roma; ſed eſt baculus.

Ad Taliarchum, cum Cœnam ſolo luxu adornaret.

Epigramma LXXXIX.

SÆpe recuſantem, demum cænare paratum
Lautitiis oneras me, Taliarche, meris.

Perſtringunt patefacta oculos armaria, quæque
Per certos creſcit ſplendida gaza gradus.
Cælato nitet argento pellucida pelvis,
Anſatus gemmis aſper aqualis adeſt.
Archaïco hinc, illinc ludunt anaglypta ſalino;
Et patinas auro bractea dives obit:
Sunt quæ perpetuus commendet pocula lævor;
Et ſunt quæ multus Mentor ad aſtra ferat.
Cuncta nitent; unctæ ſed nec nitet aura culinæ;
Tune putas oculos eſuriiſſe meos?
Ut videam me nempe vocas? depromere cœnam
Quælibet hanc nobis Aurificina poteſt.

NERO *quærit, nec invenit Interfectorem.*

EPIGRAMMA XC.

FUnera mendicus poſcit chlamydatus; Amici,
Dilacerate, precor, corda NERONIS, ait.
Non aurum petimus, ſed clades: muneris hujus,
Si memini, vobis non ego avarus eram:
Reddite vos ſaltem de tot mihi cladibus unam;
Veſtra mihi, Comites, ultio munus erit.
Ut cædar, poſco mendicus; & impero Cæſar;
Eſſe reor titulo dignus utroque mori.
Funera poſcebat, poſcenti funera deſunt;
Sed non poſſe mori funeris inſtar erat.
Quæris cur præter morem mors lenta moretur?
Abſumpſit falcem cladibus illa tuis.
Falce novâ nec te peteret; diſrumpere falcem
Pectore tam duro nam timet illa novam.

O Tempora: O Mores.

EPIGRAMMA XCI.

NUnc, ò tempora! nunc, boni ſodales,
O Mores! iterate ter, quaterque.
Natta Cauſidicus palam vocatur,
Qui cauſas adit, actitatque nullas:
Audit Cinnara non malus Poëta,
Qui verſus neque ſomniavit unquam:
Nec pudet Medicum rogare Tullum,
Ægros ad Styga qui relegat Omnes.
Nunc, ò tempora! nunc boni Sodales,
O Mores! iterate ter, quaterque.

HEROSTRATUS *Dianę Epheſinæ Templum incendit.*

EPIGRAMMA XCII.

GRæcia mentiris; non has HEROSTRATUS Aras,
Illius at ſimulans ora cremavit Amor.
Lugebat, Triviam ſua ſpernere tela, Cupido;
Concinnatque novos, quâ valet arte, dolos.
Occultuſque Viri ſpecie, ſua Templa tenentem
Vibrato torvam fulminat igne Deam:
Virgo dum flammas declinat territa; Templum
Heu nunquam inſontes corripuere faces.

Aliud

Aliud ad HEROSTRATUM.

EPIGRAMMA XCIII.

QUid nomen Templo petis immortale peruſto?
Quod cineri ſcribis, tune perenne putas?

Ad LINUM *herbæ Nicoſianæ, vulgò* Tabacco, *liberalius indulgentem.*

EPIGRAMMA XCIIII.

AMerico nares oneras, LINE, pulvere ſemper;
Promit odoratas arcula ſemper opes;
Seu matutinis madeat ſaturata Liguſtris;
Ritè vaporatam ſeu bibat illa cedrum:
Te juvat Hiſpano pulviſculus ambare dives;
Te juvat in ſecto ceſpite muſchus Arabs.
Non miror, Braſilâ naſum dum fronde ſaginas,
Quod ſatur immersùm creverit ille tibi;
Sed mirum eſt;cerebrum attenues cum pulvere tanto,
Te tamen emunctæ naris habere nihil.

ALE.

ALEXANDER MACEDO *ad Achillis*; JULIUS CÆSAR *ad Alexandri tumulum lachrymantur*.

AD ALEXANDRUM.

EPIGRAMMA XCIV.

ÆAciden gemis extinctum, fortiſſime Ductor;
An potius, vivat quòd nimis ille, gemis?
Numinis affectas ſi nomina, comprime luctus;
Namque hic mortalem te probat eſſe liquor.
Tu nihil Æacide diſpar; cunabula quæris?
Ille eſt progenies Tethyos; ipſe Jovis:
Prælia ſi numeras; ille ebrius Hectore victo;
Tu debellato clarius orbe tumes.
Gloria Pelide magni ſed maxima, fletu
Illuſtres Cineres quòd maduere tuo:
Hos etiam gemitus olim, volventibus annis,
Alter ALEXANDER qui tibi reddat, erit.

Cajus Caligula ex Jovis ſtatuâ caput amputari jubet, & ſui effigiem ſubſtitui.

EPIGRAMMA XCV.

ILluvie ſcelerum fœdus Pater ille Deorum
Rite jacet ſecto vertice truncus iners:

Lau-

Laudaris, Cæſar; Superûm quòd crimina plectens,
Romanum profers latius Imperium.
Sed nugas agitas, & rurſus inania captas,
Aſſuitur trunco dum tua forma Jovi.
Subſtituiſſe caput Statuæ ne crede Tonantis:
Non habet illa caput, dum gerit illa tuum

ALIUD

EPIGRAMMA XCVI.

TArpejum ſciſsâ temeratum fronte Tonantem
Viderat æthereâ verus ab arce Tonans;
Viderat, & probri authorem fumante ſagittâ
Ut peteret, Cœlo murmura rauca ciet.
Cæſare ſed viſo, quid fulmina perdimus? inquit;
Nam non iſte caput, quo feriatur, habet.

Ad Litteratorem illitteratum.

EPIGRAMMA XCVII.

LIbrorum titulos, Authorum nomina calles
Omnia, ceu digitos unguiculoſque tuos.
Tu Nomenclator, condus, promuſque fidelis
Quas condant tabulas ſcrinia docta doces;
Quæ ſummis habitent loculis cognoſcis, & imis;
Tu nova, tu Veterum nomine ſcripta vocas.
Mirum eſt, quem longus Titulorum clarat Elenchus;
Palladis extremâ in plebe tenere locum.

XER.

XERSES *in Athon Montem mare immittit.*

EPIGRAMMA XCVIII.

ÆTnam Tartareis irrupit Pluto quadrigis;
  Ut nigro ſociam quæreret inde thoro:
Audiit egregium Neptunus, & invidet auſum;
  Frater de fratris proſperitate dolet:
Inde ubi barbarico XERSEM properare paratu
  Senſit, ut invicti cerneret ora Ducis,
Ambitione pari fraterna exempla ſequutus,
  Threicii ducit per juga Montis aquas;
Mox ait: Ætna olim ſibi plauſerit Hoſpite Dite;
  Hoſpite Neptuno nunc ſibi plaudat Athos.

AD CAROLUM V. CÆSAREM, *cum in Cœnobio Sancti Juſti ex herbis floribuſque Solare Horologium concinnaret.*

EPIGRAMMA XCIX.

ARea quid celeres tibi myrtea digerit horas,
  Ludit & in parvo ceſpite Solis iter?
Parce dies numerare; ſuos confundere curſus
  Diſcent incerti, te numerante, dies.
Te Cultore, pedem ſiſtet levis hora fugacem;
  Et poſcet longas per tua ſepta moras.

Fal.

Fallor: non lentos frondentia tecta tenebunt;
Peccabunt nimiâ ſed brevitate dies.
Ire ſub Auguſtum nam quælibet hora Colonum
Certatim, curſu præcipitante, petet;
Pellentur celeres horis properantibus horæ:
Sæcula in Areolas ambitioſa ruent.
Rixoſo, decus Auſtriadum, jam parce labori:
Quid ſtruis in rapidum buxea clauſtra diem?
Impigra compoſito labentia tempora motu
Diſtinguant alii; perdomuiſſe tuum eſt.

ALIUD
EPIGRAMMA C.

HOras dum Myrtus diſcriminat æmula Solis,
Obſequitur dociles & tibi tonſa comas;
Jam mihi nec nemoris, dicit, Regina ſuperbi,
Peliaci æquetur Pinus alumna jugi;
Auſa nec in medias Cedrus ſe tollere nubes;
Quæ numerat ramis ſæcula plura ſuis.
Arbos prima forem; niſi, quæ te fronde coronat,
Præriperet laurus præmia tanta mihi.

B. STANISLAUS KOSTKA, *amore Divino exæſtuans, aquis imbuta linea ſudaria pectori admovet.*

EPIGRAMMA CI.

DUm magis PUER æſtuat, magiſque;
Crebreſcunt magis, & magis favillæ

Quæ

Quæ licentius uſtulant medullas;
Corda ſævius exedunt; & omnes
Compellunt Juvenem perire in horas.
Non flecti precibuſque, lachrymiſque
Poſſunt cordivoræ faces: Amoris
Novæ quin feriunt magis ſagittæ;
Et magis reſonans minatur arcus.
Fontis largifluos amica rores
Bis ter carbaſus hauſit; æſtuoſi
Sed ſudaria delibuta flammas
Augent pectoris, & refuſus ipſe
Latex algidulus flagrare diſcit:
Quid urges, PUER, irritum laborem?
Recede hinc, PUER, ocyus, recede:
Ingratos fuge quæritare fontes.
Latens, non ne vides, Amor doloſis
Ut ſtridentia tela tingit undis,
Et fontes acuit madore nervos?
Recede hinc, PUER, ocyus, recede:
Ingratos fuge quæritare fontes.

De Crocodili Spolio in Muſæo Collegii Romani.

EPIGRAMMA CII.

QUàm bene funiculis nexus de fornice pendet
  Hydrus Niliacæ perfidus hoſpes aquæ.
Sæpius humano paſtus nam ſanguine, turpem
  Rite luit laqueo pendulus ingluviem.
Et veros meritò riſus ciet ille; tot olim
  Cujus cæde virûm lachryma ficta fuit.

Ad

AD P. PHILIPPUM BONANNI SOC. JESU, *cum de marinis Cochleis libros eruditiſſimos ederet.*

EPIGRAMMA CIII.

MIlle coloratis ludit miracula teſtis
  Quæ rerum Genitrix ingenioſa, doces.
Pictas nempe domos, & tecta ſequacia monſtras;
  Qualia nec Cyrus, nec Cleopatra colit.
Exuvias vacuas ſed dum mirabere, Lector,
  Baccas, concharum germina, forte petes:
Has etiam tradent tibi docta volumina; quales
  Tradere nulla tibi concha Erythræa poteſt.

Lucanus, ſolutis venis, juſſu Neronis occiditur.

EPIGRAMMA CIV.

STirpis Julææ laudes, & reddita Muſis
  Otia cum caneret Tityrus inter oves;
Principis alloquio Vates dignatus amico,
  Cæſareo meruit diſcubuiſſe thoro.
Faſcibus adjectos celeri dum Marte Britannos.
  Arſacidaſque feros Daunia plectra canunt,
Te Mecænatis tollebat rhæda ſupini,
  Auguſtaſque capis tu quoque, Flacce, dapes.

Clau-

Claudius ut regnet, laudas dum Civica bella,
Et, Lucane, tibi perdita jura placent;
Tu quoque, diſſectis venis, optabile funus,
Præmia magnanimo digna Nerone, refers.
Matre magis te Cæſar amat, Sponsâque: perire
Namque tuo optaſſent funere Sponſa, Parens.

De Stellâ Reges Orientis ad CHRISTI DOMINI *cunas ducente.*

EPIGRAMMA CV.

PRævia ſtella micans Reges deducit Eoos
Ad Puerum, Solymæ qui male notus erat.
Sidus ubi radiat, mirum! nox victa receſſit;
Perfida gens noctem, ſol ubi fulget, habet.

De Marmoreâ Tabulâ Anaglyptici Operis in Arâ BEATI ALOYSII GONZAGÆ: *in quâ Puer Cæleſtis coronam auream* B. ALOYSIO *defert: ipſe verò complicatis ad pectus manibus, demiſſâ fronte, terram ſpectat.*

EPIGRAMMA CVI.

STirpis adoratæ ſpecimen, calcata jacebat
GONZAGÆ ad teneros ſtrata Corona pedes.
Aliger hanc vidit, furto rapuitque jocoſo,
Cum Puero aſſuetus ludere nempe pari.

Sideræ recoquitque iterum Fornacis in igne,
Atque opibus ditat fulgida ſerta novis.
Mox Pueri raptum plantis Inſigne ſuperbum
Feſtinat meritis impoſuiſſe comis.
Ille ſed ad pectus dum brachia nexa decenter
Flectit, & adverſo lumina blanda ſolo;
Attonitum prono mirari vertice credas,
Sublata è pedibus fulgida ſerta ſuis.
Tolle, Puer, Cœlo tua lumina: ſidera reddunt
En tibi; deſpectâ quod male quæris humo.

ALIUD

EPIGRAMMA CVII.

LUmina ALOYSIUS terræ demittit, ab axe
Cui defert nitidus ſplendida ſerta Puer.
Quàm pudibunda fuit diſcas frons illa; pudoris
Cernere quæ refugit præmia & ipſa ſui.

DE EADEM EFFIGIE, *quæ primum coloribus exprimenda erat in telâ: ſed poſtea, mutato conſilio, ex marmore anaglyptico facta eſt.*

AD B. ALOYSIUM.

EPIGRAMMA CVIII.

HInc Pictor telis; hinc duro marmore Sculptor
Certabant vultus aſſimilare tuos.
Præ-

Præripuit Sculptura locum; quæſtuſque ciebat
Poſthabita, afflicto pectore, mæſta Soror.
Parce ſupervacuis, ſolers Pictura, querelis;
Illa notet mendax non licet ora color:
Depinxit propriis ſatis ante coloribus illa
Candida Virgineo miſta Pudore Fides.

In Alchimicos.

EPIGRAMMA CIX.

SUnt, quibus in tenues abeunt patrimonia fumos,
Surgat ut arcanis aurea maſſa focis:
Auri ſed tanti triſtes manet una Nepotes
Sacra quidem; miſeris namque verenda, fames.

Ad Crumeniſecam.

EPIGRAMMA CX.

ORator ſacro dum pegmate devovet aurum;
Multa perit digitis ſecta crumena tuis.
Auxiliator ades dicenti ſtrenuus: aurum
Orator linguâ fulminat; ipſe manu.

Ad PONTILIANUM *librorum Compactorem.*

EPIGRAMMA CXI.

ANte meos nectas quàm tu de more Libellos,
  Paucula te monitum, PONTILIANE, velim.
Ter decies primùm contundat Malleus illos;
  Atque ferant nugæ verbera mille meæ.
Pulſavit validus quas Malleus, aſſue chartas;
  Et nova commeritis vulnera figat acus.
Imbuat adſtrictas generoſum gluten: aceto
  Fac vigeant ſaltem Carmina noſtra tuo.
Belgicus appoſito Vitulus tum veſtiat auro,
  Quos in Magnatum fas properare manus:
Sed qui, nam multi expectant, tradentur Amicis,
  Tegmina ſint illis ex ove ſarta ſatis.
Cum nitidè ornaris reliquos; ex omnibus unum
  Aſſeribus jubeo contege fagineis.
Perque ſinus varios, nimirum more vetuſto,
  Bractea de ferro dura frequenter eat.
Zoïlus hoc noſtri monumentum ſumat amoris;
  Et dona accipiat dentibus apta ſuis.

Ad

Ad Libellos Epigrammatum.

EPIGRAMMA CXII.

Votum ſolvite Virginis Puello;
Et, quò carceribus dicata primis
Juſſi vos properare, jam peracto
Illuc carmina convolate curſu.
Vos longus labor, & lucerna pernox;
Vos ſevera domi litura preſſit;
Externo medicata purpuriſſo
Non ut inficeret procax venuſtas;
Cultus ſimplicior ſed ut poliret,
Fuci neſcius exteriq́ue candor;
Vos admittere lacteis lacertis
Ut non candidus abneget Puellus.
Quòd ſi floridulo benignus ore,
Quòd ſi lucidulis favens ocellis,
Vobis annuerit; piumq́ue riſum,
Noſtro præmiolum ferat labori;
Tunc ego; Superi, valete, dicam;
Veſtras, Cœlicolæ, tenete ſedes;
Nam me floridulo benignus ore,
Nam me lucidulis favens ocellis,
Beat ſidereus ſatis Puellus.
Ergo compoſito modeſta vultu,
Sacris Carmina provoluta cunis,
Votum ſolvite Virginis Puello.

Digitized by Google

Digitized by Google

MISCELLANEORUM LIBER.

Apologus. Rapa, & Cepa.

Riphæa lento vinxerat ſegnes gelu
Jam bruma campos; & fluentes ilicum
Mordax capillos aura corrugaverat.
Saliente rivo quà ſtrepebat hortulus,
Siliquæ tenellis involuta valvulis,
Livens latebat altius cicercula:
Adverſa clauſis aſtra folliculis ferunt
Sapidæque lentes, Indicæque Seſamæ,
Vetitæque Samiâ lege pallentes fabæ;
Et piſa, menſis non moleſta Divitum:
Rugoſa amicis occulunt glebis caput
Bugloſſa; foliis palliata turgidis
Capitata condit braſſica albentes ſinus;
Imoque refugit beta ſubſidens ſolo.
Sed nuda mediâ quæ jacebat areâ,
Ventroſa nivei Rapa non patiens Jovis,
Diploide tectam tutius Batavicâ
Sic allocuta dicitur Cepam. tuæ

Sollicita fortis me ſubit pietas, ſoror:
Oppreſſa miſerùm deficis, centum gemens
Onuſta tunicis; improba, immitis, ferox
Natura quantam quantulæ impoſuit ſtruem?
Suffarcinata mole veſtiariâ,
Et corticoſis implicata culcitis,
Arcto meantem calle vix animam trahis.
Sed, quæ maligno ſidere inſontem gravat,
Aliquando moles ne fatiſcentem opprimat;
Agedum: lacernis de tot injectis tibi,
Unam, alteramve detrahe; inque humeros refer
Secura noſtros: ſarcinæ partem feram;
Tantumque tecum partiar libens onus.
Verſuta ſtolidis CEPA ſubriſit dolis:
Malaſque fraudes ſenſit; atque, audi piam,
Dixit, Sodalem: candidam, ſororiam
Amplector, oſculorque narrantis fidem:
Sed quod lacernas attinet plicatiles,
Quas poſcis, urit ſæva dum plantas hyems;
Suſpecta nobis paululum eſt oratio.
Si te ſalutis cura moviſſet meæ,
Illo involucra poſtulaſſes tempore,
Quo me, protervum ſidus, æſtivo Canis
Torrebat igne: tunc cucullos irritos,
Amicula, ſagula, cingula, Endromides tibi
Totas dediſſem ſponte: ſed noſtri immemor
Tunc æſtuoſum nuda fallebas diem:
Amica nunc te ſtudia; nunc pietas recens
Tenerum laceſſit corculum: haud facile eſt tibi
Decipere cepam: callidas cepas chlamys
Duplex fatetur ipſa; te nullæ ſatis
Fatuam ſalinæ condiant: in poſterum

Lar-

Larvata mitte monita; rancidulas preces:
Tibiq́ue noſtra ſi placent induſia;
Mihi ad Kalendas illa Sextiles pete.

Ad COSMUM III. *Magnum Ethruriæ Ducem, cum, Senis Terremotu laborantibus, Collegii Ptolomæi Juvenes Nobiles Florentiam accerſitos, ſummo Munificentiæ exemplo, perbonorificè exciperet.*

REgnator, felix cui paret Ethruria, Sena
Subſilit incerto dum tremefacta ſolo;
Palladios Juvenes, Italæ floremq́ue Juventæ
Ocyus ad ripas evocat, Arne, tuas.
Spondet ibi firmas Conſtantia Principis Ædes;
Quam trahit à Domino terra vel ipſa ſuo.
Ergo, dum lato crebreſcunt murmura plauſu;
Principis atque omnes ſplendida facta canunt;
Laurigeram frontem Laurentius extulit urna;
Gloria Mediceæ ſtirpis, & orbis amor;
Ferdinandiaden dictiſq́ue affatur amicis:
Floridus auritis ſubſtitit Arnus aquis.
Gratulor à ſerâ natum mihi ſtirpe Nepotem;
Fama, fatebor enim, quo mea victa cadet.
Omnibus ingenuas attollere viribus artes,
Primus amor nobis; gloria prima fuit.
Toto quæſitos huc nos deduximus orbe,
Quos coluit docto caſta Minerva ſinu.

Si

Siqua ſuperſtes erat Grajæ facundia linguæ;
  Et ſi quis Latio floruit ore potens,
Noſter erat: per me Muſis operata Juventus
  Delituit ſegni non inhonora ſitu:
Per me non penitus doctæ cecidiſtis Athenæ;
  Nec virtus proprias ſorduit inter opes.
Tu modo, qui longè ſuperans exempla Tuorum,
  Magnanimo claros pectore vincis avos;
Macte animis: totos virtuti impende labores:
  Pulchrius haud aliud Gloria ſignat iter.
Romanum fuerit gentes domuiſſe ſuperbas:
  Virtuti gremium pandere, Mediceum eſt.

De Scenico Preſtigiatore ligneis ſimulacris Hiſtrioniam exercente.

LAto Romula non Juventa Circo
Exercet jugulis, nefas, ſuorum
Athletas, pugileſque; vultuoſo
Per ſubſellia nec favet laniſtæ.
Non certamina Retiariorum
Laudat; deliciis alit cruentis
Sonti Flavia quos arena ludo.
Subit gratior, innocens voluptas,
Breves cernere, Faginoſque Pupos;
Pictis plaudere, pumiliſque Mimis,
Mirâ quos regit arte Machinator,
Poſt proſcenia qui latet; levemque
Ad nutum movet, & movet renutum.
Parvi per tabulata ludiones
Decurrunt; celeres agunt choræas;

Et

Et ſe tibiolis, minutuliſque,
Si res poſtulet, implicant lacertis;
Nam certamina buxeos Achilles,
Magnæ non ſemel efferantque rixæ:
Tunc ſe verberibus petunt viciſſim,
Adniſi pedibuſque, palmuliſque;
Victoreſque cadunt; caduntque victi;
Surgit aſpera tunc utrinque pugna:
Et, dum funere non cadant inulto,
Non pectuſcula conſecrare pulchræ
Ceſſant magnanimi, timentque morti.
Æſtu lignea dum tumultuoſo
Feruntur ſimulacra; dum lacernas
Proſcindunt, togulaſque, penulaſque;
Nec parcit laceris furor capillis;
Feſtivos referunt Theatra plauſus;
Effuſis reſonat Forum cachinnis.
Hæc ſpectacula, ſceniciique luſus;
Illos æquus ab intimo receſſu
Si quis Arbiter æſtimare tendat;
Poſſunt aptius erudire Romam,
Rauci jurgia docta quam Licæi;
Aut quæ Pythagoræ madent ſalivâ,
Multo aut Crantore tuſſiunt cathedræ.
Namque, ut funiculis latens Choragus
Davos, Hergaſilos regit puſillos;
Nos, humanaque cuncta ſic Tonantis
Docemur tacito ſubeſſe nutu.
Ille fila manu tenet, movetque:
Nos Idola puſilla, dum remotas
Pugnaci petimus fragore terras,
Mille & Cærula frangimus carinis,

Oc-

Occulti ſequimur manus Magiſtri;
Orbis qui meritas regens habenas,
Verſat nos tenui; movetque filo.
Suggeſtu documenta ſi jocoſo
Condunt talia, ſerioque ludunt
Curti, gaudia plebis, Hiſtriones;
Illis Cecropii peritiores
Silenos cave duxeris Tyranni. *

Apologus. DRACO, & LIMA.

CUm triduanâ guttur enectum fame
Traheret egenus conſilj, ac tremens DRACO;
Per confragoſos fortè ſaltus aſperam,
Crebroque LIMAM dente diſtinctam videt.
Longas Kalendas feriatis dentibus
Chalybem rigentem ſubigit; hedinum jecur
Credas putaſſe; cereumve turturem.
Ut dura labiis preſſerat primoribus
Fercula; quid iſtuc eſt rei? ò ſævam dapem!
O dentifragium, clamat, inſuaviſſimum!
Dum queritur; atrum & ſibilis complet nemus;
Excuſſa ab ore lima ſic orſa eſt loqui.
Si me jacentem, neminique noxiam
Cubare, quo ſum rapta, ſiviſſes loco,
Non tibi fuiſſem pœnitendum obſonium,
Atque fame gravius. noſſe tu poteras probe,
Metalla dentibus ipſa comminui meis.
Quid me laceſſis helluo nequiſſime?

Eſcam

* *Sileni Alcibiadis, qui extra rudes, intus mira condebant: Vide Adagia.*

Eſcam ſuperbis faucibus ferrum putas?
Damas inertes ſequere. Commotus Draco
Animos feroces, inquit, incaſſum geris:
Per alta nemora nobiles quæram feras;
Lacerata tollet tigris illuſtrem famem:
Ignava ſed cum roſerit primum tuos
Rubigo dentes; quod reor viliſſimum;
Miſeram manebit, auguror, ſerus dolor;
Denteſque ſæpius irrita optabis meos.

De Geminâ Campanâ; Curiæ Romanæ ad Montem Citatorium; & Collegii Romani.

TOlluntur geminæ ſpatio non diſpare Turres,
  Tinnula quæ duris vectibus æra tenent.
Hinc, illinc multis Ephiræ nam fœta metallis,
  Immani Chalybum pondere nola riget.
Celſum Romanâ caput hæc de Gymnade tollit;
  Romanæ Themidis deſpicit illa Forum.
Utraque ſuppoſitam molem, quæ dividit horas,
  Atque recurrenti cuſpide ſignat, habet.
Hinc,atque hinc, magnæ ſoboles velut Ænea Matris,
  Duplex ſuccreſcit nolula, mole minor:
Corpore nam vaſto micat altior illa; ſub alis
  Ceu ſobolem implumem Regia condit avis.
Gregoriana tumet multis antiquior annis;
  Sed præſtat gravior mole ſuperba Soror.
Quæ ſociam vincat vocis modulamine, certum
  Judicium diſpar non ſinit eſſe ſonus.

Pu-

Publica Trojugenæ curent ut commoda, fixis
  Hæc Pueros horis convocat; illa Viros.
Æris tinnitum quadrans horarius implet;
  Bis ferit in ſolidum malleus æra diem.
Lojolæa præit; ſed vix pulſator habenas
  Colligit; argutas cum ſubit illa vices.
Altera dum reſonat, ſilet altera; nempe viciſſim
  Officiis certant æra vel ipſa ſuis.
Perpetuo hæc liquidum ſed verberat aëra tractu;
  Et ſequitur facilem pulſa, repulſa manum;
Illa ſed abruptis ſcindit dum pulſibus auras,
  Reſpirat crebris ſæpius icta moris:
Craſſities obſtet ſolidi ſeu multa metalli;
  Seu Turris pulſu liberiore gemat.
Utraque dat ſtudiis ſua per diſpendia vitam,
  Roma quibus terris tradere jura poteſt.
Illam ſacra Themis libratis lancibus ornat;
  Hanc decorant artes, docta Minerva, tuæ.
Hanc ferulæ ſequitur ſonitus; ſed acerbius illic
  Vindicis Aſtreæ virga ſevera ſonat.

De Vetulâ à Zeuxide pictâ.

ADes, jocoſæ conſcius lyræ, pennis
Amice Scazon purior Columbinis;
Venuſtularum Conſitor voluptatum;
Frontiſque lenis temperator auſteræ.
Non tu inficetos ſæculi colis mores,
Offuciarum delibute pigmentis;
Viciniam nec uſque poſcis ornatum,

In-

Indum monile, teniaſque Belgarum,
Tagoque multo cycladem umbilicatam.
Non ſumptuoſâ incenditur tibi pectus
Maris rapinâ; nec plicas redundantes
Gemmante fibula colligit nitens morſu.
Sed laude privâ clarus, & ſatis dives
Domi ſcatente copiâ, nites cultu
Nuſquam coëmpto. te lubentiæ dulces,
Vernæque Charites; te chorus Venuſtatum
Multis refuſæ perpluunt favis Hyblæ.
Ergo canoris ſeu jocos ciens nugis,
Horas inertes fallis otioſorum;
Meridiatus ad ſacri caput fontis,
Seu ſtertis altùm; pone blandulos ludos
Pauliſper, incipe hic novum melos: puri
Non ſemper amnes; non coma viridis ſemper
Cantanda pyramidalium Cupreſſorum;
Criſpæque pinus, & nemus capillatum;
Argenteorum aut hoſpites fluentorum:
Non decora ſemper graminumque, florumque;
Dryadumque choreæ, aut muſici ſonor fontis;
Gemuntque Threſſis qui Sororibus trunci;
Auræque ſaturæ dulcium querelarum.
Ameniore concitatus afflatu
Non indiſerto pone nunc anum verſu,
Vitam in Tabellâ cui bonus dedit Zeuſis;
Mortem à Tabellâ quâ bonus tulit Zeuſis.
Inauſpicatæ triſte frontis oſtentum
Non dira Memphis vidit; aut Jubæ tellus,
Lactans arenis Dipſades Libiſſinis.
Hac fronte Lunam Colchicis trahit rhombis
Locuſta Cœlo; Theſſaliſque, Marſiſque

Po-

Potens ſuſurris, noxium venenatis
Maritat herbis murmur, & nigros Manes
Formidoloſis elicit ſepulchretis.
Non croceus illi flavet, aut micans auro;
Nec rore crinis albicat pruinoſo;
Non fuſcus ebenum vincit; aut refert rufus
Roſeta flammis uſtulata nativis;
Sed nec vibratus chalybe; nec fluens ullus;
Nec tenuis errat fronte; nec ſaginatus.
Caput facetum quas gerat comas, quæris?
Quas levigatis cernis eſſe piſtillis;
Quas Populorum ſuccinæ ferunt guttæ;
Gangeticarum filiæve concharum.
Decuſſit omnem ſylvulam capillorum
Inviſa tonſtrix illa, forficem occultum
Agens ſenectus; ſævus ille graſſator
Apeliotes, qui nemuſculum flavum
Ineleganti pectinavit attritu.
Sed, quod tibique, poſteriſque venturis
Excire poſſit quidquid eſt cachinnorum;
Glabella, depilata non ſatis ducit,
Dediſſe crines præliantibus ventis;
Edentula, ipſas eſt recalva gingivas.
Dentatiorem cuſpidem gerit telum,
Neptune, ſubigis quo ſalum procelloſum;
Et ruſticorum quo labor lacertorum
Iners refoſſis paſtinat ſolum glebis.
Nulli molares; nullus adſtat inciſor;
Nullique genuini; at, ſuperſtitem clades
Quem fecit, unus, omnium vices ſupplet:
Namque ille grandiuſculus, ferox, audax
Ab ore palmos exerit procul ſeptem

Api-

Apicem retortum : ſed picem Tarentinam
Fuliginoſus æquat; ut putes, fratrum
Lugere caſus; atque Syrmate atrato
Celebrare Turbæ juſta Contubernali.
Sed criniumque, dentiumque jacturam
Sarcire poſſunt ſtrenuè catervatim
Rugæ fluentes: ſinciputque, collumque,
Humeros, lacertos, & genas cavernoſas
Striata ſulcis horret: ut magis turpes
Sint aliæ anus; hac avarior nulla eſt;
Loculos ubique habet: trecenti Equiſones,
Totidemque Strigiles inde non tamen vellant
Contaminati furfuris luem tetram,
Strumamque, ſcabiemque,& Acheronticum cœnum.
Mentum repandum, Martiale, falcatum,
Lituoque flexuoſius Quirinali
Imos trementem traheret ad pedes frontem,
Si non labantem tuberoſa fulciret
Agnata corbis gutturi; putes ferre
Quam facilè modios quatuor lupinorum;
Oleive totidem continere metretas.
Sed gutturoſi congium præit follis
Immane pondus manticæ, quod in tergo eſt.
Illam æſtimare non decempedis ullis
Metator aliquis Machinarius poſſit:
Nam ſternuentis perticæ ſpecus fœdum,
Bifidaſque nares, & trabale portentum,
Nec ipſe menſor æquoriſque, terræque
Decempedator aſſequatur Architas:
Fruticante ſetâ ſeu nemus duplex apros
Alit inquilinos; ſeu loquaculas ranas
Lacuna biforis narium beat limo

Stagnante ſemper, glareâque muccosâ.
Ungues honeſtâ pactione conducti
Apuliæ meſſoribus decem falces;
Agrove poſſunt commodare Piceno:
Adunca præfert manibus arma Saturni;
Ipsâ ſuperbit nam vetuſtior Phlægrâ.
Aures ſuperbæ; repperit Midæ tonſor
Quales, capillum deglabrante volſellâ:
Sed longiores nequis æſtimans juſto,
Natam Minervâ ſuſpicetur iratâ;
Olli gemellos Noctuis ſuis Pallas
Oculos habere præbuit; dies, noctes,
Uliginoſo ſed quòd imbre lippirent,
Concinna non hoc ſcilicet dedit Pallas.
Decembre multo torridam; & gelu pigro
Vetulam trementem diſcolor tegit veſtis
Goſſipina, vario ſarcinata centone;
Phrygiana, Bætica, Attalica, Damaſcena,
Babylonica, Tyria, Maura, Coa, Sarrana:
Ahena novit omnia, & lacus omnes;
Omnis bibacem temperavit Infector.
Aſſuta pannis fuerit at licet centum,
Totidem pateſcit oſtiis feneſtrata:
Spectanda luxu nec vacat peregrino;
Fluidis ſalivarum undulata Mæandris;
Conchyliata pulte juſculi externi;
Lutique lectis fimbriata paſtillis.
Jocoſe Scazon, quid rei, quid hoc monſtri eſt?
Pannoſa, glabra, ſpongioſa, longevæ
Cornicis annos, alitemque Titanis
Egreſſa; pumice ſiccior lacunoſo;
Obſtipa, agrorum Terminalis ut cippus;

Ri-

Riſus cieret illa non tibi ſolùm,
Natura tribuit cui tenerrimum ſplenem;
Elegos ſed ipſos; nubilus dolor frontem
Quibus arctat, æger & inficit genas luctus,
Vultus juberet explicare contractos.
Quin ſævus ille tetricæ parens ſcenæ,
Grandiloquus ille, qui dolos Novercarum
Novit cruentos, Tantali & genus dirum,
Sonteſque Thæbas, Atrei & truces menſas,
Ferox Jambus ille, aniculæ ſpectrum
Si turpe videat; immemor Micenarum,
Hecubæque triſtis, Tereïque, Progneſque;
Gravem cothurni calceum levi ſocco
Permutet ultrò; Bergomi atque agens ſcurram,
Aut Morionem ſaltitans Acerranum,
Valère jubeat Ædipum Sophoclæum.

Apologus: SICILIA, & NEPTUNUS.

CUm fortè curru vectus undarum Pater
Scyllæa rapidis ſaxa luſtraret rotis:
Regina Siculi Virgo dominatrix freti;
Tridentis Hæres, ſiſte præcipites equos,
Clamabat, ægræ ſupplices audi preces,
Miſeræque voces ultimas Sicaniæ.
Felix abunde fortè vivebam meâ,
Cum penitus olim ſtringeret nexam ſibi
Tellus agrorum dives, Heroüm parens;
Natura celſis quam coronat Alpibus,
Geminique foveâ cingit hinc, illinc maris,

Littus beatum, Patre regnatum tuo.
Tu nulla veritus jura, cautes aſperas,
Vetitaſque trifidâ cuſpide ingreſſus vias,
Regionis almæ fædus antiquum, gravi
Dirimis ruinâ; meque luctantem diu,
Brachiaque ter, quaterque tendentem irrita,
Littoris amici ſævus abrumpis ſinu.
Invita; Superi, vos ego teſtes voco,
Et te relictam, Dardani tellus; tuis
Divellor ulnis: præda tunc rapacibus
Relinquor undis: æſtuat, mugit ferox
Hinc, inde pontus; ſiqua terrarum, ſalo
Subeunte, ſuperant hactenus veſtigia,
Scopuli minaces obſident; cautas parum
Ubi Scylla frendens canibus exercet rates.
Te per ego robur fuſcinæ tricuſpidis
Adjuro ſupplex; redde complexus mihi
Felicis oræ; necte Rhæginum, Pater,
Latus Peloro: quo jubente diſſita
Ceſſere, coëant vaſta nunc iterum juga;
Quę nos removit, illa reſtituat manus.
Si vota miſeræ deſpicis; ſaltem vadis
Totam refuſis merge; disjunctam juvat
Perire: quamvis, Italis exul plagis,
Jam perii. amaros non tulit quæſtus diu
Rector profundi: mitte ſingultus graves,
Luctuſque, Virgo, dixit. Heſperiæ, pudor!
Cum tu potenti mancipata degeres,
Superba, nec te pœnitet, faſtidia
Heræ ferebas faſtuoſæ; ſordido
Præſtare juſſa auctarium calcaneo
Ancilla vilis: Nomen obſcurum tibi;

Splen-

Splendorque nullus; nulla majeſtas erat:
Sed te; quod exprobare non ceſſas mihi,
Tridente poſtquam victor aſſerui meo;
Regnare primùm diſcis; Æternum decus,
Illuſtre nomen, principem locum tenes:
Hæc odia tecum; hic ille Neptuni fuit
Violare rerum jura non veritus furor.
Ne querere Italiam commodo amiſſam tuo:
Novumque ferre diſce fortunæ jubar.
Præſtat modeſtis imperare finibus;
Celebritati latioris Imperj
Quam, nobile licet, addere corollarium.

De PLINIO *in Veſuvio Monte miſere abſorpto.*

PArthenope, nitidi ſedes placidiſſima Veris;
Alma parens glebæ divitis, alma Virûm,
Ne querere, ignivomo nimium vicina Veſevo,
Quòd multum eliſis æſtuet ille jugis.
Tam prope nam reſonis fremerent niſi Tartara flãmis,
Hoſpita te Cœlum credere turba queat.
Ecce tuos ſcandit, Floræ ſpectacula, montes
PLINIUS, in pœnas impiger ipſe ſuas.
Vulcanum ſervare fidem ſtupet ille Lyæo;
Et prædatrices degenerare faces.
Pampineus pœnâ collis laſcivit in ipsâ:
Plaudit, Bacche Pater, dum furit, ille tibi.
Occultæ Senior veſtigat ſemina flammæ;
Et mortem infauſtâ provocat arte ſuam.

Nam dubio, fallente gradu, deceptus hiatu,
  Flammarum cæco turbine merſus obit.
I nunc; & totas Veſeve, effunde procellas;
  Non aliâ tantum clade nocere potes.
Elyſiis jamque ille parat ſuccedere Campis,
  Miſceri & doctis nobilis umbra choris:
Verùm ubi Parthenopes lætos circumſpicit agros,
  Heſit, & immoto ſubſtitit ille gradu:
Mox ait: Elyſios nequidquam quærimus hortos;
  Elyſium præſtent hæc mihi rura nemus.
Hæc fatur: tunc monte ſuper levis umbra vagatur;
  Errat odoriferis umbra decora plagis.
Heſperios inter fortunatiſſime montes,
  Invidioſa novæ munera ſortis habes:
Namque extra Senis incauti complecteris Umbram;
  Et reliquum tanti Funeris intus habes.

A Fure præreptum dolet Infanti DEO *paratum munuſculum.*

VIrgatâ calathus nitens geniſtâ,
Quem ſolers mihi texuit Menalcas,
Paſtorum decus, optimus Menalcas,
Servabat pyra, caricaſque dulces;
Menſæ quidquid & afferunt ſecundæ;
Strenam Bethlemio novam PUELLO,
Quem nudum tenues tegunt Ariſtæ;
Quem matris teneri fovent amores:
Votivam tibi ſtrenulam, PUELLE,
Cui brumâ teretes tremunt lacerti;

Orbis

Orbis pondere nec tremunt lacerti;
Cui dulces lacrymis tepent ocelli;
Binis ſolibus & nitent ocelli.
Lento ciſtula tortuoſa junco
Condebat ſapidas placentularum
Scriblitas, globulos, leveſque ſpiras;
Et piſtacia ſaccharo Sicano
Penulata; favoſque; pallidæque
Liquatos violæ, roſæque ſuccos,
Quos induſtrius alveis trecentis
Denſat melle Ligur tenaciori:
Non deerant melimela; parricidæ
Nec quas languidus è jugis Idumes
Proſpectat caryotides Viator;
Et paſſi æſtiferum diem racemi;
Et cotonea ſaccharata, thecis
Algens quæ tegit Aſculum rotundis.
Et muſtacea, collibus beatis
Minax dulcia quæ, Veſeve, mittis;
Indo quæ piperata cinnamomo,
Doctas nobilium gulas Quiritum
Tergent, & Latios domant Decembres.
Pomorum genus omne, quæ ſuperbos
Phæäcum, Heſperiæque, Mediæque
Gravant pondere purpurante ramos;
Et, fruſtra Oceano vetante, terras
Quæ pluſquam Herculeus labor Latinas
Orâ vexit ab uſque Luſitanâ.
Condi hæc vimineo reor quaſillo
Dum Munuſcula; proh dolor! miſellus
Inveni omnia plena aranearum.
Sed bellaria quiſquis abſtuliſti,

O ſævam nimis, improbamque dextram!
Diris non ego te petam malignis;
Hanc mandare licebit ultionem
Blando, cui Xenium rapis, PUELLO:
Crudelem nimis, improbamque dextram
Indemnem, puto, non feret PUELLUS.

Apologus. MARMOR, & LAPIDES.

IMmane pondus marmoris vaſti, rudis,
Plauſtrum ferebat gravibus æriſonum rotis,
Strepente latè ſcilicet viciniâ.
Cui ſaxa longo nota contubernio,
Solo relicta quæ jacebant turpiter;
Quò, ſtulte, dicunt, tendis; aut quò, transfuga,
Oblite raperis patrii fidem jugi?
Inominatam, ſæve deſertor, fugam
Quò tandem adornas? Siſte paulisper gradum.
Hic flore gemmans herbidum ridet ſolum;
Et rore læta germinant novalia:
Hic tortuoſo latice laſcivit procax,
Ripæque trepidus rivus alludit ſuæ.
Hic hoſpitalis eſculus; nutricium
Hic ſidera æſtuoſa defendit nemus,
Imbreſque fædos prohibet hiberni Jovis.
Sed, quò ſiniſtrâ tu recedis alite,
Diverſa fata, flebilem ſortem feres.
Cæco feroces impetu Artificum manus
Subigent protervum; ferreiſque malleis
Tundent ſuperbum; durior durum truci

Do-

Domabit hoſtis verbere: agnoſces ſtatim
Quid æra diſtent cautibus: minax chalybs
Longâ fruetur clade: jam poſcunt tuas
Scalpella venas: vulnerata corruent,
Tegentque membra cæſa fruſtatim ſolum.
Tunc vero patriæ rupis hoſpitium vetus,
Veteremque ſortem corde mutato gemes.
Cum plura fari tenderent; marmor gradum
Cohibens parumper, dura me durum, refert;
Metalla vincent; impolita nobilis
At vero poſtquam membra comminuet labor;
E clade nomen clarius ſurget mihi;
Rudiſque avito Monte quod fueram ſilex;
Imago dicar: ſeu Cyclopæo Faber
Referre torvum juſſerit telo Jovem;
Seu quem Noverca devovebat impotens,
Cum traheret Erebo victor anguineum Canem.
Cum jurgioſo vulgus attonitum Foro
Me fronte celsâ viderit minarier;
Sollicita cum me turba jam Deum colet,
Venerata noſtrum ſupplici Numen prece,
Largas Sabeæ Meſſis & fundens opes;
Tunc Malleorum proderit multùm mihi
Ictus ſubiſſe: tunc dies inglorios
Egiſſe ſerus nempe vos tanget dolor.
Segni negarunt Cœlites ſocordiæ,
Certam labori quam pararunt, gloriam.

Apologus. BUBULCUS, & JUPPITER.

BOves agebat Paſtor armentarius
Ad nota lentos ſtabula, cum feſſum diem
Purpurea vitreo conderet Tethys ſinu.
Sed rite dum recenſet inductum pecus
Septis avitis; cornibuſque ſingulos
Luſtrat; recentem ruſticis tectis procul
Abeſſe vitulum ſenſit: ergo amens metu
Herboſa relegit paſcua, & longos ciet
Per tonſa fletus gramina; huc, illuc gradus
Molitur æger: anxius valles, jugum,
Dumeta, fontes, arbores interrogat:
Nullas abacti pecoris at reddunt notas
Dumeta, fontes, arbores, valles, Jugum.
Ad aſtra verſus (aſtra ſurgebant polo
Jam multa) rerum Juppiter, dixit, parens,
Vituli mihi ſi reddis aſpectum mei,
Lactentis hædi victimam lætam feres.
Vix triſte votum nuncupavit inſcius;
Adeſt minaci fronte cum torvus Leo,
Semeſa vituli fruſta, & effuſum, nefas,
Lambens cruorem: belluæ vultus truces
Paſtor tremiſcens, voce compellat Jovem
Tremente rurſus: Sortis haud gnarus meæ,
Nocitura petii, fateor; aſt hædum prius
Si tibi ſpopondi; nunc Leonis efferi,
Pater, voraces fugere ſi fauces licet,
Habeto taurum. grande ſic auctarium

Sol-

Solvit Bubulcus; & vicem doluit ſuam,
Qui fatuus eſſe neſciit miſer ſemel.

In Funere PATRIS ANTONII VIERÆ *Concionatoris longè clariſſimi, qui annos nonaginta natus in Braſiliâ diem obiit.*

NUllis ergo ſilet ſilendus annis
Flos ille eloquii, diſertus ille
Neſtor Luſiadum, Pilj ſenectam
Æqui finibus æmulatus ævi: *
(Vano Græcia nam faceſſat auſu,
Quæ triſeclisſenem vocat, canitque.)
Favos Cecropios, Hymettiaſque
Opes ſi ſapit, Atticumque nectar
Parens Antilochi; VIERA ſacro
Tanto dulcior ore mella fundit;
Actæum ſuperant thymum, remotis
Quantum quæ procul advehuntur Indis
Cannæ Saccharides; referciuntque,
A magno poſitos Ulyſſe muros.
Sed non dulciſonos modos VIERA
Solùm Neſtoris aſſequutus, addit
Ignitas rapidi faces Periclis;
Saleſque, & Veneres Iſocrateas;

Grajæ

* *Neſtorem nonaginta annos vixiſſe, ejuſque ternas ætates triginta annorum ſpatio ter evoluto eſſe confectas, Author eſt Lactantius.*

Grajæ quidquid & tuliſtis unquam,
Aut adhuc Latiæ ferunt Athenæ.
Quòd ſi flexanimus Senex Atriden,
Et prolem Thetidis trucem pudendis
Rixis compulit abſtinere; luctum
Nec producere Dardanis Puellis:
Hic fidens animis, potenſque fandi,
Reges * Heſperios propinquiore
Nexos fœdere non levis Scamandri
Arctis finibus explicare faſces;
Nullo margine ſed procul refuſo
Concordes docet imperare mundo.
Et, ſi Neſtoreis Minerva præſens
Dictis annuit; huic amica Pallas
Longè clarior adfuit; Tonantis
Pallas Filia celſa grandioris,
Guſtavi * Soboles; frequente Româ,
Multa & Romulidum Patrum corona,
VIERÆ meritos ciere plauſus
Vultu prodiga ſæpe liberali;
Dextram & tendere nobilem, relicto
Regni pondere ponderoſiorem.
Demum ſi titulos Pylo ſuperbos
Neſtor contulit, inclytumque nomen,
Surdâ quod prius Oppidum latebat,
Nullis laudibus, & favente Famâ;
Non ſecus Braſilis VIERA clarum
Nomen conciliat, decuſque terris:
Quæ nunc exuvias beata tellus,

Et

* *De utriuſque Indiis eidem Principi ſubjiciendis diſſeruit: Hiſpaniæ, & Luſitaniæ Regibus nova cognatione conjunctis.*

* CHRISTINA *Suecorum Regina* P. VIERÆ *ſtudioſiſſima.*

Et magnos cineres fovens, tegenſque,
Attollit caput; Et Peruviorum
Gazis non, reor, invidet ſuperbis.

Apologus. Horologium Solare, & Horologium Machinarium.

HInc levigato marmor æquatum ſinu,
Tuæque Mimus, menſor aſtrorum, viæ
Umbra notabat indice errantem diem:
Vocalis illinc aderat, & pulſu frequens
Moles citatam docilis horarum fugam
Monere: ſævis quam ferox conviciis
Sic increpabat Solis interpres lapis.
Longâ Britannus te licet curâ Faber
Limarit; annos pervigilque perpetes,
Axemque, trochleamque, denticulos, rotas,
Mirâque libram, cyclicamque lingulam
Æquarit arte; claudicas tamen brevi
Vitioſa curſu; prodis & fluxam fidem.
Immodica labi, contumax frænos pati,
Diem rotatu ſæpe præproperum rapis:
Ignava lento ſæpe dum torpes gradu,
Horas rebelli ſiſtis invitas morâ.
Infida, fallax, fædifraga, centum dolos
Verſare docta flexuoſis orbibus,
Redire ſtultas nempe ad Artificis manus
Cogeris in annum ſepties: diſpendio
Certoque vendis vafra tinnitum brevem:
Servire pompæ ſcilicet ſolûm juvat

Mi-

Micante Zonâ pendulam: crepundia,
Bullaſque turbæ ſufficis comatulæ.
Phæniſſa non me tænia, emptitium decus,
Aurumque tenui temperatum bracteâ;
Sed uſque certus, integer, recti tenax
Commendat uſus: ille me coarguet,
Falſumque dicet nempe, qui falſum poteſt
Dixiſſe Solem. Jurgia haud ultra tulit
Ærata moles; dentibus totis fremens,
Stridente tales reddidit nolâ ſonos.
Tu certus index, fateor, agnatum doces,
Signaſque Solem; gemmeo dum luteos
E Gange crines tollit, & curru polos
Æquat citato: feſſus Heſperio latus
Sed amne poſtquam lavit, & ſubit nigris
Nox atra bigis, rore mortales rigans
Oblivioſo; nulla tunc fides tibi:
Tunc certus ille monitor, & recti tenax,
Gnavuſque ceſſas: ferias longas agis;
Et juſta ſoli ſolvis atratus tuo.
Sed me laboris improbi expertem videt
Nec Phæbus unquam; tacita nec Phæbi Soror.
Glomerata rapior uſque: naturâ loquor
Tacente ſola; nulla properanti quies.
Loquaciorem ipſa faciunt ſilentia.
Ergo ſuperbas pone nequidquam minas,
Mutilaſque laudes: dona diviſit Deus
Nam noſtra ſapiens: quoque egemus mutuò,
Præſidium in alio eſt: tu fidem certam tenes;
Ego longiora ſpatia; nocturnas vices.

Ad

Ad Eminentiſſimum Principem

CAROLUM CARDINALEM BARBERINUM; *exquiſitâ librorum Copiâ, Barberinis formis impreſſâ, Authorem magnificè munerantem.*

O Lux Romulidum, decuſque Patrum;
Cujus Pieriis ſacrare chartis
Conatus titulos, remotioris
Quotquot mentis in intimos receſſus,
Et ſacraria Pectoris repoſti
Præſtans contulit, abdiditque virtus;
Hæſi ter, quater, affluente circum
Novarum ſegete hinc, & inde laudum.
Qualis molliculos Puella flores
Prato vellere dum flagrat virenti,
Nunc illos ſtudioſa, nunc & illos
Incerto probat, eligitque voto;
Compos nullius interim: pererrat
Flores ſedula cura dum per omnes,
Curas copia præpedit, manuſque;
Nec legit teneros Puella flores.
Te Cœlo ſuper aureis quadrigis
Attollit Pietas; amorque recti;
Et blandi Gravitas Comes pudoris.
Tu quidquid Latiis, Achaïciſque
Ætas inſeruit vetuſta chartis,

Do-

Docto digeris aſſequutus ore.
Nam quòd Palladias benignus artes
Expanſo foveas ſinu, juveſque;
Hoc tu nomine nos ſcias ademptum
URBANUM viduis negare Terris.
Nec me præteriit benignitatis
Rivus aureus ille; BARBERINIS
Formis edita, ſplendidoque cultu,
Bonarum monumenta litterarum
Quem diſtendere latius minutos
Conclavis forulos monent, jubentque.
Quas tibi meritas vices rependant,
Noſtræ, CAROLE, non habent Camenæ:
Quod ſolùm tenues habent Camenæ;
Quot volumina docta tu dediſti;
Incultos, reor, invenuſtuloſque,
Tornatos Criticum parumque ad unguem,
Tot tibi Hendecaſyllabos remitto.

De Myrmecidis Statuarii Quadrigâ, quam extentis alis muſca cooperiebat.

QUadrigam ſpecularibus rotatis
Ægre quam videas; ſemelque viſâ,
Hoſpes, desjeris ſtupere nunquam;
Inſani patiens Faber laboris,
Ex Indo ſecuit toreuma dente.
Hac craſſum mage Mentoris lacernas
Ramentum tegit; Artifex Caryſti

Pi-

Picta frigora cum ſeveriori
Hinc, atque hinc parat expolire cœlo.
Sentire hæc culicem poteſt volantem;
Quin & papilionis acta pennis,
Ad Lunæ juga fabuloſa poſſet
Audaci Comes ire Luciano.
Rubeſcit folio tenaciori
Roſarum coma odora blandularum,
Veris delicium elegantioris.
Agellum magis occupat recentis
Flos nardi, violæque, amaracuſque,
Aut quæ picta per arva mollicello
Creſcunt tenuia lilieta filo.
Majores maculæ crepuſculorum,
Cum ſerum jubar, Occidente Sole,
Longas montibus explicat tenebras.
Offenſæ magis intumeſcit undæ
Bulla; purpureos tegens Tyrannos,
Bombix viſcera latius reſolvit.
Sed ſi parva; tamen venuſta, & omnes
Tantillo in folio refert lepores,
Omni candidior nive eſt, & omni
Cycno, marmore, lilio, liguſtro;
Atque ipsâ quoque purior columbâ,
Cum lactentibus hinc, & inde pennis
Haurit lucidulos aprica Soles;
Aut ripâ viridante cum nitentes
Mundi gurgitis arbitratur undas.
Quam bellè radios leves rotarum,
Et axis grave pondus, apſidemque, &
Temonem tulit artifex trabalem!
En curru ſuper inſidens Magiſter

Longis quadrupedum ferociorum
Ora fervida temperat lupatis:
Et torto male fulgurans flagello,
Aſſurgit, fremit, ardet, in tremenda
Pronus verbera pendet: at jugales
Amico juga delicata collo,
Et legem rigidi ferunt capiſtri.
Celſa argenteus humor ora lambit,
Et per colla fluens eburna, molles
Cervices juba dividit, decorâ
Per latos humeros & errat umbrâ.
Excudant alii Corinthiorum
Cœlo mollia ſigna doctiori;
Jugo Mulciber & gemente totis
Laſſetur Liparæus in caminis;
Inſano ut paret Eſſedum Gradivo;
Sive belligeræ ægidem Minervæ;
Malarumq́ue venena viperarum,
Et ſquamas liquido exprimat metallo, &
Tortis Gorgona crinibus revinctam:
Vulcanum, Steropemq́ue, Mentoremq́ue
Puſillâ Faber hic præit quadrigâ.

Apologus. HIRUNDO, & AVES.

CUm prima lini ſemina inverſo ſolo
Veteres Coloni traderent; præſagiens
Clades futuras, triſtis ingemiſcere
Viſa eſt hirundo; & flebiles voces ciens,
Sic alloquuta dicitur pictas aves.

Agi-

Agite, Sodales; turba confertim, ocyus,
Huc omnis advolate: ſementem impigris
Eruite roſtris noxiam: decerpite
Inviſa properè grana; quæ vobis gravem
Olim ruinam, Dii quod avertant, ferent.
Illam monentem ſana deſpexit levi
Caterva faſtu ſtulta: nam, minutulum
Ecquid nocere ſemen, ajebant, queat?
Simul & vetuſta tecta ſylvarum, domos
Notaſque Dryadum remigrant; cantu dies
Falluntque longos. interim lini recens
Auſtri tepentis flamine herbeſcit ſeges.
Sapiens hirundo rurſus huc, illuc vocat
Temere vagantes: denſa depaſcat cohors
Lactentis herbæ primulas frondes, monet;
Certam pigellis nempè perniciem fore,
Inulta ſi grandeſcat in meſſem lues.
Sed ſurdo, ut ajunt, fabulam: ut ſupra, modis
Monitrix hirundo, vultibuſque incommodis
Irriſa paſſim. ſimplicem vocant, rudem,
Meticuloſam; gentis ut probrum ſuæ,
Inauſpicatum atque fugitant piaculum.
Tunc illa ſociis nunciat longum vale;
Saltuſque patrios deſerens, Urbes petit:
Ibi celſa tecta prævolat, gyro redux
Fallente ſemper; congerens loquacibus
Nidiſque pabula, colit auratas trabes.
Jam jamque lini ruſticæ vellunt manus
Fruges adultas; carminatas pectine,
Rhombi fatigataſque ſtaminei rotâ,
Quas in doloſa retia labor villicus
Abire cogit; alitum longum malum.

 Nam

Tenerrimuſque ponderoſa germina?
Jacere terræ quæ neceſſe poſtmodum
Noctes, dieſque ventre ſit inglorio?
Apage ſtuporem inſcitiæ. ſic pejerat;
Greſſus ſimulque iratus aliorſum movet.
Vix paululum proceſſerat; Cœlo Nucem
Cum fronte celsâ ſurgere intonſam videt.
Procera multum planta; ſed minutulos
Fætus miniſtrat, tunica quos obit triplex.
Calloſa prima eſt cortice ex herbaceo;
Timenda noctu turba quo Lemurum nigras
Manus colorat: mox ſubit putaminum
Carina duplex: hanc aquis jaciens Puer,
Ludicra & aptans hinc & inde ſuppara,
Brevi catino ſimulat Actiacas rates:
Quamvis nec ille ſimulat Actiacas rates;
Nam turba quem vocamus Oceanum rudis,
Brevis eſt catinus; & nucum putamina,
Altis minantes puppibus Liburnicæ.
Demum latentes nucleos membranula
Mentita tenues obſidet ſubuculas.
Loculos quaternos, limitum vindex, tenet
Lignoſa ſepes; regna partitur pari
Utrinque vallo clauſa; grandiuſculos
Ultraque fines porrigi fratres vetat.
Ubi vidit altis, parvulam prolem, nuces
Pendere ramis; hui, feroculus refert
Bambalio, rem ridiculam! obeſa, prægravis
Frugeſne ut arbos tanta tantillas ferat?
Iſtos lacertos par erat cucurbitas
Fulcire; agreſte ut nucleos leves olus
Melius tuliſſet, ſcita Cæleſtis fori

Sic

Sic fatuus ille Cenſor, Ædilis novus,
Et jura ſummi deſpicit Citorei.
Superos cachinnis dum laceſſit improbis,
Frontem impudentem languidus gravat ſopor;
Rabioſus illum ſive conciliat furor,
Et laſſitudo; ſive amurca phlegmatum,
Fuligionoſis bulliens præcordiis:
Ergo, ut ſub altâ fronde conſtiterat Nucis,
Illius ad umbram ſternitur; trunco ſimul
Cunctis reclinat debitum Diris caput;
Versâque ſurſum fronte, ronchiſſat probè.
Circum, loquaci ludibunda ſibilo,
Strepebat aura; quæ juglandis obvias
Laſciva dum pererrat, & motat comas;
Celſo revulſus nucleus ramuſculo,
Recto volutus calle; ſeu caſus tulit;
Seu conſilj vis altior; nares ferit
Bambalionis; nempe peccabat magis
Quâ parte Nebulo: qui, ſopore ad ultimam
Thulen remiſſo; Juppiter, clamat, malum!
Depulſor; Averrunce, ſuccurras, Pater.
Dum furere pergit; Setaboque rivulos
Fluidi cruoris excipit ſudario;
Generoſus ille nucleus, pedes prope,
Jacere viſus. excidit vultu color;
Diriguit actutum; & femur cædens manu;
Commeritus, Hercle, dixit, has pœnas tuli;
Quem non, pudore fronte raſâ funditus,
Impingere dicam puduit Authori Optimo.
Apage, genus Titanium; nugas meras:
Nam ſi tuliſſet ligneas cucurbitas,
Quæ me gravi mactavit infortunio,

Tenerrimuſque ponderoſa germina?
Jacere terræ quæ neceſſe poſtmodum
Noctes, dieſque ventre ſit inglorio?
Apage ſtuporem inſcitiæ. ſic pejerat;
Greſſus ſimulque iratus aliorſum movet.
Vix paululum proceſſerat; Cœlo Nucem
Cum fronte celsâ ſurgere intonſam videt.
Procera multum planta; ſed minutulos
Fætus miniſtrat, tunica quos obit triplex.
Calloſa prima eſt cortice ex herbaceo;
Timenda noctu turba quo Lemurum nigras
Manus colorat: mox ſubit putaminum
Carina duplex: hanc aquis jaciens Puer,
Ludicra & aptans hinc & inde ſuppara,
Brevi catino ſimulat Actiacas rates:
Quamvis nec ille ſimulat Actiacas rates;
Nam turba quem vocamus Oceanum rudis,
Brevis eſt catinus; & nucum putamina,
Altis minantes puppibus Liburnicæ.
Demum latentes nucleos membranula
Mentita tenues obſidet ſubuculas.
Loculos quaternos, limitum vindex, tenet
Lignoſa ſepes; regna partitur pari
Utrinque vallo clauſa; grandiuſculos
Ultraque fines porrigi fratres vetat.
Ubi vidit altis, parvulam prolem, nuces
Pendere ramis; hui, feroculus refert
Bambalio, rem ridiculam! obeſa, prægravis
Frugeſne ut arbos tanta tantillas ferat?
Iſtos lacertos par erat cucurbitas
Fulcire; agreſte ut nucleos leves olus
Melius tuliſſet, ſcita Cæleſtis fori

Sic

Sic fatuus ille Cenſor, Ædilis novus,
Et jura ſummi deſpicit Citorei.
Superos cachinnis dum laceſſit improbis,
Frontem impudentem languidus gravat ſopor;
Rabioſus illum ſive conciliat furor,
Et laſſitudo; ſive amurca phlegmatum,
Fuligionoſis bulliens præcordiis:
Ergo, ut ſub altâ fronde conſtiterat Nucis,
Illius ad umbram ſternitur; trunco ſimul
Cunctis reclinat debitum Diris caput;
Verſâque ſurſum fronte, ronchiſſat probè.
Circum, loquaci ludibunda ſibilo,
Strepebat aura; quæ juglandis obvias
Laſciva dum pererrat, & motat comas;
Celſo revulſus nucleus ramuſculo,
Recto volutus calle; ſeu caſus tulit;
Seu conſilj vis altior; nares ferit
Bambalionis; nempe peccabat magis
Quâ parte Nebulo: qui, ſopore ad ultimam
Thulen remiſſo; Juppiter, clamat, malum!
Depulſor; Averrunce, ſuccurras, Pater.
Dum furere pergit; Setaboque rivulos
Fluidi cruoris excipit ſudario;
Generoſus ille nucleus, pedes prope,
Jacere viſus. excidit vultu color;
Diriguit actutum; & femur cædens manu;
Commeritus, Hercle, dixit, has pœnas tuli;
Quem non, pudore fronte raſâ funditus,
Impingere dicam puduit Authori Optimo.
Apage, genus Titanium; nugas meras:
Nam ſi tuliſſet ligneas cucurbitas,
Quæ me gravi mactavit infortunio,

Tenerrimuſque ponderoſa germina?
Jacere terræ quæ neceſſe poſtmodum
Noctes, dieſque ventre ſit inglorio?
Apage ſtuporem inſcitiæ. ſic pejerat;
Greſſus ſimulque iratus aliorſum movet.
Vix paululum proceſſerat; Cœlo Nucem
Cum fronte celsâ ſurgere intonſam videt.
Procera multum planta; ſed minutulos
Fætus miniſtrat, tunica quos obit triplex.
Calloſa prima eſt cortice ex herbaceo;
Timenda noctu turba quo Lemurum nigras
Manus colorat: mox ſubit putaminum
Carina duplex: hanc aquis jaciens Puer,
Ludicra & aptans hinc & inde ſuppara,
Brevi catino ſimulat Actiacas rates:
Quamvis nec ille ſimulat Actiacas rates;
Nam turba quem vocamus Oceanum rudis,
Brevis eſt catinus; & nucum putamina,
Altis minantes puppibus Liburnicæ.
Demum latentes nucleos membranula
Mentita tenues obſidet ſubuculas.
Loculos quaternos, limitum vindex, tenet
Lignoſa ſepes; regna partitur pari
Utrinque vallo clauſa; grandiuſculos
Ultraque fines porrigi fratres vetat.
Ubi vidit altis, parvulam prolem, nuces
Pendere ramis; hui, feroculus refert
Bambalio, rem ridiculam! obeſa, prægravis
Frugeſne ut arbos tanta tantillas ferat?
Iſtos lacertos par erat cucurbitas
Fulcire; agreſte ut nucleos leves olus
Melius tuliſſet, ſcita Cæleſtis fori

Sic

Sic fatuus ille Cenſor, Ædilis novus,
Et jura ſummi deſpicit Citorei.
Superos cachinnis dum laceſſit improbis,
Frontem impudentem languidus gravat ſopor;
Rabioſus illum ſive conciliat furor,
Et laſſitudo; ſive amurca phlegmatum,
Fuligionoſis bulliens præcordiis:
Ergo, ut ſub altâ fronde conſtiterat Nucis,
Illius ad umbram ſternitur; trunco ſimul
Cunctis reclinat debitum Diris caput;
Verſâque ſurſum fronte, ronchiſſat probè.
Circum, loquaci ludibunda ſibilo,
Strepebat aura; quæ juglandis obvias
Laſciva dum pererrat, & motat comas;
Celſo revulſus nucleus ramuſculo,
Recto volutus calle; ſeu caſus tulit;
Seu conſilj vis altior; nares ferit
Bambalionis; nempe peccabat magis
Quâ parte Nebulo: qui, ſopore ad ultimam
Thulen remiſſo; Juppiter, clamat, malum!
Depulſor; Averrunce, ſuccurras, Pater.
Dum furere pergit; Setaboque rivulos
Fluidi cruoris excipit ſudario;
Generoſus ille nucleus, pedes prope,
Jacere viſus. excidit vultu color;
Diriguit actutum; & femur cædens manu;
Commeritus, Hercle, dixit, has pœnas tuli;
Quem non, pudore fronte raſâ funditus,
Impingere dicam puduit Authori Optimo.
Apage, genus Titanium; nugas meras:
Nam ſi tuliſſet ligneas cucurbitas,
Quæ me gravi mactavit infortunio,

Tenerrimuſque ponderoſa germina?
Jacere terræ quæ neceſſe poſtmodum
Noctes, dieſque ventre ſit inglorio?
Apage ſtuporem inſcitiæ. ſic pejerat;
Greſſus ſimulque iratus aliorſum movet.
Vix paululum proceſſerat; Cœlo Nucem
Cum fronte celsâ ſurgere intonſam videt.
Procera multum planta; ſed minutulos
Fætus miniſtrat, tunica quos obit triplex.
Calloſa prima eſt cortice ex herbaceo;
Timenda noctu turba quo Lemurum nigras
Manus colorat: mox ſubit putaminum
Carina duplex: hanc aquis jaciens Puer,
Ludicra & aptans hinc & inde ſuppara,
Brevi catino ſimulat Actiacas rates:
Quamvis nec ille ſimulat Actiacas rates;
Nam turba quem vocamus Oceanum rudis,
Brevis eſt catinus; & nucum putamina,
Altis minantes puppibus Liburnicæ.
Demum latentes nucleos membranula
Mentita tenues obſidet ſubuculas.
Loculos quaternos, limitum vindex, tenet
Lignoſa ſepes; regna partitur pari
Utrinque vallo clauſa; grandiuſculos
Ultraque fines porrigi fratres vetat.
Ubi vidit altis, parvulam prolem, nuces
Pendere ramis; hui, feroculus refert
Bambalio, rem ridiculam! obeſa, prægravis
Frugeſne ut arbos tanta tantillas ferat?
Iſtos lacertos par erat cucurbitas
Fulcire; agreſte ut nucleos leves olus
Melius tuliſſet, ſcita Cæleſtis fori

Sic

Sic fatuus ille Cenſor, Ædilis novus,
Et jura ſummi deſpicit Citorei.
Superos cachinnis dum laceſſit improbis,
Frontem impudentem languidus gravat ſopor;
Rabioſus illum ſive conciliat furor,
Et laſſitudo; ſive amurca phlegmatum,
Fuligionoſis bulliens præcordiis:
Ergo, ut ſub altâ fronde conſtiterat Nucis,
Illius ad umbram ſternitur; trunco ſimul
Cunctis reclinat debitum Diris caput;
Versâque ſurſum fronte, ronchiſſat probè.
Circum, loquaci ludibunda ſibilo,
Strepebat aura; quæ juglandis obvias
Laſciva dum pererrat, & motat comas;
Celſo revulſus nucleus ramuſculo,
Recto volutus calle; ſeu caſus tulit;
Seu conſilj vis altior; nares ferit
Bambalionis; nempe peccabat magis
Quâ parte Nebulo: qui, ſopore ad ultimam
Thulen remiſſo; Juppiter, clamat, malum!
Depulſor; Averrunce, ſuccurras, Pater.
Dum furere pergit; Setaboque rivulos
Fluidi cruoris excipit ſudario;
Generoſus ille nucleus, pedes prope,
Jacere viſus. excidit vultu color;
Diriguit actutum; & femur cædens manu;
Commeritus, Hercle, dixit, has pœnas tuli;
Quem non, pudore fronte raſâ funditus,
Impingere dicam puduit Authori Optimo.
Apage, genus Titanium; nugas meras:
Nam ſi tuliſſet ligneas cucurbitas,
Quæ me gravi mactavit infortunio,

Nam mille pedicas, mille tendiculas brevi,
Paſſique laqueos, Aucupes ditant lucro;
Simulque recreant; ultimiſque hirundinem
Monuiſſe vera prædicant clamoribus:
Quæ, marmorata dum frequentat atria,
Ædeſque celſas divitum; teruntii
Tricas ſuarum non facit tribulium.

Fabula de Bambalione.

BAmbalio, nomen bardus ingenio ſuum
Indeptus, aridum licet caſſæ nucis
Cerebro putamen non adæquaret levi;
Ilia tamen ventoſa, prætumidum jecur
Dulci trahebat ebrius philautiâ.
Sibi ipſe ſoli nempe Tireſias ſapit;
Umbras inanes, cæteram turbam putat;
Vappaſque, fungoſque; mera ſæcli incommoda.
Humana vecors nec ſugillabat modò,
Thraſonicis plus impudens minaciis;
Sed, quæ Sator, parenſque naturæ Deus
Exegit ad ſuperni amuſſim conſilj,
In jus vocabat ſannio plenus ſui;
Inaniarum ſcilicet; nullis caput
Jugeribus expiabile ellebori ſatis;
Nulliſque monſtrum Februis luſtrabile.
Fagineus iſte Momus Urbi proximos
Surgente in hortos verſpere itabat frequens:
Nam volupe fuerat, algidis Favoniis
Pulmonis atri ventilare ſepias;

Fa-

Famemque commodâ ambulatiunculâ
Excire; poſſet quò ſaburrare oppidò
Voraginoſi ventris Euripum gravem.
Per culta glebæ viridis infauſtos gradus
Temere ferenti conſitus cucurbitis
Pateſcit hortus. Indicam, Niloticam
Videt, Sabellam, Turcicam, Magneſida.
Aderat ſativa, foſſilis, capraria,
Striata, lævis, corticoſa, ductilis,
Cum ſeſſilique pergulana, tortilis,
Anguina, turbinata; quæque erraticis
Reptat flagellis; quæque, claviculas agens,
Aſpera tenaci prenſat ungue rudera:
Vernacula aderat, penſilis cuſtos ſalis;
Bacchi futura & hoſpita lagenaria.
Cucurbitarum vulgus omne, cognito
Bambalione, (nempe grandeſcat mihi
Hic etiam oportet, turgeatque oratio)
Bambalione vix, ut ajebam, procul
Ventroſa viſo turba ſurgit illico;
Et prona curvat ſigna; Centuriæ præeſt
Nempe ille Chiliarcus; ut qui regiam
Collo decenter inſitam ficulneo,
Majuſculam, Prætoriam, Stratioticam;
Quâ vacua Regna nec Magis Democriti,
Circumferebat arduus cucurbitam.
Sed ille ſibi medullula eſt mentis bonæ;
Jecur Thaletis, corculumque Socratis;
Merum ſalillum. ſerpere errantes ſolo
Ergo rotundas conſpicatus filias
Oleris puſilli; vah, malum! inſaniam,
Exclamat. ut-ne caulis exilis ferat,

Tenerrimuſque ponderoſa germina?
Jacere terræ quæ neceſſe poſtmodum
Noctes, dieſque ventre ſit inglorio?
Apage ſtuporem inſcitiæ. ſic pejerat;
Greſſus ſimulque iratus aliorſum movet.
Vix paululum proceſſerat; Cœlo Nucem
Cum fronte celsâ ſurgere intonſam videt.
Procera multum planta; ſed minutulos
Fætus miniſtrat, tunica quos obit triplex.
Calloſa prima eſt cortice ex herbaceo;
Timenda noctu turba quo Lemurum nigras
Manus colorat: mox ſubit putaminum
Carina duplex: hanc aquis jaciens Puer,
Ludicra & aptans hinc & inde ſuppara,
Brevi catino ſimulat Actiacas rates:
Quamvis nec ille ſimulat Actiacas rates;
Nam turba quem vocamus Oceanum rudis,
Brevis eſt catinus; & nucum putamina,
Altis minantes puppibus Liburnicæ.
Demum latentes nucleos membranula
Mentita tenues obſidet ſubuculas.
Loculos quaternos, limitum vindex, tenet
Lignoſa ſepes; regna partitur pari
Utrinque vallo clauſa; grandiuſculos
Ultraque fines porrigi fratres vetat.
Ubi vidit altis, parvulam prolem, nuces
Pendere ramis; hui, ferocnlus refert
Bambalio, rem ridiculam! obeſa, prægravis
Frugeſne ut arbos tanta tantillas ferat?
Iſtos lacertos par erat cucurbitas
Fulcire; agreſte ut nucleos leves olus
Melius tuliſſet, ſcita Cæleſtis fori

Sic

Sic fatuus ille Cenſor, Ædilis novus,
Et jura ſummi deſpicit Citorei.
Superos cachinnis dum laceſſit improbis,
Frontem impudentem languidus gravat ſopor;
Rabioſus illum ſive conciliat furor,
Et laſſitudo; ſive amurca phlegmatum,
Fuligionoſis bulliens præcordiis:
Ergo, ut ſub altâ fronde conſtiterat Nucis,
Illius ad umbram ſternitur; trunco ſimul
Cunctis reclinat debitum Diris caput;
Verſâque ſurſum fronte, ronchiſſat probè.
Circum, loquaci ludibunda ſibilo,
Strepebat aura; quæ juglandis obvias
Laſciva dum pererrat, & motat comas;
Celſo revulſus nucleus ramuſculo,
Recto volutus calle; ſeu caſus tulit;
Seu conſilj vis altior; nares ferit
Bambalionis; nempe peccabat magis
Quâ parte Nebulo: qui, ſopore ad ultimam
Thulen remiſſo; Juppiter, clamat, malum!
Depulſor; Averrunce, ſuccurras, Pater.
Dum furere pergit; Setaboque rivulos
Fluidi cruoris excipit ſudario;
Generoſus ille nucleus, pedes prope,
Jacere viſus. excidit vultu color;
Diriguit actutum; & femur cædens manu;
Commeritus, Hercle, dixit, has pœnas tuli;
Quem non, pudore fronte raſâ funditus,
Impingere dicam puduit Authori Optimo.
Apage, genus Titanium; nugas meras:
Nam ſi tuliſſet ligneas cucurbitas,
Quæ me gravi mactavit infortunio,

Jaculata fruges arbor hæc minuſculas;
Numerò perieram: jam mea tranſegerat
De pelle pellio. retexo perperam
Nunc dicta, mentis ſanitati redditus.
Bonus ille cuncta providè exegit Deus:
Ego ſtipes, agri terminus; brutum pecus;
Homuncionis umbra, Margites, culex,
Bambalio purus. ſic loquutus in viam
Se, luce dubiâ, conjicit modeſtior.
Dormivit altùm, naribus catapaſmate
Noctu obvolutis; plurimos ſodalibus
Riſuſque naſus mane cretatus dedit.

Apologus. MILES & TUBA.

MArtis ſecutus aleam miles gravem,
Sub âſperis jam pellibus tranſegerat
Hyemes frequentes; vulnerumque emblematis
Illuſtre pectus inquinarat ſplendidè.
Labore, & armis feſſus haud quidquam tamen,
Indignum! honeſtæ rettulit mercedulæ.
Ergo educatus liberè, clarus domi,
Honoris arces invias poſtquam ſibi;
Canoſque premere caſſidem ingratam videt;
Prudens Gradivi ſterile non ultra vovet
Arare littus, irrigandum ſanguine.
Quin immo flammis tradere obtenta undique
Inviſa ſtatuit arma; & aggeſtas ſimul
Litare Nemeſi ſarcinas Martis juvat.
Nec mora: capaci ſubdialis atrio

Collucet ignis: huc acinaces jacit,
Pylocaſtra, bolides, fiſtulas, falcunculos,
Cum plumbeâque glande reſtes igneas,
Arcus, pharetras; omne telorum genus.
Illuc ſonoram conjicit demum tubam:
Formidoloſis quæ favillis proxima,
Quo nempe pœnas crimine has tanto luam?
Commota dixit: non mihi ferro agmina
Adaperta, triſti clade ſternuntur ſolo:
Fugax per auras non phalanges obvias
Tumultuoſâ nube miſſilium peto:
Quæ vulnera tulerim, oſtende; quas letho nocens
Dederim catervas: imbui cruoribus,
Ferroque latebras pectorum ſcutarier,
Non eſſe partes tu probè noſcis meas.
Sublata, miti vel quiete perfruor,
Tibicinis humeris; integro aut dulces ſonos;
Auraſque tantum ferio. Non voces tulit
Miles doloſas. igne tu, dixit, magis,
Noceſque ferro; quam vocantem ſcilicet
Solùm ſecutus ignis, & ferrum nocet.
Tu corda crebris ſuſcitans clangoribus
In acerba trepido fata ſubſultu rapis.
Ripæ cruentis decolores amnibus,
Exciſa muris oppida, incenſæ domus,
Aggeſta campis & quot horrent funera,
Tua ſunt. ſceleſtas perſequi clades grave eſt;
Jubere gravius. i, ferox; ultricibus
Liqueſce flammis; auribus murmur meis
Non dulcius datura; quàm, ſtridens focis,
Cum querula ſonitus nempe non reddes tuos.

Apo-

Apologus: EQUUS, ASINUS, & MERCURIUS.

EQuus, & Aſellus de indolis præſtantiâ
Rixam ciebant, Arbitro Cyllenio.
Equus ſuperbâ fronte ſic orſus prior.
Rivalis iſte meus, inertiæ typus,
Solo ferox, tumenſque ſuggeſtu aurium;
Demens equinæ granditatem deſpicit,
Laudeſque gentis. magna titulorum ſeges,
Debere longum fuſtibus ludibrium;
Quernoſque baculos, faginoſque ſingulis
Perfringere horis quattuor: ſummum decus,
Agnatione ſcipiones nobili
Cute ſaxeâ contingere; Herculeæ labor
Domare clavæ quam fuiſſet irritus:
Quod ut juberet excidiſſe callidæ
Miror Novercæ: parcere anguineo Cani,
Poteratque monſtris illa centenis; cute
Bellumque in unâ mittere in compendium.
Sed illa, Thuſcis inſerenda annalibus,
Laus altera ſtupidi pecoris; ignobiles
Subire dorſo ſarcinas ultroneo:
Medias per urbes ire clitellarium,
Coſtas onuſtum calce, cæmentis, pice:
Humeros catervæ vel locare Villicæ
Male quæ manu, ferulâque funalem regens,
Inepta crebro membra ſuccuſſu quatit;
Lutoque riſus merſa puerorum ciet,
E calcitrone devoluta ſtrenuo.

Hæc decora jactet, venditetque plurimùm
Auritus iſte quadrupes molarius:
Equina namque pluribus præconia
Cenſere, Maja nate, me multùm piget.
E gente noſtra Cyllarus, Xanthus fuit;
Noſterque Pegaſus ille, Caſtaliæ Pater
Alatus undæ: quamlibet longum moror
Quid hæc minoris æſtimanda? Lucidum
Radiante curru quòd ferat Titan diem,
Honor eſt equinus. Fabuloſa forſitan
Commenta ſed hæc dixeris: Mavortios
Sed nunc honores diſce; quâ noſtrum genus
Primâ ſuperbit laude. me pugnas juvat
Miſcere celeres; pulveremque bellicum
Efferre pulſu prælianti ungulæ.
Clamore Aſellus hic rudens incondito;
Huc te volebam, Pegaſi Nepotule,
Xanthique, dixit: Mercuri, longas ſtrophas
Non ego, Forique fimbrias Aſiatici,
Ut iſte, ſector; lege Spartanâ brevis,
Preſſuſque dicam. quòd trucem Martem ferat,
Protervus iſte debet extincto mihi:
Equos in arma Timpanum noſtro vocat
Corio laboratum: improbus laceſſere
Audetque vivum, pelle qui claret meâ?
Dixi. libratis partibus, Caducifer
Judex vocatus hanc tulit ſententiam.
Orbem rotundi poſt peractum ſæculi,
Uterque rurſus huc redite: nam petit
Lis tanta curæ, temporiſque pluſculum.

Apo-

Apologus. CAMELUS, & JUPPITER.

TRiſti Camelus æger invidentiâ,
Oraſſe fertur talibus ſummum Jovem.
Cum me nec altæ molis amplitudine,
Nec Taurus æquet viribus; frontem, Pater,
Tamen ille cornu utrinque munitam gerit;
Quod pegma formæ ſervit, & tutamini.
Mihi contra inerme tollitur, brutum caput,
Nulli timendum. cuſpidata fortior
Sinas ut arma fronte turritâ feram.
Juppiter amarùm riſit: & noſtrum, refert,
Erit mederi, quâ tumes, inſaniæ.
Non tua petenti tela, quas geris, tibi
Aures revellam: fædior, monſtroſior
Ut ſit Camelo nulla perficiam fera.
Damnis in ævum poſterum erudies tuis
Aliena virtus quos adurit invidos.
Sed pœna diſpar fuerit: auriculas geres
Tu namque mutilas; cubito at illis amplius
Aures, pudenda monſtra, producam ſuas.

Apologus. RANA, & AVES.

CAnora fontis Rana muſcoſi caput
Vitreum colebat; vinculo diutinæ
Junctas habebat quæ neceſſitudinis
Nemoris propinquos inquilinos alites.
Æſtiva ſed cum finderet campos dies,
Omniſque multo Sirio areret liquor;
Aves rogabat; ſi perire funditus
Nollent Sodalem, ut inde ſublatam loca
In aquoſa ferrent. annuit bonâ fide;
Opemque ſpondet agmen aligerum: ſibi
Negotj at addit plurimum faceſſere,
Certam ferendi ut oneris expediant viam.
Namque inſidentem ſi ferant humeris; metu
Perculſa, curſus impetuque corruat:
Filo ſequatur nexa ſi pedibus Duces
Ardua petentes; aura ne commotior
Spiret, cavendum; nam ſecus pediſſequa
Ruat implicata Ducibus in faſcem ſimul.
Ubi multa ſunt rejecta; ſic demum vafra
Concludit acies. virgulam teretem, levem
Ut Rana mediam mordicus prendat; jugum
Subeant ſimulque hinc, inde partito agmine
Junctæ volucres: ſubditâ dum fulciunt
Cervice pondus; explicent pennas, ſecent
Auraſque longo lineares vimine.
Ergo propinquo deferunt nemuſculo
Virgam colurnam; dente quam mediam tenax

Dum Rana ſtringit; ter, quater volucres monent,
Ne ſoſpitalem deſerat ramuſculum;
Dentes revellat inde non ullo migrans
Turbatâ caſu; quidquid audierit, ferat;
Durâ & Laconum concoquat patientiâ:
In hoc ſalutis cardinem verti ſuæ.
Stomacum virilem Rana dum ſpondet; cohors
Pennata utrinque virgulæ jugum ſubit;
Mediumque in auras ſublevat ranunculum.
Sociæ paluſtres, axe dum celſo rapi
Vident Sodalem: ſtulta quò, clamant, iter
Urges negatum? in maximam malam crucem
Abi: Dii omnes te, Deæque perduint,
Ingrata rebus quæ relinquis aſperis
Fide ſorores cognitas longâ tibi.
Perſtricta probris Rana, præcepti immemor;
Quid noſtra vobis, dixit, eſt profectio
Curæ, Sodales invidæ? ringamini
Nunc liceat omnes. excidit hianti ſimul
Divina ab ore virga; naufragii fuit
Quæ tabula. præceps concidit; ſaxo ferit
Illiſa cerebrum; quo carebat ſcilicet.
Fabella quod nos admonet, dicam brevi.
Solas Amyclas perdidit ſilentium:
Damnoſa plures perdidit loquacitas.

ANA-

ANACREON
RECANTATUS,
SIVE
ANACREONTIS ODÆ,
Quo extant ordine

PER TOTIDEM PALINODIAS
Ad honeſtiorem ſenſum accommodatæ.

A

CAROLO DE AQUINO

Societatis Jeſu.

ROMÆ, Typis Antonii de Rubeis. MDCCI.

Superiorum Permiſſu,

Typographus Lectori.

DUO ſunt, Lector benevole, de quibus te amicè appellatum, ac magnoperè rogatum velim. Primùm, cum recantatum hic legis Anacreontem, ne rem ſic accipias, quaſi Authori ſatis fuerit, pro minus verecundis, quæ in ſuaviſſimo Poëtarum paſſim occurrunt, quoquo-modo modeſtiora reponere: cujuſmodi fuit eorum conſilium, qui ſacras Comædias, Terentii Chriſtiani; Heroïca ſacra, Chriſtiani itidem Virgilii nomine publici juris fecerunt. Longè aliud illius propoſitum eſſe, perſuaſum habeas: qui ità demum Græco Vati inhærendum ſibi conſtituit; ut eundem licentiùs exerrantem, veluti collato pede, ad regium Virtutis, aut certè honeſtæ voluptatis gignendæ tramitem perpetuò deducat. Quod tam anxiè, religioſeque tuetur, ac ſervat; ut, ſicubi ab Anacreontis fabulis, commentiſque deflectit; à detorquendâ in diverſum ſententiâ nunquam diſcedat. Legiſti

haud dubiè, marmoreum Victoriæ ſimulacrum advectum à Perſis in Græciam, in effigiem Nemeſeos à Græcis Victoribus fuiſſe commutatum. Non abſimile quidpiam hic recognoſces. Pudibundum, ac bene moratum Anacreontem exhibeo tibi; nec tamen ex alio marmore, lignoque, ut ſic dixerim, concinnatum; quam ex ipſo molliculo, ne quid gravius dicam, nec ſatis ſobrio Anacreonte. Rem, tractatione plùs nimio fortaſſe, quàm reputas, laborioſam; & duram, per Muſas, Provinciam quàm feliciter Author explicaverit, ex tuo judicio, quam ex meâ prædicatione malim intelligas. At, inquies, næ tu, bone Vir, nugaris ſuaviter; atque adeo rem tuam nimis oſcitanter, ſupineque pertractas. Nam, qui utriuſque operis conferendi nobis ſalivam moveris, tuam etiam debueras ad has lautitias conferre ſymbolam; utque ipſum in primis Anacreontem apprimeres, in te negotium recipere; nec, mancam dimidio, mutilamque editionem feſtinando, expectationem publicam fruſtrare, atque ipſi operi fraudem facere. Bene eſt: Occupaſti alterum, quod eram te præmoniturus, &, quo demum perſpecto, tibi, ſi non rem ipſam; ſtudium meum, voluntatemque probabo. Sic enim habeto; me non ſemel, ſed iterum, ac tertiò cum Authore multis egiſſe, ut mihi copiam

face-

faceret, aut non gravato animo acciperet, ſi Anacreontis Odas accuderem, editionemque integram adornarem; aut ſaltem initiales Odarum verſiculos, earumque titulos adſcriberem; quibus, ad excitandam reliquorum memoriam, digitum intenderem iis, qui eſſent in Anacreontis Lectione verſati. Sed, ut id impetratum auferrem, nullis machinis devincere, nullis officiis devincire hominem potui, cæteroqui haud ſanè difficilem. Nihil, ajebat, moræ in ſe futurum fuiſſe, quo minus Anacreonticas Odas accudi ſineret; ſi, quàm ſunt elegantes, tam eſſent verecundæ. Neque enim ſe ad captandam gratiam; ſed ad ſolidam ſtudioſorum utilitatem hanc operam impendiſſe; nec tam, ut doctiores illos, quàm, ut meliores faceret, cogitaſſe. Se neſcium non eſſe, ſi quid huic operi eſſet gratiæ, id omne ſine eo adminiculo periturum; verùm ſibi non ſui commodi rationem ducendam, ſed incolumis ſervandi eorum pudoris, quibus ad hæc legenda otium ſuppeteret. Eò demum ſuas has Vigiliolas dumtaxat ſpectaſſe, ut ingenuis Adoleſcentibus commonſtraret viam, ad ſacra, & honeſta argumenta transferendi venuſtiſſimum illud Inventorum genus, quo Græci Vates, profanos amores tractantes, mirè luſerunt; Anacreon verò ſupra omnem modum excelluit. His, at-

 que

que talibus cum mihi ſpem omnem auctioris Editionis ille præciderit; ſupereſt, Lector Optime, ut hoc incommodum devoremus; atque hoc, quod vetus eſt verbum, Catone contentiſſimus. Reliquum eſſet, ut de ipſo Anacreonte, & hujus Poëſeos genere aliquid ſubjicerem; tum de iis, qui aut mellitiſſimas Odas vernaculis numeris complexi ſunt; aut eaſdem commentariis, gloſſematis, caſtigationibus illuſtrarunt. Verùm de his habes valdè multa in eorum Præfationibus, qui in hoc vertendi, exornandique Anacreontis curriculo induſtriam ſuam exercuerunt. Eadem hic repetere non eſt operæ: nec eas mihi partes arrogaverim, ut tam nobili Palladis peplo meum & ipſe pannum aſſuam.

PALI-

PALINODIÆ
IN
ODAS ANACREONTIS.
IN ODEN. I.
Palinodia
De Lyrâ profanos amores refugiente.

MEa barbitos profanos
Luſus, jocoſque nervis
Ut perſonet canoris;
Rogat Aliger Diones.
Teſtudinem, fideſque
Sed occupavit omnes
Cœleſtis ardor ille,
Amor, Deuſque, flammâ
Spirabilis perenni.
Mihi molle carmen ipſe
Jam cœperat Cupido
Dictare; Tejoſque
Modulos docere buxum.
Sed barbitos protervos
Iterum peroſa amores;
Solum ſonabat ignem,
Non Regna qui, ſubactas

Peſſum deditque gentes,
Fletu, cruore, ſævis
Et perfruens ruinis;
Sed qui, Salutis author,
Patris, ſinuque Verbi
Exortus, effluenſque,
Quos corripit, magiſque
Conſumit intus, illos
Ditat magis, beatque.
Pharetratuli, procaces,
Multumque fabuloſi
Ergo valete Amores:
Caſtum ſonat, Deumque
Telludo noſtra Amorem.

IN ODEN. II.

PALINODIA

De Potentiâ Divinæ Fidei.

JActare ſomniatrix
Jam deſinat Vetuſtas
Vaſtos Typhæa montes,
Oſſamque, Pelionque
Moviſſe tortuoſis
Tractabiles lacertis:
Et belluoſa centum
Tyrinthium cruentâ
Straviſſe monſtra clavâ.
Sed & Propago ſolers

Achiva

Achiva, fabuloſis
Quæ vera miſcet audax,
Jam parciùs ſuperbum
Xerſem ferat; vadoſum
Calcaſſe cum profundum
Vaneſceret, refoſſas
Et navigaſſe terras.
Sincera cui pudicum
Pectus Fides obarmat,
Inermis ille montes
Nutu revellet uno;
Terras & arva Ponti
Compeſcet ille, vanos
Faſtus agente Xerſe,
Tyrinthioque, & ipſo
Potentior Typhæo.

IN ODEN. III.

PALINODIA:

Amor Hoſpes illuſus.

OBlivioſa Cœlum
Nox altior tenebat,
Et decidente largos
Suadebat imbre ſomnos;
Ictu foris frequenti
Pulſata cum quietum
Mihi diſpulit ſoporem.
Exſurgo ſemiſomnus:

Hoc

Hoc noctis, Ecquis, inquam,
Vecors, feruſque poſtes
Cædit; fragore noctem
Turbatque imaginoſam?
Cum non ineleganti
Puer refulſit ore;
Versâque fronte ſurſum,
Procaculis labellis,
Opem, beate, dixit,
Amabo, fer trementi;
Quem peſſimos per imbres,
Per algidamque brumam,
Nudum, rudemque, tantùm
Nox ſæva non peremit.
Deſcendo, voce blandâ,
Fletuque captioſo
Commotus; oſtiumque
Recludo: At, hui! malorum
Quantum domum repentè
Induco! nam Deorum,
Hominumque peſtis, ille
Puellus adſtat Hoſpes.
Ludens periculoſo
Nec me fefellit aſtu:
Nam conſpicatus arcum,
Et noxias ſagittas;
At tu latere nunquam
Poteris, ſuperba, dixi,
Gnidiæ Propago matris.
Subiit ſimul voluntas,
Mulctare fraudulentum,
Tot cladibus ſuperbum,

Tan-

Tantiſque ubique partis
Victoriis ferocem;
Et vindicare cæſos,
Centumque, mille, & ultra
Iterumque mille, & ultra
Miſerculos amantes:
Quos inter ille certo
Me deſtinarat arcu,
Ut aſſolet, petendum.
Ergo manus rigentes
Cæpto fovere palmis;
Nodoque convolutos
Detergeo capillos:
Anhelitus cientem
Mox aſſidere juſſi:
Pictam manu pharetram
Sed interim reſolvo;
Quam clanculum ſilenſque
Aſporto, quà repoſtus
Heſternus ignis arcti
Spem ſuſtinet camini:
Hic inter advoluta
Sarmenta, arundineſque,
Perfracta tela, & arcum
In mille fruſta ſectum,
Amoris arma, lætis
Do pabulum favillis.
Sublata flamma largo
Ubi poſt reluxit æſtu;
Cytheridos Puellum
Accerſo: Qui ſalubri
Recreatus igne; damnis

Et

Et propriis refectus;
Poſtquam receſſit omnis
Algor, madorque; nervos,
Arcumque poſcit: udo
Si fors relanguet imbri,
Fas, inquit, experiri.
Nil æſtimans, inermem
Quem feceram, Tyrannum;
Abſumpta tela flammis
Fidens, ovanſque narro.
Exſurgit; efferâque
Irâ, dolore demens;
Infide, perduellis,
Injurioſe, dixit,
Sic ſancta jura, leges
Sic Hoſpitum vereris?
Audi, reſumo, fidum.
Artes fuere nullæ
Tibi, ter ſceleſte, mecum.
Nunc gratulare nobis:
Illæſa corda perſtant
Mihi; de tuis ſagittis
Tu videris, proterve.

IN

IN ODEN. IV.

Palinodia

Balthassaris *Aſſyriorum Regis fatale Convivium*.

Beli Nepos, frequenti
Procerum, Ducumque cœtu,
Vinctus roſis capillos;
Et aureà receptus
Spondà, putres Lyæi
Ridebat inter hauſtus:
Crateras & profano
Contaminabat uſu,
Averterat Sionis
Quos impius verendo
Prædator ante Templo.
Sed abrogata ſceptra,
Fines breveſque vitæ,
Non ambigenda ſummi
Præſcripta Regis, atrox
Cum dextra nunciaret;
Non ille criminoſum
Calamum, notaſque paſſus,
Elanguit repente;
Excuſſit & roſarum
Inominata ſerta;
Projecit & Lyæi
Culpabiles trientes.

IN

IN ODEN. V.

PALINODIA

HELIOGABALUS *Convivas roſis opprimit*.

INter dapes opimas,
Ridente purpuratos
Excepit ore Patres
Chlamydatus ille Tortor;
Phœniſſa Terra primùm
Phœbi ſacros honores
Cui, Delphicaſque Vittas
Dedit; probrum Latinis
Mox Faſcibus remiſit.
Dum largiùs potitur
Incauta turba donis
Cereriſque, Liberique;
Lacunar hoſpitales
Fluentium roſarum
Reſpergit imbre menſas.
Hilaravit illa Patres
Feſtiva depluentis
Primùm procella Veris.
Sed pleniore nimbo
Ubi mox dapes, thoroſque
Lues odora merſit;
Ubi poſt gravata præceps

Eliſit

Eliſit ora turbo;
Non ſe prius Tyranni
Irâ, doloque cæſos
Senſere, quâm ſepultos.
I nunc, roſaſque lauda,
Virgunculas pudentes:
Faſtos revolve: nunquam
Sentes, ruboſque tantâ
Sæviſſe clade noſces.

IN ODEN. VI.

Palinodia

In illa Stultorum verba Iſaj. 22.

Edamus, & bibamus: cras enim moriemur.

SOluta cum receptat
Fidelis oſſa tellus,
Si mobiles abiret,
Recederetque in auras
Vigor ille, qui favillas
Primi fatetur ignis;
Tibi, Turba, commodarem
Forſan benignus aures,
Quæ læta complicatis
Ter increpas choræis:
Comedamus, & bibamus;
Nullumque ſit, voluptas

Quod

Quod non amica Pratum
Pertranſeat; prematque.
Quòd ſi leves ad aſtra
Curſus redux adornat
Pars illa mortis expers,
Senioque victa nullo;
Vel tu, procax, gravique
Prognata Turba cæno,
Adipale mitte Carmen;
Sodalibus vel illud,
Tactis nitente Circe,
Duri canas Ulyſſei.

IN ODEN. VII.

PALINODIA

Amor Navicularius, Irriſor, & irriſus.

AMathuſidis Puellus
Clavum regebat amplà
Navarcus in triremi.
Numeroſa Turba puppim
Proramque jam premebat.
Spondens inane ſudum,
Zephiroſque blandientes,
Me ſpumeos in æſtus
Vocarat ille, ponto
Non credulum doloſo.

Ubi

Ubi vidit obſtinato
Littus tenere voto;
Neptunios per agros,
Inſida vela ſolvit:
Coorta ſed repente
Fœdis procella nimbis
Cæcas agebat undas.
Tunc Aliger relicto
Petivit aſtra clavo.
Dum mergitur furenti
Quaſſata pinus Auſtro;
Gemitque ſtulta pubes;
Errat voraginoſo
Vel inſepulta ponto;
Plaudentibus protervus
Ridebat ille pennis:
Oculiſque me malignis
Ab axe conſpicatus,
Identidem fremebat.
Sed ſoſpes ipſe; Rector
Fatuæ, puelle, Turbæ,
Non me dolere, dixi;
Non me perire cernes.

IN ODEN. VIII.

PALINODIA.

Somnium Authoris.

DApes ferente parcas
Refectus ante cœnâ,
Somnos leves trahebam;
Lodice convolutus,
Quam molle non Tarentum,
Dives deditve Sidon;
Sed quam tuis, Jugurthæ
Victor ſuperbe, lavit
Propola vilis undis. *
Mihi Teutonum videbar
Bellator inter alas
Sævam ciere pugnam;
Budæque celſa captis
Inferre ſigna muris.
Diſploſa bellicoſis
Tormenta mille bombis
Audire tunc videbar;
Clangentium fragores,
Et æneos tubarum.
Inviſa cum Juventæ,
Quæ Palladem frequentat,
Celsâ ſonora Turri

Fata-

* *Aquis Marianis, quas Marius ex agro Tuſculano Romam derivavit.* *Vulgò* Marrana.

Fatale Nola* murmur
Edit; trahitque ſegnem
Ad Rhetores docendos.

IN ODEN. IX.

PALINODIA

Columba, relicto Veneris curru, lætabunda.

AMorque, ſuaviumque
Paphiæ, Columba, matris,
Quò tendis? inquietas
Cur excutiſque pennas,
Alas ſueta longo
Vix commovere curſu?
Subſiſte jam parumper
Ad arborem comantem,
Quæ pandit hoſpitales
Hinc, inde læta ramos.
Amice, dixit, (altas
Simul rogata frondes
Tenuit, laboris impos)
Amice, vincla rupi,
Et inditas habenas;
Queis Cyprios agebam,
Servire adacta, currus:
Et nunc, potita Cœlo,
Extergere expeditis

* *Nola maxima Collegii Romani, quæ bis in diem pulſata diſcipulo vocat ad ludum litterarium.*

Conabar uſque pennis
Non maſculos odores;
Invita colla, & alas
Quibus imbuit Dione.
Optatius vagari
Per teſqua, perque ſaltus;
Et improbam nigranti
Famem levare bacchâ;
Servire quàm lupatis,
Dominæque ferre ſemper
Faſtidium ſuperbæ.
Nec Cyprios amores,
Benigniuſque Numen
Ingrata ſic negarim:
Candente me cibaret
Seu dextera Cytheris;
Seu traderet bibendum,
Quod haurit ipſa, nectar,
Quâ potat ipsâ gemmâ.
Tenellulo receptam
Sinu fovebat uſque;
Lactente lacteumque
Pectebat ungue collum;
Fragrantibuſque centum
Saturabat ipſa ſuccis.
Habenulas gerebam;
Auroque, purpurâque
Hera quas vigil paravit.
Utcumque ſumptuoſo
Sed educata cultu,
Largoque dives oſtro,
Servire tranſigebam

Mæſtos

Mæſtos coäcta Soles.
Urebat altiuſque
Ægram, parùm pudicæ
Jugo ſubeſſe Divæ.
Hanc Cyprios in Hortos
Ductâre nunc jubebar,
Adonidem petentem:
In pineos receſſus
Et nunc virentis Idæ;
Spartæ graves amores
Tibi vendat ut, ſceleſte
Phryx Arbiter Dearum.
Præſtat, remota, præſtat,
Iterum fatebor, arva
Luſtrare, perque Valles
Errare confragoſas;
Silvis laborioſum
Et quæritare victum.
Sed, hèm; malum! Diones
Hæc illa, mirtus, arbor
Eſt; qua volans reſedi.
Soluta vincla collo
Dum cogito per auras;
Dum fabulamur, Arbos
Suſpecta me fefellit.
Valeas, Amice; Ramos
Amathuſios relinquo.

IN ODEN. X.

PALINODIA

Vipereum Amoris monile, Metanææ donum.

MEtanæa confluenti
Juvenum, Senumque Turbæ
Vendebat axe dignas,
Auſtera Virgo, merces.
Lagunculam ſalubris
Emebat ille fletus;
Cineres parabat alter,
Ut inquinaret auro
Malè fulgidos capillos.
Dum diſtrahit cruentis
Aſperſa flagra guttis,
Setaſque, cuſpideſque,
Extantibuſque duras
Haſtilibus catenas;
Se Virgini ſuperbus
Tulit obvium Cupido.
Multùm decora, verùm
Mihi, Virgo, nota nuſquam,
Dixit, meos in uſus,
Si Pyxides tot inter,
Tot inter arculaſque
Tu quidpiam reſervas;

Orna-

Ornare quod venuſtum
Magis, magiſque poſſit;
Quanto jubes redemptum
Paratus ære tollam.
Cui Virgo; Tu ſagittas
Geris aureas, Puelle;
Humeros pharetra pulſat
Sciteque picta nudos:
Cincinnulos decenter
Torſit perita Mater;
Depinxit ora fuco;
Geminaſque pexit alas;
Quas explicas Columbâ,
Cycnoque molliores.
Eburna colla ſolùm
Scelus eſt carere torque,
Qui defluente pectus
Recidens obumbret auro.
Libens ſed ipſa tradam
Aptum monile, gemmis
Et aſperum coruſcis.
Quod omnibus repoſcit
Dum captus ille votis,
Inſtatque; Virgo pictam
Manu recludit arcam.
Illic latebat, arcto
In ſe obvoluta nodo,
Immitis aſpis; ultrix
Animi nocentis illa,
Comeſque; mella amoris
Quæ ſubſequens amaro
Statim inficit veneno.

Curam vocant voracem;
Cor numinis relicti
Quæ conſcium remordet.
In pectus illa prenſam
Hanc conjicit Puelli:
Quæ lividos inhærens
Per nuda colla nexus
Producit, explicatque.
Dum ſaucius, gemenſque
Puer infremit; Virago,
At hoc monile, dixit,
Tu neutiquam revelles.

IN ODEN. XI.

PALINODIA

In illa verba S. Hilarionis: *Septuaginta annis ſerviſti Deo, & adhuc times?*

ÆGyptii receſſus
Cultor verendus ille;
Camæna quem ſevero
Negat illigare verſu;
Hilarem ſonare prima
Vox incipit; ſed hæret
Medio retenta curſu.
Inhoſpitalis, inquam;
Plagæ colonus ille
Sic, Morte jam propinquâ,

Se

Digitized by Google

Se fertur allocutus:
Horrentis, abditique
Annoſe cultor antri,
Ecquid paves ſupremâ
Formidoloſus horâ?
Niloticis arenis
Ætas peracta duros
Tibi longa per labores;
Tot conditi precando,
Tot redditique Soles;
Lacrymæque, pectoriſque
Cuſtos dolor pudici,
Spem lætioris addunt,
Fiduciamque vitæ.
Verùm, faceſſe fallax
Plerumque ſpes, leviſque:
Si quid tot axe dignum
Forte egerim per annos,
Ignoro prorſus; illud
Non me latet, fugitque;
Magis eſſe tunc timendum;
Extrema tranſmigranti
Magis hora cum propinquat.

IN

IN ODEN. XII.

PALINODIA

Amor Piſcator.

AUdite ſomnianti
Quod contigit, Sodales.
Cytherejus ſilenti
Mihi nocte viſus Ales,
Procul abditis ſagittis,
Piſcator ut, jocosâ
Calamis vacare dextrâ.
Metus æger hamus; eſca
Pellax erat venuſtas;
Et capta denotabant
Incauta corda prædam.
Scopulo reclinis ille
Dejecta fila ſolers
Dum tendit, extrahitque;
Rapido citata curſu,
Adſtat timenda Piſtrix.
Murmur, fragorque Ponti,
Quo fertur illa, ſomnum
Evanidum removit.
Nimis heu, nimiſque noſtris,
Nereu, fragoſe damnis:
Si paululum fuiſſet
Productus ille ſomnus;
Ceto voratus, orbi

Non

Non imperaret ultra
Arundifer Tyrannus.

IN ODEN. XIII.

Palinodia

Ad Scabiem Cupidinis Alexipharmacon.

CUpidinis nocentem
Si quis furit furorem,
Vel algidas per undas;
Aſſiſias ut olim,
Merſos volutet artus;
Vel cuſpidata nudis
Premat vepreta membris;
Velut ille, quem ſalutat;
Colitque Terra primum
Nurſina Cœnobitam.
Jugulatus omnis ardor
Sic protinus recedet;
Nec, auguror, moleſti
Cupidinis nocentem
Ultrà furet furorem.

IN

IN ODEN. XIV.

PALINODIA

In illa verba Joann. 13.

Cum dilexiſſet ſuos qui erant in Mundo, in finem dilexit eos.

COmpellat ut rebellem
Amare te Supernus
Amor, ferire doctos
Ubique tendit arcus.
Si fixa cernis alto
Coruſca ſigna Cœlo;
Stellante torquet ille
Ignita tela Cœlo.
Si picta flore tellus
Te pellicit, rapitque;
Occulta, deliteſcens
Poſt ceſpites roſarum,
Intorquet ille tela.
Si fontis unda leni
Tibi deſilit ſuſurro;
Ne fide: certiores
Nam vibrat inde flammas.
E montium nivosâ
Cervice, Vallibuſque
Petit ille te ſupinis.

Ve-

Venator impeditos
Si figis ære cervos;
Per luſtra, perque ſaltus
Te quæritat, premitque.
Expanſa vela vaſto
Si Nauta ſolvis alto,
Non te ſequax ab omni
Ceſſat ferire fluctu.
Propiuſque poſſet ille
Ut te docere amorem;
Humana membra, noſtræ
Subiit viceſque ſortis:
Docetque amare cæco
Te vagiens in antro;
Docetque amare, tecto
Latere dum fabrili
Tot ſuſtinet per annos.
Illum ſuprema demum
Cum jam maneret hora;
Laceſſeretque duris
Acerba fata pœnis,
Potentiore telo,
Ut te feriret; ipſe
Converſus in ſagittam,
Tua corda, dulcis eſca,
Tua corda, dulcis hauſtus,
Pervadit, irrigatque.
Quo tela nunc repelles
Umbone, fortis extra;
Si, cordis arce captâ,
Amor triumphat intus?

IN ODEN. XV.

PALINODIA

S. CATHARINA SENENSIS, *rejectâ roſeâ coronâ, ſpineam eligit.*

CÆleſtibus viretis
Lectos manu pudicâ,
Averſa cur repellis,
Etrhuſca Virgo, flores?
Cur vepribus rigenti
Caput inſeris coronæ?
Erras: reſumit illa;
Mihi nexa ſunt liguſtris,
Roſiſque, liliiſque,
Quæ ſerta tu moleſtis
Mones cavenda dumis;
Et, quæ revincta laudas
Tu liliis, roſiſque;
Mihi ſunt acuminatis
Vitanda ſerta dumis.

IN ODEN. XVI.

Palinodia

Ad Amicum, Turcarum ad Viennam cladem carminibus celebrantem.

Polonicum Gradivum,
Lotharumque, Bojumque
Æquas Ducem canendo.
Metum, fugamque narras
Tu decoloris Iſtri,
Plus mille fœtus armis,
Qui Ponticas ad undas
Non invenire callem,
Septemfluo reluctans
Queritur volutus ore.
Tu Biſtonum Viennæ
Refixa ſigna campis;
Ænotriam metuque
Longo canis ſolutam.
Ignava Turba fruſtra
Sed Boſphori ſuperbo
Caremus hoſte: nobis
Si nequior Tyrannus,
Malus imperat Cupido;
Victoris & timendi
Jugo redempta colla
Puelluli pudendis
Adſtringimus catenis.

IN

IN ODEN. XVII.

PALINODIA

Aureum Poculum Euchariſtico Epulo inſculptum.

MYronis æmulator,
Ades, Myoſque Sculptor:
Phialam rigentis auri
Mihi mollibus labora
Emblematum figuris.
Niſæ profectus altis
Sed non jugis Lyæus
Intonſus efferatas
Agat hic per arva Tigres.
Non me vireta Niſæ,
Vindemiâque tangit
Non purpurante Naxos.
Sed nec, furente Thyrſo,
Mihi Mænades coruſco
Inſaniant in auro:
Quales fugax retortis
Expavit Hebrus undis,
Cum Thracios per agros
Rhodopejum caterva
Laceraret acta Vatem,
Fruſtra feras agentem,
Et ipſa luctuoſo,

Aurita ſaxa cantu.
Noli, moleſta, noli
Novare fata: mitte
Malè ſobrias Puellas;
Ne forte præliantes
E poculo reſurgant;
Orpheoque morte ſolùm
Me comparem trucident.
Demum, natante muſto,
Mihi non lacus redundet;
Cupidinive junctus
Corymbifer Lyæus
Mellifluos eburno
Pede conterat racemos.
Hæc ſigna, imagineſque
Jocis, amoribuſque
Male perditus, ſupinus
Anacreon repoſcat.
Mihi clarius retuſo
Toreuma Surgat auro:
Inſculpe Soſpitalis
Divina dona Menſæ;
Bonus ille, mitis ille
Placabilem Magiſter
Quâ ſe ſuis Alumnis
Eſcamque, regiumque
Impertiit liquorem.
Non ille vina dulcis
Engaddeos miniſtret;
Potabilem propinet
Sed prodigus Cruorem
Quem mox, Patri litatus,

Lavacra fundet ægris,
Piaculumque Terris:
Hinc, inde fuſa, rite
Quem berbibat Cruorem
Electa turba. Velo
Sed perduellis ora
Involve Proditoris;
Vitale vertet, amens,
Qui Nectar in venenum.

IN ODEN. XVIII.

PALINODIA

De Calvâ inſculptâ in annulo ſignatorio COSMI III. *Magni Ducis Etbruriæ*.

TUam ferunt achate
Radiaſſe, Pyrrhe, dextram;
Muſas, Apollinemque
Ubi mira multiformi
Natura pinxit arte:
Maculiſque ſponte natis,
Eburna plectra, nervos,
Et barbitos latenti
Arguta luſit aſtu.
Qui primus è Latinâ
Orbi graves habenas
Injecit arce, gemmâ
Geſtabat annulari

Ar-

Armis trucem; minaci
Et lanceâ vel ipſi
Tritoniæ timendam
Te, Diva, quam ſonanti
Colit Cythera fluctu.
Victor Leo ferarum,
Munitus enſe dextram
Tibi, Magne, ſed micabat; *
Inane ſculptus omen.
Ambagibus, modiſque
Cælata Sphynx doloſis
Dextram ligaſſe fertur,
Marti, graveſque Jano
Quæ nexuit catenas;
Et pace feriatum
Longâ beavit Orbem.
Quid Anchoram Seleuci
Recenſeam; tuumque
Inſigne, Galba, Proram;
Babiloniique, Perſeu,
Te, Symbolum Tyranni? *
Me teſſeras inanes,
Ænigmatumque cæcas
Offucias ſequentem
Ad ſe rapit beatæ
Dominator ille Floræ;
Quo, Lydios per agros,
Regnante, geſtit Arnus,
Tagoque, fabuloſo
Feliciorque Hidaſpe.
Sublimis ille ſortis

* *Pompejus Magnus.* * *Alexandri Macedonis.*

Nam ſobrius; lutiq́ue
Non immemor caduci,
Calvæ rigentis ora
Gemmâ notante ſignat
Scriptorias tabellas.
Felix Ethruſca Tellus!
Quàm recreat, beatq́ue
Mors illa; ſuevit omnes
Quæ territare gentes.
Sed te, decus, jubarq́ue
Regumq́ue, Principumq́ue,
Quibus efferam perenne
Præconiis per ævum?
Satis hoc verente nobis
Dixiſſe ſit Camęna.
Quæ dextra morte ſignat
Quidquid vovet, jubetq́uę;
Jubet illa, perficitq́ue
Nil morte dextra dignum.

IN ODEN. XIX.

PALINODIA

Aquæ Potores Laudantur.

AQuis redundat axis:
Aquis madetq́ue tellus:
Tota eſt aquoſa Tethys.
Chryſtallinos liquores
Ergo decet frequentèr

Hu-

Haurire me, juvatque:
Ut ſobrios Alumnos
Sebethus erudire
Solet, venuſtus amnis.

IN ODEN. XX.

Palinodia

Stulta Amantium Vota.

STulti ſolent Amantes
Optare, frigidiſque
Deos rogare Votis,
Ut, vel monile fiant;
Vel fimbriata veſtis;
Si Diis placet, venuſtæ
Vel calceus Puellæ.
Quid ſpontè ſic furenti
Voveam, precerque turbæ,
Si poſcis: hoc miſellis
Voveoque, comprecorque:
Statim ut monile fiant;
Vel fimbriata veſtis;
Si Diis placet, venuſtæ
Vel calceus Puellæ.

IN ODEN. XXI.

PALINODIA

DAVID REX, ſiti laborans, obtentam aquam Domino libat.

REgum, decuſque Vatum,
Idemque Paſtor olim;
Armis, viâque feſſus,
Pugnâ calente partam
Ægrè ſitim ferebat.
Sed algidos anhelis
Cum faucibus tuliſſet
Latices amica caſſis;
Longo labore captos,
Tibi Rex, Satorque rerum,
Libavit ille rores:
Cœloque fœneratas
Solo refudit undas.
Jacto liquore fortis
Plus illa dextra; fundâ
Stridente quàm minacem
Cum ſterneret Gigantem:
Olli ſed æqua tellus,
Paucis rigata guttis,
Palmaſque, laureaſque
Benignior reſolvit,
Quàm fertili Canopo

Meſ-

Meſſes ferant lutoſo
Demerſa rura Nilo.

IN ODEN. XXII.

Palinodia

Ætna floribus allicit; flammis perimit.

HErboſa liberales
Quâ ſpondet Ætna flores;
Qui, neſcius viarum,
Incautus errat; auras
Captatque mitiores:
Et nunc fluentis undæ
Æquale murmur haurit;
Roſamque nunc comantem,
Adonidemve carpit:
Inſanus igne turbo,
Si, concitatus Auſtro,
Temere vagantis ora,
Preſſumque pectus afflet;
Modò quos amavit, ille
Stratus repente pulſat,
Inane pondus, agros:
Miſeroque mollicelli
Nil profuere flores;
Miſeroque murmurantes
Nil profuiſtis undæ.

IN ODEN. XXIII.

PALINODIA

De Inani Sepulchrorum luxu.

SI lucidis ademptam
Signis metalla poſſent
Revocare ſculpta vitam;
Prior ulla non teneret
Me cura; marmorato
Quam diligens ut oſſa
Componerem ſepulchro:
Ephirâ, Paroque, multâ
Et Tœnari ruinâ
Tectus libens jacerem.
Sed Mempheos ſuperbæ
Si, Cariæque ſaxa
Cineres, nitore ſegni,
Non incitant ſepultos;
Oneroſa quid puſillam
Struem gravet Caryſtos?
Exilis æra curem
Quid ampla pulvis; ipſâ
Minerque, mentiarque
Quid faſtuoſus urnâ?
Me perbrevis ſilentem;
Levis tegatque tellus.
Quam ſi recens obumbret
Laurus virente fronde;

Niloticis jacebo
Non invidus Tyrannis.

IN ODEN. XXIV.

Palinodia

B. Aloysius Gonzaga, *vicinæ mortis certiorem factum, ludum ſe continuatum, affirmat.*

Spectabilis, piæque
Gonzaga flos Juventæ,
De more feriatus
Curis laborioſæ
Cum luderet Minervæ;
Eburneos & Orbes
Truſatili feriret,
Impelleretque menſâ;
Spectator inter omnes
Amicior Sodales;
Quid, ludibunde, rerum
Ageres, Amice, dixit,
Tibi mors propinqua certis
Si nunciata ſignis
Mox afforet? vacarem,
Reſpondit ille, ludo;
Ut ludo nunc: ſtuderem
Nihil remiſſiuſque
Victoriâ potiri.

Lu-

Luſiſſe ſic paratum
Sed ludere arbitratur
Qui fortè; quid ſit ullam
Rem ſeriam, gravemque
Agitare, neſcit ille.

IN ODEN. XXV.

PALINODIA

S. MARIÆ MAGDALENÆ *lachrymis curas mitigantis Proſopopæja.*

GRato quieſcit omnis
Sopita cura fletu.
Cum lachrymas tepentes,
Salubre, poto, nectar;
Nil dulcius fateri,
Beatiuſque potis
Experta cogor undis.
Cor angit, exeditque
Exacta per pudendos
Mihi Juventa amores.
Ubi noxiæ recurrit,
(Quæ centies in horas,
Et millies recurrit)
Ultrix imago vitæ;
Non parcit illa noctes
Torquere, non dieſque.
Sed haurio fluentes

Si

Si rurſus ægra fletûs;
Grato quieſcit omnis
Sopita cura fletu.

IN ODEN. XXVI.

Palinodia

Coccolatis Potio litterarum ſtudioſis perutilis.

Cum liba Mexicana
Me proluunt, fragranti
Medicata cinnamomo;
Apicios, Lucullos,
Vitellioſque ridens,
Geniale poto nectar.
Apollo tunc vocatus
Benigniore cantus
Dat provenire venâ:
Salebra nec fluentes
Retardat ulla verſus:
Magis & ſubinde creſcit
Anacreon modeſtam
Diffictus in Camęnam.

IN ODEN XXVII.

PALINODIA

De Vino, & Cocolate.

EOa Regna, primo
Et quos colorat ortu
Aurora Dives Indos,
Luſtraſſe fertur Evan.
Primuſque pampinoſæ
Stupentibus colonis
Monſtraſſe vitis uſus.
Sed non adivit ille,
Quos occidens reviſit
Phæbea lampas, Indos:
Hinc, ſuſpicor, capaci
Subacta vina prælo
Ignorat orbis alter,
Lænejumque nectar.
Ea damma ſed reſarcit
Beatiore potu:
De glande Mexicanâ
Bis, terque dulciorem
Namque exprimit liquorem:
Quem ſi vetuſta noſſet
Anacreontis æta s;
Anacreon relicto
Sapientior Lyæo,
Succis Americanis

Li-

Liceret ut potiri,
Mare barbarum remotos
Sulcaſſet uſque ad Indos.

IN ODEN XXVIII.

Palinodia

De Imagine Deiparæ Virginis *à* S. Luca *depictâ*.

Tarſenſis ò Magiſtri
Cultor, comeſque, Pictor;
Loquente finge telâ
Divina Matris ora,
Divina Virginisque;
Quæ ſtirpe nata Regum,
Regumque Virgo Regem,
Enixa, ſpes, decuſque
Mortalium, perenni
Hominumque, Cælitumque
Regina fulget ævo.
Telâ referre Matrem,
Tuum eſt, amice Pictor;
Calamo referre Natum,
Cui contigit. tabellâ
Quamvis peritus unâ
Hic prolis, & pudicæ
Parentis ora junges.
Ergo Parentis almam

Illu-

Illuſtret, explicetque
Gravitas verenda frontem,
Simulque grata; nullis
Et faſtuoſa rugis.
Genas utraſque tingat
Miſtus rubore candor;
Commendet & Venuſtas,
Deſponſa ſed pudori.
Pax, & modeſtus ardor
Geminos gubernet orbes;
Quibus ambiat nitere
Splendore victus æther.
Teretes tegat lacertos
Veſtis decora; pectus,
Eburneumque collum
Obnubat; & capillos,
Frontem, caputque ſupra
Adducta condat omnes:
Laciniâ fluente,
Sed teſſeram Salutis,
Crucem ferat, palamque
Oſtentet ipſa gyro
Radiata frons nitenti.
Nexæ manus receptum
Sine fulciant Puellum;
Talos fluens ad imos
Quem clara veſtis ornet.
Attollat ille dextram,
Spectantibus benigno
Bene apprecatus ore;
Admotus at ſiniſtrâ
Sit pectori Libellus,

Puro Libellus auro
Intus, foriſque ſcriptus;
Ubi, non legendus ulli,
Certus recenſet Index,
Amica quos laborum
Virtus ad aſtra tollit.
Modulum ſequute noſtrum,
Matremque, Parvulumque
Cum, Pictor, expolitâ
Perfeceris tabellâ;
Longæva te ſequetur,
Feretque Fama, qualem
Emortuis adeptus
Zeuxis nec ipſe telis.
Nam quæ verenda ſurget
Spirans Imago, curſus
Æquabit illa Solis;
Impar nec illa Soli,
Radios, jubarque totis
Diffundet una terris.
Præſaga nam futuri
Si vera mens revelat;
Felix ſubibit ætas,
Tarpeja cum Tonantem
Rupes peroſa celſis
Sternet piata ſaxis:
Aſſerta vindicatis
Et Roma cum jubebit
Turpes greges Deorum
Procul exulare Templis.
E collibus Latinis
Fulgens Imago frontem

Tunc

Tunc exeret; jugoque
Sublimis Exquilino,
Spatiis tenebit amplis
Aurata tecta; labens
Quæ fervidos per æſtus
Metabitur recenti
Peregrina nix amictu.
Demum volutus annus
Feliciore ſæcla
Cum proferet metallo;
Dabitque jura totum
Burgheſiâ per Orbem
E ſtirpe natus Heros;
Tabella Gange multo
Saturata tunc, Tagoque
Meritas ſacrabit Ædes.
Non unius decorus
Sudor, laborque Apellis;
Phidiæque, Mentoriſque
Non unius perenne
Pretium, decuſque; moles
Tholo minante ſurget
Ad aſtra; Regna ſolùm
Quæ non remota, gentes
Et exteras; ſed ipſam,
Quæ nil ſtupere novit,
Cogat ſtupere Romam.

IN

IN ODEN. XXIX.

Palinodia

Effigies Anacreontis.

HEliconidum Sororum
Jubar, decuſque, Vatem,
Agedum, ſagax, adumbra
Anacreonta, Pictor.
Sed exprimas Poëtam,
Suis Poëta chartis
Ut ipſe ſe colorat.
Primùm decora Vatem,
Et ampla frons honeſtet;
Annoſa ſpargat albis
Seneƈta quam capillis.
Hos implicata Laurus,
Ederæque flexuoſis
Coërceant corymbis.
Innubilo ſub arcu
Supercilj nivalis
Lux bina fulgurantes
Utrinque vibret ignes.
Si blandiente poſſunt
Colore verba fingi;
Fac defluant ab ore
Mellita verba, totis
Hyblæ referta cellis.
Sed otio fluentem,

Elanguidumque centum
Hinc ambiant, & illinc
Volubiles Amores:
Vetuloque luſitanti,
Tenerculoque certent
Illudere arrogantes.
Inſultet ille capto,
Molitus imbecillis
Catenulas lacertis.
Face ſed licentiori
Audaculus verendos
Incendat ille canos,
Et lauream coronam;
Irrideatque inanes
Titulos, ſuperbiamque
Intactæ ab igne frondis.
Vatis voluptuoſi
Teſtitudinem canoram
Pulſet jocoſus alter,
Quo tela torquet, arcu.
Vernantium genarum
Sed qui decore præſtant,
Chiumque, Lesbiumque
Gemmantibus miniſtrent
E poculis Lyæum:
Nardoque delibutas
Rugas terant ſeniles:
Beatulumque circa
Senem tumultuoſis
Pulſent ſolum choræis.
Hos inter ille turpi
Inglorius veterno,

Bac-

Bacchum, Cupidinemque
Canat, licentioſæ
Riſus, jocuſque turbæ.
Demum, perite Pictor,
Talem velim colores
Anacreonta; qualem
Si ſe videret ipſe;
Se ſe expaveſcat ipſe
Inertiâ ſolutum:
Longiſque fætus annis
Damnet leves amores:
Et improbum Bathyllum
Jubeat valere longùm.

IN ODEN. XXX.

Palinodia

Amoris *Statua in Fonte, ad Hortos Exquilinos.*

Ad vitreas opaci
Cupido fontis undas
Dum temperat ſagittas;
Et mox, rigente lymphâ,
Eburna membra merſat,
Titanios per æſtus;
Hunc Najadum caterva
Hinc, inde adorta, duris
Capit, ligatque vinclis.

Oculiſque ad aſtra verſis,
At ſi quis ò Deorum,
Dixit, ſeverus ultor,
Feroculum, ſceleſtum
His annuat Puellum
Rigere ſemper undis;
Orbem nocente flammâ
Qui corripit; jubetque
Aquas inultus inter
Vel Najades flagrare.
Audita vox precantum.
Stetit Aliger vetuſti
Honos, decuſque Fontis:
Liguſticoque membra
Dat compedita ſaxo.
Et nunc benignus Horti
Rigator Exquilini,
Tot alget inter undas,
Quot arſit inter ignes.

IN ODEN. XXXI.

PALINODIA

Aquæ Fontis Caſtalii Poëtas faciunt.

HEliconio liquore
Fera percitus canebat
Homerus arma, duri
Ulyſſis & labores:
Dircæus & remota

Scan-

Scandebat aſtra cycnus;
Cæuſque triſte carmen,
Et nænias Alumnus;
Sed Lesbius ferocem
Ciebat ore Martem.
Heliconio liquore
Madens, Achillis iram
Pietate Mantuanus
Phrygiâ præire Cantor,
Æquare vel ſuperbit.
Heliconio liquore
Satur, cruenta bella,
Sontes canitque Thæbas,
Et impium Capaneum
Vates; amica Siren
Quem candidis recepit,
Natumque fovit ulnis.
Heliconio liquore
Juvatque concitatum
Me nunc Anacreontis
Chelyn roſis revinctam
Sacro ferire plectro.

IN ODEN. XXXII.

Palinodia

Modus amandi Deum: *Amare ſine modo*.

SI forte quis requirat,
Quales, amare certus,

Velim meos Amores;
Præſto ſit ille; noſtros
Recenſeatque Amores.
Ut non paventis ictum
Nati, Sacras ad Aras,
Amavit immolator;
Longæ Paterque gentis:
Ut Legifer, rubeto
Admiſſus æſtuoſo;
Ut Paſtor Ephratæus,
Non impiger Gigantes
Fundâ domare, lento
Languebat igne; tales
Velim meos Amores.
Quales, ſinu Magiſtri
Reclinis, hauſit ignes,
Qui, non timente ſiſti
Mox ingenj volatu,
Aquilas præivit omnes:
Amavit ut, remoto
Jactantior periclo,
Mox infidelis alter,
Sacræ comes catervæ;
Caputque mox futurus:
Amavit ut, ſolutis
Cum Magdalis capillis
Victrix Deum teneret,
Fletu & potente: tales
Velim meos Amores.
Ut Cœlitum caleſcit
Soluta ponderoſo
Dilecta turba velo:

Pro-

Propinquiore flammâ
Ut conflagrant, ſuperni
Ferenda juſſa Regis,
Nutus & explicatis
Qui præſtolantur alis:
Sed & Parens Tonantem
Quæ ruſtico Puellum
Enixa fovit antro,
Puroque lacte pavit,
Ut flagrat ipſa; tales
Velim meos Amores.
Cœleſtis ille tandem
Ut ipſe ſe per ævum
Amat perennis ardor;
Si fas amare tantum,
Magno locuſque voto eſt;
Ardens & ipſe tales
Velim meos Amores.

IN ODEN. XXXIII.

PALINODIA.

Curæ profani Amatoris. ad Hirundinem.

HIrundo, quæ cruentum
Fugis Iſmari Tyrannum;
De more nunc & Hoſpes
Benignioris anni,
Meos Lares frequentas;
Male fida, vulturina

Fuge tecta, quæ volatu
Vagabunda, ludibunda
Perſtringis inquieto.
Fuge noxios Penates;
Luteumque velle nidum,
Arguta quem vetuſto
Inſtas locare tigno.
Fuge vultures edaces,
Mea tecta qui pererrant.
Nutricios vocarim
Nam vultures, Amorem
Quæ ſubſequuntur, atras
Tempus per omne Curas.
Implumis ille vultur:
Alas repandit ille:
Caput ille promit anceps
Nec clauſus in tepente,
Sed nec ſolutus ovo:
Recentibus vireſcens
Nec vulturina Curis
Fœtura ceſſat unquam:
Qui ſunt adultiores
Alunt recenter ortos;
Quos explicare pennas,
Docentque cuſpidato
Roſtro ferire, ut ungue.
Crebreſcit ingruentis
Stridens fragor catervæ;
Quæ mirè adaucta, totas
Coïnquinavit ædes.
Nunc atrio vagantur;
Conclave nunc penetrant:

So-

Solarium voraces
Imas ad uſque cellas
Jam poſſident: culinam,
Penumque, balneumque
Immunda turba vaſtat.
In lectulo cubanti
Adſunt; nigriſque ſomnos
Alis procul repellunt.
Si languidum reſarcit
Ceres, bonuſque Liber,
Revellit ungue prenſas
Obſcæna turba fruges,
Nocentior Celeno.
Utinamque dona tantùm
Raperent diurna menſæ;
Nec, ut ſolent, in horas
Laniata corda morſu
Depaſcerent profano:
Raptoris ut ſuperbi,
Quem Caucaſus trecentis
Circumligat catenis
Fibras, jecurque ſemper
Infeſta carpit ales.
Fera vulturum duella,
Caſuſque docta noſtros,
Ceſſas, Hirundo, ceſſas
Hinc avolare? diri
Domus cruenta Terei
Tibi non timenda tantùm.

IN

IN ODEN. XXXIV.

PALINODIA

In illa verba Sponſæ. Cant. 1.

Nigra ſum, ſed formoſa.

O Sponſe, nigra culpis
Quòd ſim, graviſque mille;
Cave, negligas amantem,
Cave, fugeris ſequentem:
Nam me pudere vitæ
Si cæperit peractæ;
Uberque fletus atrum
Detergeat colorem;
Luſtralibus repente
Formoſa reddar undis.
Color ipſe quin nigellus,
Animi dolentis index,
Bene candido jugatur:
Mage ſæpius probantur
Sic alba miſta nigris
Vacciniis liguſtra.

IN ODEN. XXXV.

Palinodia.

Poſt Chriſti Domini mortem ſuperſtitioſus Deorum cultus evertitur.

CInctus virente fronde,
Et floreis corollis,
Superbiente Taurus*
Qui fronte nunc, peritâ
Minatur in tabellâ;
Felicioris ævi
Cum Conditor fugabit
Obſcæna Monſtra terris,
Crucis ſacras ad aras,
Procumbet immolatus.

IN ODEN. XXXVI.

Palinodia

Rhætoricæ ſumma vis, & efficacia.

BOna verba, ſcitulorum
Luſor ſenex* Amorum.

Quo

* *Juppiter Europæ raptor in tabula. Vide Anacr.*
* *Anacreon in hac Ode parum commodè ſentiens de Rhetoricâ.*

Quo te modeſta Pitho
Convicio, probroque,
Noxâque provocavit
Iram merente tantam?
Si deſpicata Virgo
Hoc reſciat; caveto:
Non tu feres inultum
Faſtidium ſuperbum.
Ut rere, non inermem
Ancillulam laceſſis;
Nec tu madente tutò
Quam deſpuas cavillo.
Jaculo, potenſque fundâ
Stridente, nam triſulcos
Rotat illa ſyllogiſmos;
Dilemmatumque centum
Cornuta tela torquet:
Et quos minax acervos, *
Chriſippe, tu miniſtras.
Pugnax Virago mille
Acinaces, ſariſſas,
Frameaſque, lanceaſque
Intorquet; igneoque
Tonat ore, fulminatque.
Quid, inſolens Gradivi,
Quid audeas ſeneƈtâ
Gelidus tot arma contra;
Baccoque, Cypriiſque
Jam perditus ſagittis?
Tu muſteus lagenam

[redacted] Dex-

* *Certus argumentandi modus, de quo vide Scriptores de Arte Rhetorica, & Commentarios in illum Perſii verſiculum Sat.6. Inventus Chriſippe tui finitor acervi.*

Dextrâ tremente; lævâ
Eburneamque buxum,
Ridenda tela, geſtas.
Quin protinus recanta
Incauta dicta; ſupplex
Properiſque vince votis
Divæ potentis iram:
Tibi quam ſequeſter ipſe
Placabilem paciſcor.
Tam dulce nam canentem
Te, dulcis ipſa, multùm
Amat, æſtimatque Pitho.

IN ODEN. XXXVII.

Palinodia.

Annus vitæ Magiſter.

HYemalibus pruinis
Pars longa torpet anni.
Sibi repoſcit æſtas
Non impares, labori
Emancipata, ſoles.
Languet gravedinoſo
Autumnus æger Auſtro.
Breve floribus renidet,
Breve ver amabileſque
Favonios reducit.
Intelligis quod Annus
Præſcribit, admonetque?

Len-

Longi, graveſque vitam
Exerceant labores;
Quam non cavenda perdat;
Attemperata ſolùm
Sed condiat voluptas.

IN ODEN. XXXVIII.

PALINODIA

Sileni exemplo ſenes à molli vitâ deterrentur.

ÆVo tremens inerti,
Silenus ora rugis
Sulcata jam gerebat.
Obſtante nil ſenectâ,
Sed improbos amores,
Et ebrios trientes,
Et ludicras amabat
Acherunticus Choræas.
Ridere vinolentum,
Ridere ſaltitantem
Verùm, proterva turba,
Non deſinunt procaces
Fauni, leveſque Panes.
Hinc languidos, aſello
Male quos adaptat, artus
Ferulâ ſonante cædunt:
Moris & ora pingunt,

Ebu-

Ebuliqúe nigra baccis.
Senex erat verendus
Capularis ille multùm;
Nam fiſtulæ repertor,
Nutricius Lyæi,
Et præſcius futuri,
Non laude claret unâ.
Sed fiſtulæ repertor,
Vateſque tantus; altor
Severus & Lyæi,
Fatuos ſenex amores,
Choreaſque dum frequentat;
Magis hoc, magiſque debet
Riſum, jocumque lætis
Ridendus ille Faunis.

IN ODEN. XXXIX.

Palinodia

Ebrietatis deformitas, & vitia.

Tuo madeſcit, Evan,
Qui largiùs liquore;
Non ille duplicatas
Bene computat lucernas:
Rixantibuſque tignis,
Illi tremit lacunar:
Illi ambulant columnæ;
Lætique nuptiales
Montes agunt choræas.

Tuo

Tuo madeſcit, Evan,
Qui largiùs liquore;
Vel torpet ille, Marſis
Ut Saga faſcinavit
Infeſta quem venenis.
Vel, impudente ſaltu,
Pulſat ſolùm, feritque;
Ut Appulus momordit
Quem ſtellio, per agros
Licentiùs vagantem.
Tuo madeſcit, Evan.
Qui largiùs liquore;
Vel in timenda dulces
Crateres arma vertit;
Ut Theſſali Bimembres:
Furiata vel ſiniſtris
Ut Orgiis Agave,
Petit obvios furenti
Crudelis enſe natos.
Tuo madeſcit, Evan,
Qui largiùs liquore;
Sibi maligna ſæpe
Maturat ipſe fata:
Anacreon ut olim
Acino ſubivit Orcum
Jugulatus ebriosâ:
Nimis vices amaras
Cui rettulit Lyæus,
Protervulis, biboſis
Laudatus uſque chartis.

IN

IN ODEN. XL.

Palinodia

Luſus de Puero Jeſu, dum ſerram duceret, vulnerato.

Cum Serrulam paternâ
Divinus officinâ
Traheret Puer; tenellam
Pupugit minuta cuſpis,
Guttâ rubente dextram
Tinxitque. Mater illuc,
Triſtes miſerta caſus,
Accurrit; effluentem
Exſugit & cruorem;
Manu fovetque vulnus:
Rigare quam perenni
Videret ora fletu
Cum Parvulus: quid autem
Commovit una tantùm
Te gutta Mater? inquit.
Secura pone fletus,
Aut hos volens reſerva,
Fluenta fundet olim
Cum ſanguinis trabali
Mihi dextra fixa clavo.

IN EANDEM ODEN.

ALIA PALINODIA

S. THERESIA *tranſfixo corde*: S. CATHARINA SENENSIS *ſine corde vivit*.

PIctis Ephebus alis,
Cœleſti ab arce lapſus,
Ibericæ pudicum
Cor Virginis Sagittâ
Feriente victor hauſit.
Procumbit illa; certam
Et vulnerata mortem,
Quam præſtolatur, optat.
Ubi ſed perinde vires
Supereſſe ſenſit; ictu
Graviqúe corda vitam
Adaperta non relinquunt:
Quid hoc inuſitati,
Dicebat, aſtra, monſtri eſt?
Superſtes utne vivam,
Bellator ima corda
Cui tantus ære fixit?
Hæc inter obſtupenti
Sed adfuit curuli
Invecta nube Virgo;

Lupa

Lupa cui dediſſe turget
Lætas Ethruſca cunas.
Quid & ſtupeſcis, inquit,
Quòd perfruare vitâ?
Tu læſa corde tantùm,
Ibera Virgo, vivis.
Mihi corde vel revulſo,
Et exulante longe,
Meliore Sole, & aurâ
Jam contigit potiri.
Hos noveris ſuperni
Luſus, jocoſque Amoris.
Exercet ille ſæpe
Sic intimos Alumnos;
Mortalibus ſolutos
Quos legibus gubernat.

IN EANDEM ODEN.

Luſus Poëticus.

VErſos honeſtiorem
Ad barbiton recanto
Dum Tejos amores;
Perveneram venuſtâ,
Mellitulâque multùm
Ubi fabulâ docebar,
Mæſto Cythera Nato
Quid dixerit gementi;
Infeſta cum momordit
Volucrem volucris ipſa

Apicula; oſculari
Fors arbitrata dextram,
Temere roſas legentem;
Novis amica mella
Vel ſugere è liguſtris.
Ut flecterem prophanos
Ad honeſta plectra cantus,
Omnes vias retento.
Sed irritam fatigat
Animoſa cura mentem.
Serrâ rigente dictus
Hinc ſaucius paternâ
Mihi Domo Puellus,
Columen, ſaluſque Terræ.
Iterumque mox ſupernâ
Dignum latus pharetrâ,
Cultrix Tagique, Virgo,
Te nobilis canebam.
Sed impares, rudeſque,
Longeque ſubſequentes
Fatebar ipſe cantus.
Phæbus manu revellens
Mihi tunc benignus aurem;
Eho; quid, inquit, ultra
Malè collocas inanes
Audaculus labores?
Fabella non recudi,
Demens, repoſcit iſta:
Hic ipſe ſe recantat
Anacreon; Amorem
Fera damna dum ferentem
Objurgat, increpatque:

Va,

Vanos omitte niſus.
Lubentiis refertum
Charitumque flore carmen
Æquare nam canendo
Nec Phæbus ipſe poſſem.

IN ODEN XLI.

Palinodia

In illa verba Chriſti Domini Jo. 15.

Ego ſum vitis vera.

Sum vera Vitis; agris
Sed non Opimianis,
Rhodiiſque nata glebis.
Me non aprica Lesbos;
Me non jugoſa Crete;
Nec protulit feraces
Methymna nigra colles.
Nondum flagrante curru
Coquebat arva Titan;
Prægnans liquore nubes
Pluviis rigare toſtas
Nec cæperat novales;
Cæleſtibus viretis
Bene culta cum nitebam;
Spatiis coacta nullis;
Ignota quæſtuoſi

Et falcibus coloni.
Labentibus ſed annis,
Hoſpes ſolum ſubivi;
Coluiſque Nazaræ
Intacta culta terræ:
Mox inſitiva primùm
Bethlemicis in oris
Educta, blandientes
Cincinnulos, novellos
Et palmites ferebam.
Sublimis inde crevi;
Imbreſque per cruentos,
Æſtuſque per malignos;
Staruminata clavis,
Duriſque ſecta flagris,
Robuſtiore trunco,
Solimejos tenebam
Procera Vitis agros.
Cœleſtis ille demum
Ruris Colonus, ægrè
Viduam jacere paſſus,
Tibi me, decora, dulcis,
Longis petita votis,
Sociavit Arbor; alto
Cui colligata Clivo
Hinc ſubditis pependi
Affixa, & hinc lacertis.
Celſo jugata trunco,
Repente vina fudi,
Quæ præla Formianis
Non intulere cellis;
Sordens lacuſque preſſit

Non

Non vinitor Caleno.
Ubi ſed beatus omnes
Abiit liquor per oras;
Et ebrium piavit
Luſtralis humor orbem;
Revirente fronde, botris
Iterumque me novellis
Victrix ad aſtra tollo,
Non ſarculos, ſeveræ
Morſuſque falcis ultra
Paſſura, nec bipennes.
Nec longa tranſmeabit
Ætas, utrumque Solem,
Vaſti ſinuſque ponti
Cum protegam, racemis
Per littus omne fuſis:
Amplectar & repoſtas
Umbrâ favente terras.

IN ODEN. XLII.

Palinodia

Hercules molli otio deformatus.

Sordentibus ferino
Digitis cruore fuſum
Cum degener rotaret;
Tremeretque juſſa Lidæ
Tyrinthius Puellæ;
Riſit Noverca Juno,

Monilibus ligata
Robuſta colla cernens,
Quibus aſtra, Cœliteſque
Impar fuere pondus:
Sidoniâque pallam
Humeros obire conchâ;
Sublatus unde terror
Nemeæus ille longas
Jecit decenter umbras.
Pacatus orbis illi,
Exciſa monſtra, & omnes
Periere tunc labores.
Orco ſtupente tractam
Jactet luem trifaucem;
Lernæ hoſpitem colubrum,
Tricorcoporemque tollat
Iberiæ Tyrannum:
Dum lenta penſa ducit
Manus otio relanguens;
Hydramque, Cerberumque,
Stymphalidaſque, & omnes
Amiſit ille peſtes.

IN ODEN. XLIII.

Palinodia

Cicada Inertiæ: Formica Prudentiæ typus.

NEmuſculi frequentas
O quæ virentis umbram;
Validoſque Solis æſtus,
Noto canora trunco,
Æſtiva fallis ales;
Quàm me vices iniquæ,
Et acerba fata tangunt,
Quæ te vocant, manentque.
Valentulas fatigas
Tu læta ſemper alas;
Redintegras acutâ
Hilareſque voce cantus;
Pictis micaſque pennis;
Tibique plaudis, omnem
Arguta dum puſillo
Obtundis ore Sylvam.
Sed te moveret algens
Si bruma, quæ propinquat,
Arbuſta voce demens,
Non finderes inani;
Labor omnis in fugaces
Tibi nec periret auras.

Heu

Heu ter, quaterque fato
Te flebilem ſiniſtro!
Cum pigra ſtringet annus
Hibernus arva; frontem
Properata cum nivoſis
Hiems jugiſque tollet;
Imbri, geluque victa,
Stultos egena cantus,
Dulcem ſimulque vitam
Inhonora tunc relinques.
Hæc providens, futuros
Præſagienſque caſus
Formica, verberatos
Cum torret æſtus agros,
Patiens laboris eſcam
Humeris, levique nitens
Pectuſculo, repoſtas
Convectat in latebras;
Farris graveſque acervos,
Et horreum cavato
Studioſa ſtipat antro.
Mox, appetente brumâ,
Occulta deliteſcit;
Obſoniis paratis
Lautas ſtruitque menſas.
Induſtrius, nigerque,
Et granifer popellus
Caſus docere vitæ,
Varioſque poſſit uſus,
Non te, Cicada, ſolùm;
Quæ perſtrepens inerti
Mèal feriata cantu,

Bru-

Brumæque, languidæque
Non proſpicis ſenectæ;
Sed Porticus alumnos,
Rixantis & Lycæi
Zenone poſſet ipſo
Sapientior docere;
Docere poſſet ipsâ
Sapientior Stagirâ.

IN ODEN. XLIV.

Palinodia

Vitæ minus honeſtæ damna ſomnio expreſſa.

Mihi plura per ſoporem
Simulator ora Morpheus
Dum ludibundus offert;
Sublimis hinc rotato
Miſeras Tridente turbas
Neptunus obruebat:
Gradivus inde letho
Numero dabat carentes
Mortalium catervas.
Nil, quod periret ultra,
Supereſſe cum putarem:
Cyathum ferens Lyæus,
Blandum Venuſque ceſtum,
Vaſtata funerabant

Per mille Regna clades.
Minimùm nocere viſus
Mihi tunc ferox Tridente
Neptunus; efferâque
Minimùm Gradivus haſtâ.

IN ODEN. XLV.

PALINODIA

S. PAULUS APOSTOLUS A CHRISTO DOMINO *commonitus, ad bonam frugem ſe recipit.*

CÆleſti ab arce miſſo
Amor Supernus igne,
Poſtquam piavit orbem
Feliciter flagrantem;
Victor ferebat arcum
Et aureas ſagittas:
Domito timendus Orco:
Sed pervicax, rebellis,
Minaſque, ſanguinemque
Spirans ubique Saulus
Negabat obſequenti
Jugum ſubire collo.
Quin impotens, aheno
Umbone fretus, haſtâ
Et fulgurante, latos
Præ ſe metus agebat.
Tempus, locumque nactus,

Amor obvius ſagittâ
Hunc ſternit; & ſereno
Effatus ore: tela
Nunc experire noſtra,
Hoſtis ſuperbe, dixit.
Equo volutus alto,
Et luce caſſus ille
Fruſtra diem requirit.
Cui Victor: hinc amare,
Et arma ferre, dixit,
Feliciora diſces.

IN ODEN. XLVI.

Palinodia

Amoris profani certa pernicies.

Res eſt, amare, dulcis;
Dicebat Oppianus;
Primâ ferox juventâ,
Cirratuluſque lætas
Cum duceret Choræas.
Nodoſa ſed moleſtis
Cum nexibus podagra
Ægros ligaret artus:
Cum depilatus; atrâ
Scabieque fœdus, omnes
Fugit infrequens amicos;
Res eſt, amare, dura;
Dicebat Oppianus.

IN ODEN. XLVII.

PALINODIA

David Rex nudus ante Arcam ſaltat.

CUm nudus ante ſacram
Rex proſiliret arcam
Jeſſæus; auſa Conjux
Illiberalis illum
Vocare morionem.
Sed Rege major intus
Oculis erat Tonantis,
Qui, Scurra viſus extra,
Fallebat impudentem.

IN ODEN. XLVIII.

PALINODIA

Vindiciæ Homericæ Lyræ.

ACcurre Muſa; bella
Cui ſunt, & arma cordi,
Invade Anacreontem:
Lyram, nefas! Achæi
Pertractat Ille Vatis, *
Vano labore nervos

Non

* *Homeri Lyram in hac Ode poſcit Anacreon.*

Non bellicos requirens.
Tactu viden' ſoluto
Ut maſculas, pudendum!
Enervat ille chordas?
Age, Diva, marcidiq́ue
Senis manu dolentem
Teſtudinem revelle.
Tibi debitas Pelaſga
Reddet caterva grates;
Reddet ferox Achilles;
Reddetq́ue fortis Ajax.
Nam languidis lacertis
Torpere bellicoſam,
Innoxiamq́ue buxum;
Dolet ferox Achilles,
Doletq́ue fortis Ajax.

IN ODEN. XLIX.

Palinodia

Annus Sacer ſæcularis Picturâ expreſſus

AUdis ſonora, Pictor,
Metalla ſæcularem
Ut auſpicantur annum?
Ut turribus fragorem
Dant æra pulſa ſacris?
Sanctoſq́ue mox ituros
Luſtrato ut orbe Soles,

Tibe-

Tiberina ter ſonanti
Indicit Arx boätu?
Mæſtas beante terras
Redeunte luce, lætam,
Et Orbis hoſpitalem
Effinge, Pictor, Urbem.
Conferta Vaticani
Ædem, Forumque turba
Fac compleat, prematque.
Sed Porticus capaces
Attolle, devoluta
Ubi mallei nitentis
Cæmenta ſacra ad ictus
Aditus diù petitos,
Et ſoſpitale pandant
Ad celſa Templa Limen.
Quòd ſi perita tantum
Permittit ars; dolorem
Appinge, lachrymaſque
Mœrentis Urbis, ægros
Languere quæ lacertos *
Malè ſuſtinet, ſaluti
Tot gentium recludi,
Piaculare, ſacrum
Quibus oſtium petebat.

* INNOC. XII. *morbo detentus Sacrum Limen, aperire non potuit.*

IN ODEN L.

Palinodia

In Diem Sacram Cinerum.

Submitte colla ſacro
Cineri, ferox Juventus;
Regnante quæ Lyæo,
Pictis amicta larvis,
Dionyſiis, furebas,
Ut Orgiis aguntur
Mimallones Sorores:
Sed non comis receptus
Subeunda fata pulvis
Indicat ille, fædos
Prius fragrante Cypro
Quàm terſeris capillos.
Aſperſus ille, faſtu
Ventoſa corda, pulvis
Tunc protinus retundat:
Curas humoque merſas,
Et devias, Honeſti
In tramitem reflectat.
Sic parvulæ coruſcis
Dum præliantur alis,
Cient apeſque Martem;
Si jactus arte pulvis
Intercipit vagantes,

Redit immemor minarum,
Cellaſque turba complet;
Et dulciora mella
Poſitâ laborat irâ.

IN ODEN LI.

PALINODIA

Ulyſſes Sirenum Victor.

QUis elegans diſertâ
Cælator arte finxit
Acheloïdes Puellas;
Et expedita fortes
Retinere vela Cantus?
Modos viden' procaces
Sopita per latentes
Ut haurit unda cautes?
Oblita & aura curſus,
Viden', ſilente pennâ,
Inebriata dulces
Ut combibit querelas?
Malo ligatus alto
Laërtius canoras
Sed præterit, carinâ
Procul volante, fraudes.
Quibus ille ſi paratas
Victus dediſſet aures;
Immane vinolenti

Fru-

Fruſtra Cyclopis antrum,
Titaniamque Circen
Vitaſſet; irritoque
Vigil labore Conjux
Diſſolveret diurnas
Pudica nocte telas.

IN ODEN. LII.

Palinodia

Najadum Hymnus Lycurgo poſt Thraciæ Vites exciſas.

Cum, Thracios per agros,
Exciſa ponderoſis
Securibus jacerent
Vineta; nec refuſis
Hebrumque, Strymonemque
Prætexerent racemis:
Sic amnium feruntur,
Nymphæque vitreorum
Sic fontium locutæ.
Jo: canamus Jo;
Sublimis efferatur
Hilarique ad aſtra cantu
Bipennifer Lycurgus;
Noſtris removit oris
Veneficum, nigrantem

Qui ſanguinem Lyæi.
Adeſte nunc, Sodales;
Vacuis relicta campis
Sarmenta, palmiteſque
Læto crememus igni:
Inter leveſque flammas
Saliamus; implicatas
Ducamus & Choræas:
Cantuque ter ſecundo,
Jo: canamus, Jo;
Superiſque par feratur,
Merito ſacratus Hymno,
Bipennifer Lycurgus:
Threïſſa non juventus
Lymphata compitali
Ultra furore ſævit.
Nec, dum premuntur altis
E populis racemi,
Agreſtiumque nudo
Pede preſſa muſta fervent,
Conviciosa pubes
Audet, nefas! vetuſto
Effræna more, candor
Quæ ferre nec pudicus;
Sed nec referre poſſit.

IN

IN ODEN. LIII.

PALINODIA

Granadillus. *

CAnamns eruditum,
Ad nos recens profectum.
Indis ab uſque florem;
Novoſque Vere cultus
E barbaro ferentem.
Non frondibus cruentis
Inſcriptus ille monſtrat
Salaminium Tyrannum.
Tibi non, Adoni, debet;
Tibi nec, Puelle, vitam;
Effræna quem peremit
Vocalis ira Nymphæ.
Sed axe ſub remoto
Miſertus ille pœnas
Regis procul Superni,
Suos colorat artus
Veſtigiis, notiſque
Solimeji furoris.
Et cum ferina corda
Senſus necis probroſæ
Non tangeret, dolorque;

* Flos Indicus vulgo Flos Paſſionis.

Juventus in repoſto
Flos orbe, luctuoſam
Præſentiente mortem
Qui fronde, perduellem
Fragrans refellat ultor,
Coärguatque gentem.
Nam cædis auſpicatæ
Fidelis ille Signa,
Satellitumque tela
Sinu loquente vulgat.
Nimis ille durus olim,
Molleſcit hinc, acutus
Subhorridoque triplex
Nigreſcit ære Clavus:
Sublimis inde frontem,
Sacri cruoris oſtro
Madens Columna tollit.
Vernare quid rigentes
Mentita ſerta dumos;
Haſtile quid refoſſi
Lateris ſitire dicam
Undamque, ſanguinemque?
Nam flos ſalubre ſignat
Quadratus ipſe robur,
Noſtræ ſalutis Author
Ubi noxias cruento
Piavit imbre terras.
Sic, Indicis in oris
Atratus arma duræ
Flos cædis indicabat;
Piclisque convolutus
Ornabat arva pœnis,

Seu

Seu natus ille primùm
Nova monſtra cum refudit,
Domino ſiemens adempto,
Caliginoſa tellus:
Ignotus ille longos
Seu prævius per annos
Flos vixerit; nefando
Proluſeritque letho.
Quæcumque, Flos, ad auras
Sed te vocavit hora,
Te molliter rigentem,
Auſterulum, jocoſum,
Lætumque, flebilemque,
Qui mille, Flos, honores,
Laudeſque mille miſces;
Qui me meos amores
Lugere vulneratos,
Lugere funeratos,
Memor ipſe, gratus ipſe
Doces, moneſque ſemper;
Mihi ſola tu voluptas;
Mihi cura tu, decuſque
Eris ultimas in horas.
Primumque fronde Regem
Ut exprimis, notaſque;
Cenſebere inter omnes
Sic primus ipſe flores.
Ne languidas reſolvat
Æſtiva flamma frondes;
Perennibus virentem
Te fletibus rigabo:

Brumalis aura molles
Et ne comas adurat,
Non te fovere parcam
Suſpiriis trementem.
Quòd ſiqua forte noſtri
Meruere ſerta crines;
Non æſtimata laurus,
Ederæve tortuoſæ;
Meos ſed ipſe cinges
Claviſque, Lanceiſque
Virentibus capillos.

IN ODEN. LIV.

PALINODIA.

Potio Cocolatis ſenibus ſalutaris.

POcilla Mexicanis
Onuſtiora ſuccis,
Puer, ingeras frequenter.
Senecta jam propinquat
Rugoſa, luſcioſa,
Nitens levi bacillo.
Male ſit tuis ahenis
Quibus Æſonem recoctum

Ver-

Vernantibus juventæ,
Medea, reddis annis.
Male ſit Ducique Ibero, *
Qui comminuta membra,
In aggerata ſectum
Seſeque fruſta condi
Fimo calente juſſit;
Præceps carere vitâ,
Inſanit impotenti
Quam prorogare voto.
Non Colchici lebetes;
Novaculæ ſenectam
Non auferunt Iberæ;
Ingeſta ſed frequenter
Pocilla Mexicanis
Onuſtiora ſuccis.

IN ODEN. LV.

Palinodia

De Aulicis.

ABſtruſa corda, ſenſus
Et intimos revelat
Vario colore vultus.

Su-

* *Marchioni de Villena Nobiliſſimo Hiſpano, quem ſe fruſtillatim concidi, certiſque medicamentis imbutum, ut indè aliquando redivivus exſurgeret, vitrea in urna condi juſſiſſe, mendax haud dubiè fama tenuit.*

Subito rubore præceps
Depingit ira frontem.
Maculis, notiſque livens
Color inficit malignis,
Sors, tabe virulentâ,
Aliena quos adurit.
Meticuloſus albet:
Animus nigreſcit æger;
Pallent leves Amantes.
Fulgor nitentis Aulæ
Sed quem capit; rotæque
Vinctum ſuopte voto
Ixionem gubernant
Regnantis ora; certis
Mihi notus ille ſignis.
Nam livet, albet ille,
Rubet, ſimulque pallet;
Promiſcuos & unâ
Centum reſumit horâ,
Et innovat colores.

AUTHOR

Ad Libellum Palinodiarum.

FUgitive, quò ſiniſtro
Pede commigras, Libelle;
Audacibus caminis
Qui venditas recoctum;

Et

Et malleo ſubactum
Tundis, ſcelus! retundis;
Novitioque priſcum
Recudis ære Vatem?
* Pætiliæ notandam,
* Semproniæque frontem
Ne debeas, caveto.
Tibine melle puro
Mellitior Poëta;
Aganippidum Sororum
Medulla, corculumque;
Tibine blandus ille
Anacreon venuſtos
Miſerè retortus artus,
Divaricatus, excors,
Cætus virûm frequentet?
Facinus recens, malumque
Graviter ferent Amici
Vatiſque, Apolliniſque, *
Qui Tejam Camenam,
Tuos, amica Phæbo,
Tellus Ethruſca colles;
Docuere bellicoſum
Vel Sequanam ſonare.
Ronſardus hoc gravatè
Feret ille Gallicanæ

Prin-

* *Petiliæ legi: de ambitu.*

* *Semproniæ legi: de Injuriis.*

* *Poëtæ illuſtres, qui Æthruſcis, & Gallicis numeris Anacreontis Odas reddiderunt. Eos verò retulimus, qui nobis innotuerunt: quod propterea dictum volumus; ne, ſi qui fortè prætériti ſunt, il ſilentium noſtrum ſiniſtrorſum accipiant.*

Princeps, Paterque Muſæ:
Bellovius ſimulque;
Longeperuſque; molli
Et major Anna ſexu,
Doctæque par Minervæ.
Quibus adde Regnierum,
Garumna quem canentem,
Tagus volutus auro,
Latiuſque Tibris, ipſe
Stupetque delicatis
Suſpenſus Arnus undis.
Sociata ſigna jungent
Capponus, igneoque
Torcillianus ore;
Et quos dedit canoros
Tyrrena Flora cycnos,
Corſine, te; ſequuntur
Quem comptuli lepores:
Salvine, te; venuſtas
Quem munda tollit aſtris.
Acies, Libelle, vatum
Hæc te, timenda multùm,
In jus trahet vocatum
Si fortè; tu remiſſo
Sedatus ore; pauca
Sic pervelim reponas.
Qui me recens Libellum
Vulgavit Author, ipſum
Anacreonta lento
Feſſus ſopore vidit:
Ut aſſolet, venuſto

Qui

Qui ſic locutus ore.
Grajâ potens Camenâ,
Qui blandulos amores,
Bromium Patremque luſi;
Latioque, Gallicoque,
Æthruriæque docto
Donatus ore, totum
Jam perlegor per Orbem.
Sed ſunt, ſeveriori
Qui fronte me repellunt,
Ut nequiter jocoſum,
Curii, Xenocrateſque.
His ut placere poſſim,
Te ſcilicet repoſco.
Hunc tu meis laborem
Impende, amabo, chartis;
Talemque me refinge;
Qualem Cato ſeverus,
Privignus atque Phædræ,
Audire commodaque
Veſtalis aure poſſit:
Effatus hæc, in auras
Receſſit ille: ſomnum
Tunc fronte terſit Author;
Charique juſſa Vatis
Obtemperans faceſſit;
Vigilique me lucernâ,
Morſoque navus ungue
Format; manuque mittit.
Audin? quid ergo, Vatum
Ultra moleſta torques

Tu

Tu me Caterva? juſſit
Qui ſpontè ſe recudi,
In Jus licebit ipſum
Vocare Anacreontem.

FINIS.

Errata

Digitized by Google

Errata   *Corrige.*

		Errata	Corrige
Pagina 10.	Verſ. ult.	U:ſos,	Urſos.
Pag. 17.	V. 6.	ille diem.	ille diem;
Pag. 20.	V. 9.	ſitiret	ſitiret ;
Pag. 22.	V. 5.	referant ;	referant
Pag. 51.	V. ult.	habet	habet.
Pag. 60.	V. 12.	ſivus	ſinus
Pag. 81.	V. 6.	Aqnilas	Aquilas
Pag. 127.	V. 7.	vitæ,	vitæ
Pag. 137.	V. 8.	tbi	tibi
Pag. 160.	V. 2.	Inde	Indi
Pag. 178.	V. 11.	Joſuæ,	Joſuæ
Pag. 180.	V. 3.	morſu	merſu
Pag. 229.	V. 13.	benignos	benignus
Pag. 236.	V. 9.	triduane	triduanâ
	V. 11.	confragroſos	confragoſos
Pag. 252.	in Notis.	de utriuſque	de utriſque
Pag. 217.	V. 23.	commonſtraret	commonſtrarent
Pag. 272.	V. 9.	beatè	beate
Pag. 284.	V. 16.	Hoſpitium	Hoſpitum
Pag. 292.	V 11.	Supetbæ	ſuperbæ
	V. 19.	ipsâ	ipſa
Pag. 296.	V. 2.	numinis	Numinis
Pag. 305.	V 20.	Snrgat	ſurgat
Pag. 346.	V. ult.	¡Meal	Male

Digitized by Google

1852

Digitized by Google